

OBČINA ŠKOFJA LOKA

OBČINSKI SVET

OBČINSKI PROGRAM VARNOSTI

SEPTEMBER 2009

Na podlagi prvega odstavka 6. člena Zakona o občinskem redarstvu (Uradni list RS, št. 139/2006, ZORed) je Občinski svet Občine Škofja Loka na predlog župana Igorja Drakslerja in na podlagi usklajevanja s Policijsko postajo Škofja Loka, na seji dne 25.02.2010, sprejel

OBČINSKI PROGRAM VARNOSTI OBČINE ŠKOFJA LOKA,

s katerim se v Občini Škofja Loka (v nadaljevanju: OŠL) na podlagi ocene varnostnih razmer podrobneje določa vrsto in obseg nalog Medobčinskega redarstva Občine Škofja Loka, Občine Gorenja vas – Poljane in občine Žiri (v nadaljevanju: MOR) ter navedene naloge usklajuje s predpisi, programskimi dokumenti Ministrstva za notranje zadeve in policije na področju javne varnosti ter z drugimi potrebami varnosti v OŠL. Pri tem so za Občinski program varnosti Občine Škofja Loka (v nadaljevanju: OPV OŠL) in za delovanje MOR ključnega pomena predvsem Zakon o občinskem redarstvu, Zakon o varstvu javnega reda in miru, Zakon o varnosti cestnega prometa, Zakon o prekrških, Zakon o lokalni samoupravi in občinski odloki.

OPV OŠL obsega cilje, ki na celovit način urejajo oziroma zagotavljajo ustrezno stopnjo in kvaliteto varnosti v OŠL. To se bo dosegalo z ustrezno varnostno politiko ter sistemskimi, pravnimi in organizacijskimi predpisi ter ukrepi organov in služb OŠL ter konkretnimi ukrepi MOR, ki bodo usmerjeni v zagotavljanje javne in druge varnosti v občini.

OPV OŠL je zasnovan razvojno in hkrati dovolj konkretno ter ima naravo priporočil in programskih smernic, ki se bodo lahko realizirala skozi letne programe dela organov in služb OŠL ter redarjev oziroma MOR. Realizacija vseh ciljev OPV OŠL pa bo odvisna tudi od razpoložljivih finančnih sredstev, ki jih občina namenja za to področje dela ter od pravnega razumevanja varnosti, kot temeljne človekove vrednote in potrebe s strani tistih, ki odločajo o finančnih in drugih vložkih v varnost OŠL.

Zato je namen OPV OŠL dvigniti tudi varnostno kulturo vseh tistih, ki se tako ali drugače v OŠL srečujejo z varnostnimi problemi in vprašanji in so v okviru svojih pristojnosti odgovorni za varnost, cilj OPV OŠL pa je tudi vzpodbuditi vse druge, ki jim je kraj Škofja Loka dom ali poslovni oziroma drugi center, k samozaščitnemu varnostnemu ravnanju.

Za uresničitev vseh navedenih in mnogih drugih varnostnih ter samozaščitnih ciljev pa bo vsekakor zelo pomembno sodelovanje vseh organov in služb OŠL ter MOR z državnimi in drugimi organi, službami, institucijami ter civilno družbo in sosednjimi občinami ter njihovimi organi in seveda predvsem s sosednjimi občinskimi redarstvi oziroma medobčinskimi redarstvi.

1. UVOD

OPV OŠL je temeljni strateško - varnostni dokument, s katerim so opredeljena izhodišča in usmeritve za zagotavljanje javne varnosti ter varnega in kvalitetnega življenja prebivalcev in obiskovalcev občine. Namen OPV je določiti enotne kriterije za zagotavljanje javne varnosti v občini in opredeliti ukrepe ter ravnanja pristojnih, ki zagotavljajo javno varnost in javni red na območju občine.

Pojem javna varnost lahko opredelimo kot dobrino, ki jo lahko pridobivamo in uživamo na družbeno organiziran način, ki mora biti v določeni količini na razpolago vsem članom družbe, ki ima to posebno značilnost, da se zagotavlja vedno le na javnopraven, na državo naslonjen in zato arbitraren način, ki jo lahko zagotavljamo samo in izključno prek države. Pomeni tudi stanje, v katerem so izključeni materialni protipravni akti, s katerimi se rušijo ali ogrožajo temeljne svoboščine in pravice občanov, osnovni elementi družbene ureditve ali druge zaščitene vrednote.

Namen OPV OŠL je tudi načrtno zagotavljati kvaliteto javnega prostora in območij v občini. Kvaliteten javni prostor pomeni predvsem zadovoljstvo občanov z okoljem, kjer živijo in delajo ter z okoljem kjer se šolajo in igrajo njihovi otroci. Kvaliteten javni prostor tudi pomeni zadovoljivo stopnjo javne varnosti in javnega reda; to pa konkretno pomeni, da so občinske ceste, ulice, parki in drugi odprti prostori čisti, varni in urejeni.

OPV OŠL je zelo pomemben in temeljni dokument, v katerem so na podlagi nacionalno - varnostne politike in strategije zajeti ukrepi in naloge, ki so ključnega pomena za delovanje vseh organov in služb OŠL, predvsem pa za delovanje MOR. V njem so opredeljena tudi izhodišča za zagotavljanje varnosti v občini, cilji in ukrepi za zagotovitev teh ciljev na ta način, da so opredeljeni konkretni nosilci oziroma odgovorne službe za doseg želenih ciljev.

Namen OPV OŠL je tudi vzpostaviti partnerski odnos med policijo in MOR pri zagotavljanju javne varnosti v lokalni skupnosti oziroma pri izvajanju vseh pristojnosti občinskih redarjev, ki so opredeljene v 3. členu Zakona o občinskem redarstvu. Prav zaradi tega so OPV OŠL opredeljene tudi zakonske osnove za vzpostavitev in delo MOR ter za sodelovanje s Policijo oziroma Policijsko postajo Škofja Loka (v nadaljevanju: PP ŠL), Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu OŠL, zasebno varnostnimi službami in drugimi pri zagotavljanju javne varnosti ter javnega reda na območju občine.

2. OCENA OGROŽENOSTI IN VARNOSTNIH TVEGANJ KOT STROKOVNA PODLAGA OBČINSKEGA PROGRAMA VARNOSTI OBČINE ŠKOFJA LOKA

Za oceno ogroženosti in varnostnih tveganj, kot strokovno podlago za pripravo OPV OŠL je pomemben posnetek stanja varnosti v OŠL, analiza in ocena varnostnih tveganj ter identificiranje in obvladovanje varnostnih tveganj. To so tudi sestavine »Ocene varnostnih razmer v občini Škofja Loka«, **katera pa je tudi najpomembnejša priloga Občinskega programa varnosti občine Škofja Loka.**

2.1 POSNETEK STANJA IN UPORABLJENE METODE POTREBNE ZA IZDELAVO OCENE OGROŽANJA

Za posnetek stanja varnostnih razmer na območju OŠL in oceno ogroženosti in varnostnih tveganj so bili zbrani ustrezni podatki od MOR ter drugih organov in služb OŠL, Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu OŠL ter PP ŠL, ki je zagotovila podatke o javnem redu in miru, varnosti cestnega prometa oziroma predvsem o prometnih nesrečah ter o

kaznivih dejanjih in druge potrebne podatke. Mnogi podatki pa so bili pridobljeni iz drugih uradnih javnih evidenc, ki so bile dostopne.

Opravljen je bil tudi operativni pregled posameznih območij, cest, trgov, parkirnih mest, javnih poti, rekreacijskih površin in drugih javnih prostorov, kjer je varnostna problematika večja oziroma kjer je bilo za pričakovati, da je večja ogroženost varnosti in varnostnih tveganj. Opravljen pa je bil tudi ogled nekaterih zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine, športnih centrov in drugih prireditvenih prostorov, ki so pomembni iz vidika Zakona o javnih zbiranjih ZJZ-UPB2 (Uradni list RS števil. 113/2005).

V okviru priprave OPV za OŠL je bil opravljen informativni pregled organiziranosti in delovanja organov in služb znotraj OŠL, temeljitejši vpogled v organiziranost in delovanje posameznih organov in služb OŠL pa je bil opravljen pri tistih organih in službah, ki so delovno povezani z MOR in tistih organov in služb, ki so v okviru svojih pristojnosti odgovorni tudi za varnost oziroma posamezna varnostna področja.

Z namenom priprave kvalitetnega, vsebinsko bogatega in z vidika zagotavljanja varnosti v OŠL, so bili za potrebe OPV pregledani zakonski in drugi predpisi ter dokumenti in drugo gradivo, ki se tako ali drugače nanaša na zagotavljanje varnostnih razmer v OŠL in na vzpostavitev MOR.

Pred začetkom izdelave OPV OŠL je bil opravljen razgovor s predstavniki Občinske uprave OŠL in vodjo MOR. S slednjim in njegovimi sodelavci pa je bilo v času nastajanja OPV OŠL opravljenih več konstruktivnih pogovorov, ki so prispevali k kvaliteti pripravljene OPV OŠL.

2.2 ANALIZA IN OCENA OGROŽENOSTI TER VARNOSTNIH TVEGANJ

Analiza in ocena ogroženosti ter varnostnih tveganj za območje kraja Škofja Loka je bila opravljena na podlagi statističnih podatkov, ki so bili pridobljeni od PP ŠL, MOR, Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu OŠL ter organov in služb OŠL. Analiza je bila opravljena predvsem v sklopu petih področij in sicer: ogroženost javnega reda in miru, ogroženost varnosti cestnega prometa, ogroženost od kriminalnih pojavov, ogroženost javnih zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine.

2.3 IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ

Za identificiranje in obvladovanje varnostnih tveganj so bila obravnavana varnostna tveganja na področju varnosti cestnega prometa, varnosti občinskih javnih poti ter rekreacijskih in drugih površin, na področju zagotavljanja javnega reda in miru, na področju preprečevanja kriminalnih dejanj, na področju zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter naravne in kulturne dediščine, na področju javnih shodov in prireditev ter na področju varstva okolja.

V okviru navedenega pa so nakazani načini obvladovanja varnostnih tveganj s strani MOR, hkrati pa so opredeljene tudi varnostne potrebe, izhajajoče iz Ocene varnostnih razmer v občini Škofja Loka oziroma iz analize in ocene ogroženosti ter varnostnih tveganj. Pri tem sta bili upoštevani poročili o delu Medobčinskega redarstva za leto 2007 in 2008. Oba dokumenta sta prilogi OPV OŠL.

3. NAMEN VZPOSTAVITVE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA PO ZAKONU O OBČINSKEM REDARSTVU

3.1 SPLOŠNO O NAMENU VZPOSTAVITVE REDARSTVA

Zakon o občinskem redarstvu (2006) ureja delo občinskega, mestnega in medobčinskega redarstva (v nadaljevanju: redarstvo) tako, da izhaja iz načela enakosti pred zakonom, ki izključuje samovoljo občinskega, mestnega in medobčinskega redarja (v nadaljevanju: redar) ter preseganje njegovih pooblastil, saj po načelu strokovnosti z nadzorom nad opravljanjem redarske službe ne dopušča dvomov v korektnost dela redarja. Hkrati besedilo zakona temelji na načelu delitve odgovornosti med posameznimi nosilci nalog s področja varnosti v Republiki Sloveniji. Zakon o varnosti cestnega prometa (v nadaljevanju: ZVCP), ki določa pristojnost občine oziroma pooblastila redarstva na področju nadzora nad mirujočim prometom določa pristojnosti občin na tem področju na ta način, da so predpisana pooblastila, ki jih hkrati z državnimi organi (policijo) izvršujejo redarstva.

Podobno rešitev vsebuje Zakon o varstvu javnega reda in miru (v nadaljevanju: ZVJRM), ki določa, da občina oziroma njeni redarji ali redarstvo, na območju občine opravljajo naloge preprečevanja, odkrivanja in kaznovanja storilcev prekrškov zoper javni red in mir in sicer tako, da se ohranijo polna pooblastila pristojnih državnih organov. Zakon namreč določa, da ta nadzor opravljajo redarji in hkrati policisti, kar pomeni, da ne glede na določitev občinske pristojnosti, država svojo pristojnost ohrani. Vloga države oziroma policije je pri skupnih zadevah javne varnosti subsidiarna in še vedno odločilna. Če je javno varnostna zadeva takšne narave, da jo lahko rešuje redarstvo, je to njegova naloga. Policija nastopi šele, ko je to potrebno zaradi same narave stvari, npr. zahtevnost, stopnja nevarnosti, javni interes ipd., ali če tako sama oceni. V trenutku, ko policija iz takšnih ali drugačnih razlogov prevzame zadevo, je delovanje redarjev pod njenim poveljstvom. Policija tudi sicer v okviru zakona nudi redarstvu strokovno in operativno pomoč.

V skladu z Zakonom o občinskem redarstvu (v nadaljevanju: ZORed) so občine, mestne občine oziroma več občin skupaj (medobčinsko redarstvo) dolžne zagotoviti kadrovske, materialne in druge pogoje za delo redarstva. Država lahko v sodelovanju z organi lokalne oblasti načrtuje določene oblike uresničevanja javnih varnostnih ciljev iz njene pristojnosti s pomočjo redarstva in za to zagotovi tudi ustrezna finančna sredstva, npr. varovanje državne strateške infrastrukture na lokalnem območju, državnih prirediteljev ipd. Občinsko redarstvo je del občinske uprave oziroma njena samostojna notranja organizacijska enota. Delovno področje občinskega redarstva, s katerim so določena njegova pooblastila, določi zakon in občina z odlokom. V okviru svojega delovnega področja je redarstvo prekrškovni organ občine. Redarstvo vodi vodja, katerega položaj določa zakon in odlok o ustanovitvi redarstva.

3.2 POGOJI ZA OPRAVLJANJE NALOG POOBLAŠČENIH URADNIH OSEB REDARSTVA

V skladu z Zakonom o javnih uslužbencih (v nadaljevanju: ZJU) in Zakonom o prekrških (v nadaljevanju: ZP-1) so z ZORed določeni tudi pogoji, ki jih morajo izpolnjevati pooblaščenec uradne osebe (v nadaljevanju PUO) redarstva. To so vsi tisti uradniki, ki imajo pooblastila za vodenje postopka in odločanje v prekrškovnem postopku ter pooblastila po Zakonu o občinskem redarstvu. Z določbami zakona, ki določajo naloge vodje redarstva ter določbami, ki določajo razmerja med občinsko oziroma mestno upravo in redarstvom, je zagotovljeno, da se lahko občinska redarstva, mestna redarstva in medobčinska redarstva organizirajo in delujejo kot strokovni organi. S takšno ureditvijo se zagotavlja spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter načela sorazmernosti v postopkih občinskega redarstva.

PUO redarstva morajo izpolnjevati splošne pogoje, določene z ZJU, opraviti predpisan preizkus znanja za vodenje in odločanje v prekrškovnem postopku ter preizkus znanja za opravljanje nalog redarstva in za uporabo pooblastil redarja.

Usposobljenost PUO redarstva za opravljanje nalog redarstva, uporabo pooblastil, določenih z zakonom, ter za ravnanje z napravami in tehničnimi sredstvi se zagotavlja s strokovnim usposabljanjem in obdobjim izpopolnjevanjem ter preizkusom znanja.

3.3 UPORABA POOBLASTIL IN PRISILNIH SREDSTEV REDARJEV

ZORed natančneje določa način določanja in izvajanja pooblastil redarja, ki pri opravljanju svojega dela prihaja neposredno v stik z državljanji. Pooblastila redarja niso enaka policijskim pooblastilom. Njegova pooblastila so prilagojena nalogam za zagotavljanje javne varnosti in javnega reda na območju občine oziroma nalogam na področju prometa, varovanja javnega reda in miru, obravnavi prekrškov zoper javni red in mir ter nalogam pri varovanju javnega premoženja in nalogam varovanja naravne in kulturne dediščine. Za uporabo prisilnih sredstev redarjev pa se smiselno uporabljajo določbe Zakona o policiji in podzakonskih predpisov, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov.

ZORed upošteva, da redarji ne izdajajo in vročajo le plačilnih nalogov, ki so v skladu z ZP-1 ter odločbe o prekršku, zoper katere je dovoljena zahteva za sodno varstvo, temveč so v neposrednih stikih z ljudmi v različnih okoliščinah in situacijah, v katerih lahko pride do nepravilnega ali celo nezakonitega in nesorazmernega ravnanja. Prav zaradi tega ZORed z 19. členom omogoča ljudem, ki izrazijo svoje nestrinjanje z ravnanji redarjev ali izrazijo sum v upravičenost, zakonitost in sorazmernost uporabe njihovih pooblastil, da se zoper njihove postopke pritožijo ter da so po predpisanem postopku ugotovljene nepravilnosti redarjev ustrezno odpravljene ter zoper odgovornega redarja izrečeni z zakonom predpisani ukrepi (ZJU).

3.4 PREVENTIVNA IN REPRESIVNA VLOGA REDARJEV

Preventivna oblika dela redarjev je vsekakor najbolj razširjena oblika preprečevanja kršitev, saj se z vsebino delovanja ne posega v temeljne človekove svoboščine in njihove pravice (nalaganje materialnih obveznosti, izrekanje kazni ...), temveč se cilj dosega z opozarjanjem, poučevanjem ter drugimi oblikami delovanja, s katerim se poskuša posameznika ali širšo javnost prepričati o nepravilnosti ravnanja, ki predstavlja kršitev predpisa ali drugo družbeno nesprejemljivo in moteče dejanje. Tako preventivna oblika dela oziroma preventiva velja za prijaznejšo in mehkejšo obliko delovanja redarja, s katero se poskuša preprečiti nastanek kršitve ali jo odpraviti.

Represivna oblika dela redarjev velja kot trša oblika delovanja, saj je že iz opisa preventivnega delovanja mogoče ugotoviti, da so opozorila v veliki meri odvisna od nadaljnjih ukrepov, ki predstavljajo posledico pri kršitvi. V primerih, kadar cilja ni mogoče doseči zgolj z opozorili, je potrebno poseči po ukrepih, ki kršitelje sankcionirajo z mandatno kaznijo ali drugimi oblikami materialne odgovornosti, zaradi storitve prekrška.

Večina zakonskih in lokalnih predpisov v svoji vsebini predvideva kazenske določbe za posamezne kršitve. Pri tem je seveda najprej dana možnost preventivnega ukrepa, velikokrat pa je kršitev že v samem začetku takšna, ki ne dopušča uporabe preventivnih ukrepov.

Med represivne ukrepe redarjev lahko med drugim uvrstimo: izdajo obvestila o prekršku, izrekanje mandatnih kazni z vročanjem plačilnih nalogov na kraju samem, podajanje predlogov za uvedbo postopka o prekršku sodišču oziroma drugemu prekrškovnemu organu, itd.

4. CILJI OBČINSKEGA PROGRAMA VARNOSTI OBČINE ŠKOFJA LOKA

Osnovni cilj OPV OŠL je zagotoviti zadovoljivo stanje javne varnosti oziroma javnega reda na območju občine Škofja Loka z MOR. To pomeni, da je potrebno s pravno sistemskimi, organizacijskimi in konkretnimi ukrepi zagotoviti večjo stopnjo javne varnosti v občini. S pomočjo vseh teh ukrepov se zagotavlja kakovostnejše življenje v občini ter odpravlja in preprečuje posamezne odklonske pojave.

Delo MOR mora biti usmerjeno v preprečevanje in odkrivanje kršitev, ki predstavljajo večjo nevarnost za javni red in imajo škodljive posledice za osebe, premoženje in okolje. Zato mora MOR v primeru zaznane kršitve ukrepati sorazmerno, v skladu z naravo kršitve in njenimi posledicami.

4.1 STRATEŠKI CILJ

V okviru priprave Občinskega programa varnosti OŠL je strateški cilj dvig kakovosti življenja in dela občanov oziroma meščanov OŠL, kakor tudi vseh tistih, ki so kakor koli drugače vpeti v bivalno oziroma delovno okolje OŠL. Poleg tega je strateški cilj OPV OŠL dvig stopnje javne varnosti in javnega reda ter varnosti na sploh na območju OŠL.

Ta cilj je krovni cilj za zagotavljanje varnosti v občini Škofja Loka z MOR. Njegova vsebina izhaja iz nacionalne varnostne politike, iz zakonskih določil, iz nacionalnih programov varnosti in iz splošnih varnostnih potreb slovenskih mest in občin. Gre za dolgoročni cilj dvigovanja stopnje javne varnosti oziroma varnosti prebivalcev v mestih in občinah in seveda tudi za Občino Škofja Loka.

Aktivnosti in ukrepi za doseganje cilja:

- upoštevanje pravnih predpisov, ki na nacionalni in lokalni ravni urejajo varnost cestnega prometa, javnega reda in miru ter naravne in kulturne dediščine,
- upoštevanje programskih usmeritev Ministrstva za promet glede varnosti v cestnem prometu, Ministrstva za notranje zadeve in Policije glede varnosti v cestnem prometu, varnosti javnega reda in miru, preprečevanja kriminalnih pojavov ter varovanja ljudi in premoženja,
- izvajanje (spodaj navedenih) operativnih ciljev,
- preprečevanje prekrškov, kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj,
- obvladovanje varnostnih tveganj,
- zmanjševanje posledic (škod in izgub) nastalih zaradi izrednih dogodkov kot so naravne nesreče, prometne nesreče, onesnaževanje okolja, poškodovanje javnih zgradb ter poškodovanje objektov s statusom naravne in kulturne dediščine,
- uvajanje standardov kakovosti varovanja ljudi, premoženja, javnega prostora, javnih zgradb, okolja ter naravne in kulturne dediščine in
- vzpostavitev strokovnega izobraževanja občinskih redarjev, ki bo omogočalo pridobitev potrebnih znanj, spretnosti in kompetenc za profesionalno izvajanje pristojnosti redarskih služb in pooblastil redarjev kot pooblaščenih uradnih oseb.

4.2 OPERATIVNI CILJI

4.2.1 Varnost cestnega prometa

V okviru varnosti cestnega prometa je cilj OPV OŠL zmanjšanje števila prometnih nesreč in njihovih posledic, zmanjšanje prometnih prekrškov na cestah v naseljih in na občinskih cestah izven naselij, zagotovitev prevoznosti in prehodnosti intervencijskih poti ter povečanje pretočnosti prometa z operativno dinamično redarske službe in policijske postaje.

Varnost v cestnem prometu v OŠL še vedno ni zadovoljiva, kljub sprejetemu zakonu na tem področju, saj se pred leti postavljeni cilji prometne varnosti še vedno niso v celoti uresničili. Tako se v cestnem prometu še vedno pojavlja preveč varnostnih tveganj, ki jih je treba obvladati s stalnim in profesionalnim policijskim in redarskim nadzorom, z izboljšanjem rednega in investicijskega vzdrževanja cest, s širitvijo parkirnih kapacitet, s povečanjem nadzora nad parkirnimi površinami ter z dvigom profesionalnosti policistov in redarjev pri obvladovanju kršiteljev cestno prometnih predpisov in temeljnih vzrokov prometnih nesreč (hitrost, alkohol).

Tudi v OŠL je zastavljen ambiciozen cilj, da se število prometnih nesreč s hudimi in najhujšimi posledicami zmanjša. Pri tem je potrebno izhajati iz dejstva, da so za stanje prometne varnosti v občini Škofja Loka soodgovorni policija, redarstvo, inšpekcijske službe in drugi. Zato je v OŠL nujno potrebno zagotoviti tudi kvalitetno sodelovanje s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Vsi pristojni organi in službe OŠL ter MOR pa morajo v okviru svojih pristojnosti krepiti in vplivati na ustvarjanje ustrezne prometno varnostne kulture vseh udeležencev v cestnem prometu.

Za uresničitev zelo pomembnega cilja, s katerim se zagotavlja varnost cestnega prometa, morajo pristojni organi in službe OŠL v okviru svojih pristojnosti storiti predvsem naslednje:

- sprejeti je potrebno Program varnosti cestnega prometa v OŠL (3. odstavek 22. člena Zakona o varnosti cestnega prometa (ZVCP- 1, Uradni list RS, št. 56/2008- UPB5),
- uporabiti oceno prometne ogroženosti in tveganj v cestnem prometu pri izdelavi letnega načrta dela MOR za področje varnosti v cestnem prometu,
- skleniti pisni protokol o sodelovanju s PP ŠL,
- redarjem MOR je potrebno omogočiti, da si pridobijo pravno, strokovno in drugo, predvsem praktično, znanje za nadzor in urejanje cestnega prometa,
- redarje MOR je potrebno opremiti z ustreznimi vozili in opremo za nadzor ter urejanje prometa na mestnih ulicah, na občinskih cestah in drugih javnih poteh na območju občine Škofja Loka,
- redarji MOR se morajo usposobiti za ravnanje z napravami in tehničnimi sredstvi, ki jih uporabljajo pri svojem delu,
- v letnem načrtu dela MOR se mora med drugim opredeliti tudi naloge v zvezi nadzora prometne signalizacije in opredeliti naloge za večjo varnost otrok,
- poskrbeti je potrebno tudi za pregled prometne signalizacije in podati predloge za morebitne spremembe, zlasti z vidika varnosti otrok, pešcev in kolesarjev (vrtci, šole, zdravstveni zavodi, igrišča, stanovanjska naselja).

4.2.2 Varstvo javnega reda in mira

V okviru obvladovanja javnega prostora oziroma območja je cilj OPV OŠL zagotoviti fizično prisotnost redarjev na javnih območjih in prostorih na način, ki je v skladu z varnostno politiko, oceno varnostnih razmer ter s pravnimi predpisi in varnostno stroko.

Zakon o varstvu javnega reda in miru opredeljuje javni red in mir kot stanje, v katerem je zagotovljeno neovirano izvrševanje pravic in dolžnosti po ustavi in zakonih. Namen zakona je zato neposredno uresničevanje pravice ljudi do varnosti in dostojanstva z varovanjem pred dejanji, ki posegajo v telesno in duševno celovitost posameznika, ovirajo izvrševanje pravic in dolžnosti ljudi, državnih organov, organov samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil.

Vzdrževanje javnega reda in miru je delovanje skupnosti, torej tudi OŠL, ki preko svojih organov in služb, s predpisi in različnimi ukrepi zagotavljajo, da se prepreči ravnanja in nevarnosti, ki ogrožajo varnost ter javni red in mir, kadar ta grozi skupnosti ali posamezniku.

Javni red in mir je dobrina, ki izključuje vsa protipravna dejanja, s katerimi se kršijo splošna pravila vsakdanjega dela in življenja. Javni red in mir je stanje, v katerem je zagotovljeno

varno in mirno počutje ljudi, njihovo neovirano gibanje na javnih krajih in drugih površinah, uporaba javnih objektov, stanovanj in drugih prostorov, nemoteno opravljanje uradnih opravil državnih in drugih organov, organizacij in skupnosti oziroma stanje, s katerim se zagotavlja optimalna varnost znotraj družbene skupnosti. Javni red torej pomeni nek minimum socialnih pravil, ki jih velika večina prebivalstva razume kot nujno potrebne za svoje sožitje.

Vzdrževanje javnega reda in miru je torej delovanje na območju občine Škofja Loka, ki s predpisi in ukrepi državnih in drugih organov zagotavlja, da se preprečijo in obvladujejo ravnanja in nevarnosti, ki ogrožajo varnost ter javni red in mir, kadar ta grozi skupnosti in posamezniku. Gre torej za škodljiva ravnanja skupin ali posameznikov, ki se na javnem kraju nedostojno, drzno ali nasilno vedejo, ki ustvarjajo nered v gostinskih lokalih, na javnih shodih in na javnih prireditvah, ki uporabljajo nevarne predmete ali nevarne snovi, ki povzročajo hrup, ki beračijo, nedovoljeno kampirajo in prenočujejo na javnih krajih, ki ustvarjajo vandalizem, nehumano in v nasprotju s predpisi uporabljajo in vodijo živali, uničujejo državne simbole in pišejo po zgradbah. Vsa navedena škodljiva in kazniva ravnanja zmanjšujejo kakovost bivanja in gibanja na javnih površinah in v javnih prostorih.

Prav zaradi tega imajo redarstva in redarji pristojnosti, pooblastila in naloge, s katerimi se lahko aktivno vključijo v proces kontinuiranega zagotavljanja javnega reda in miru na območju občine.

Za uresničitev zelo pomembnega cilja, s katerim se zagotavlja javni red in mir v OŠL, morajo njihovi pristojni organi in službe v okviru svojih pristojnosti storiti predvsem naslednje:

- uporabiti oceno ogroženosti in varnostnih tveganj na področju zagotavljanja javnega reda in miru pri izdelavi letnega načrta dela MOR za področje javnega reda in miru,
- zagotoviti dobro usposobljenost redarjev MOR na področju poznavanja pooblastil občinskih redarjev za obvladovanje javnega reda in miru,
- zagotoviti dobro usposobljenost redarjev MOR za zakonito in strokovno uporabo prisilnih sredstev in drugih ukrepov,
- zagotoviti ustrezno usposobljenost redarjev MOR za hitre odzive na klice v sili in za ravnanje ter ukrepanje v tveganih okoliščinah,
- zagotoviti najustreznejšo in kvalitetno opremo redarjev MOR za obvladovanje kršiteljev,
- skleniti pisni protokol o sodelovanju s PP Škofja Loka, s katerim se mora med drugim zagotoviti ustrezno strokovno pomoč s strani PP Škofja Loka.

4.2.3 Varnost občinskih javnih poti in rekreacijskih površin

V okviru varnostnega obvladovanja javnih poti in rekreacijskih površin je cilj OPV OŠL zagotoviti na teh poteh in površinah prisotnost redarjev, ob strokovni pomoči policistov.

Javne poti, rekreacijske in druge javne površine, zlasti tiste v manj obljudenih in odmaknjenih krajih, predstavljajo določena varnostna tveganja za ljudi, prisotne na takih krajih. Takšne javne poti in rekreacijske površine se nahajajo tudi na območju OŠL. Na teh poteh in površinah so tveganja največkrat kriminalne narave. Zaradi tega je priporočljivo, da se redarji MOR usposobijo za odzive na klice v sili in na ustrezno ukrepanje, do prihoda policistov.

Za uresničitev cilja, s katerim se zagotavlja varnostno obvladovanje javnih poti in rekreacijskih površin v občini Škofja Loka, morajo njihovi pristojni organi in službe v okviru svojih pristojnosti storiti predvsem naslednje:

- izdelati seznam varnostno ogroženih poti, krajev, površin in točk na območju občina Škofja Loka glede na oceno ogroženosti in varnostnih tveganj,
- skleniti pisni protokol o sodelovanju s PP Škofja Loka,
- izdelati načrt obhodov varnostno ogroženih poti, krajev, površin in drugih varnostno problematičnih območij,

- redarjem MOR je potrebno zagotoviti zanesljiva sredstva zvez za komuniciranje z MOR in z dežurno službo PP Škofja Loka,
- redarjem MOR je potrebno zagotoviti tudi ustrezna vozila za varnostne obvoze ogroženih poti, krajev, površin, trgov in drugih varnostno problematičnih območij.

4.2.4 Pretočnost intervencijskih poti

V okviru varnostnega obvladovanja intervencijskih poti je cilj OPV OŠL zagotoviti na teh poteh prisotnost redarjev MOR.

Intervencijske poti so namenjene lažji in hitrejši dostopnosti intervencijskih vozil (policija, gasilci, reševalci idr.) v primeru intervencijskih posegov. V primeru neprevoznosti oziroma neprehodnosti se povečujejo intervencijski časi, kar posledično vpliva na povečano stopnjo ogroženosti zdravja in življenja ljudi, varnosti premičnega in nepremičnega premoženja oziroma nasploh javne varnosti in javnega reda na območju občine Škofja Loka. Zaradi tega je potrebno zagotoviti, da redarji MOR spoznajo območja, na katerih se nahajajo intervencijske poti in da lahko na ta način s svojim ukrepanjem zagotovijo optimalno prevoznost oziroma prehodnost intervencijskih poti.

Za uresničitev cilja, s katerim se zagotavlja varnostno obvladovanje intervencijskih poti v občini Škofja Loka, morajo njihovi pristojni organi in službe v okviru svojih pristojnosti storiti predvsem naslednje:

- izdelati načrt intervencijskih poti na območju občine Škofja Loka in sicer na podlagi ocene ogroženosti in varnostnih tveganj,
- skleniti pisni protokol o sodelovanju MOR s PP Škofja Loka,
- izdelati načrt obhodov intervencijskih poti,
- redarjem MOR je potrebno zagotoviti kvalitetna in zanesljiva sredstva zvez za komuniciranje z MOR in z dežurno službo PP Škofja Loka,
- redarjem MOR je potrebno zagotoviti ustrezna vozila za varnostne obvoze intervencijskih poti.

4.2.5 Varnost javnega premoženja in zgradb ter drugih objektov naravne in kulturne dediščine

V okviru preprečevanja ogroženosti naravne in kulturne dediščine (zgradb, spomenikov ipd.) in napadov nanjo na območju občine Škofja Loka je cilj OPV OŠL, da se zagotovi ustrezna varnost navedenih zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine.

Varstvo kulturne dediščine je urejeno z Zakonom o varstvu kulturne dediščine -ZVKD-1 (Uradni list RS, št. 16/2008 in spremembe in dopolnitve št. 123/2008). Po tem zakonu imajo določene pristojnosti tudi lokalne skupnosti. Na splošno pa velja, da je ohranjanje in varovanje naravne in kulturne dediščine ter preprečevanje ogroženosti zgradb, muzejev, arheoloških najdišč, grobišč, spomenikov in drugih nepremičnih in premičnih objektov, ki imajo status kulturne dediščine, skrb vseh in vsakogar (4. člen zakona). Zato so redarji kot pooblaščenec uradne osebe tudi tisti subjekti, ki so dolžni skrbeti za preprečevanje ogroženosti in napadov na te objekte, kot tudi za zaščito sledov in ustrezno obveščanje policije ob morebitnem poškodovanju takega objekta.

Ob tem velja poudariti, da so na podlagi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zasebnem varovanju (Uradni list RS, št. 102/2007) in Uredbe o obveznem organiziranju službe varovanja (Uradni list RS, št. 43/2008) gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki, zavodi, državni organi in organizacije dolžni organizirati službo varovanja, če hranijo arhivsko gradivo in predmete, ki predstavljajo kulturno dediščino. Navedeni zavezanci lahko v ta namen organizirajo lastno varnostno službo v skladu z Zakonom o zasebnem varovanju ali pa sklenejo za varovanje pogodbo z zasebno varnostno službo oziroma subjekti, ki so določeni v 3. členu Zakona o zasebnem varovanju (to so službe, ki se

profesionalno ukvarjajo z zasebnim varovanjem).

Prav iz tega razloga je nujno, da MOR pri preprečevanju ogroženosti naravne in kulturne dediščine (zgradb, spomenikov ipd.) in napadov nanjo na območju občine Škofja Loka sodeluje z navedenimi zasebno varnostnimi službami ter da si izmenjuje podatke, ki so pomembni za skupno zagotavljanje varnosti navedenih zgradb in objektov.

Za uresničitev cilja, s katerim se zagotavlja varnost zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine v občini Škofja Loka, morajo njihovi pristojni organi in službe v okviru svojih pristojnosti storiti predvsem naslednje:

- zagotoviti sodelovanje MOR z organizacijsko enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine, ki deluje na območju občine Škofja Loka,
- MOR si mora priskrbeti oziroma izdelati seznam (evidenco) zgradb, spomenikov, muzejev in drugih objektov, ki imajo status naravne in kulturne dediščine,
- MOR si mora izdelati načrt obhodov objektov naravne in kulturne dediščine,
- MOR si mora priskrbeti podatke o dosedanjih namernih poškodbah in napadih na objekte naravne in kulturne dediščine,
- MOR lahko sklene pisni dogovor o sodelovanju z zasebnimi varnostnimi službami, v katerem mora imeti posebno mesto sodelovanje pri varovanju zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine.

4.2.6 Varstvo okolja

V okviru varstva okolja na območju občine Škofja Loka je cilj OPV OŠL izboljšati pregled nad stanjem in dogajanjem na področju varstva okolja ter povečati obseg, profesionalnost in učinkovitost nad obvladovanjem občinske okoljske problematike.

Skrb za varstvo okolja je eno od bistvenih postavk v zagotavljanju kakovosti javnega prostora in območij ter kakovosti življenja in dela občanov tudi v kraju Škofja Loka. Varstvo okolja urejajo številne evropske direktive, nacionalni predpisi, standardi in mednarodni sporazumi. V občini Škofja Loka gre pri varstvu okolja za skrb v tem smislu, da se MOR aktivno vključi v proces implementacije Nacionalnega programa varstva okolja ter v proces uresničevanja občinske okoljske politike in občinskega programa varstva okolja.

Za uresničitev cilja, s katerim se zagotavlja varstvo okolja v občini Škofja Loka, morajo njihovi pristojni organi in službe v okviru svojih pristojnosti storiti predvsem naslednje:

- da se redarji MOR v okviru izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja spoznajo z okoljsko zakonodajo, okoljsko problematiko in okoljsko politiko v OŠL,
- MOR se mora povezati z okoljsko inšpekcijo in skupaj z njo oblikovati sistem nadzora in ukrepanja zoper kršilce predpisov s področja varstva okolja,
- MOR si mora priskrbeti karto z vrisanimi okoljsko problematičnimi točkami (območja) in uradne dokumente o razreševanju okoljske problematike.

5. ORGANIZIRANOST MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Med drugim je prav organizacija organov in služb, ki zagotavljajo varnost, tako na državni, kot občinski ravni, ključnega pomena v smislu izvajanja vseh njihovih pravic in dolžnosti oziroma njihovih pooblastil ter s tem povezano učinkovitostjo njihovega delovanja ter prijaznostjo do uporabnikov, torej do drugih organov, služb, organizacij, civilne družbe in ne nazadnje do delovnih ljudi, občanov občine in drugih državljanov.

Organiziranost MOR je določena z Odlokom o ustanovitvi organa skupne občinske uprave »Medobčinski inšpektorat Občin Škofja Loka, Gorenja vas-Poljane in Žiri« ter z Odlokom o

organizaciji in delovnem področju Občinske uprave Občine Škofja.

Delovno področje MOR je zelo obsežno, saj mora:

- zagotavljati pripravo občinskega programa varnosti OŠL,
- nadzorovati varen in neoviran cestni promet v naseljih,
- varovati ceste in okolje v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij,
- skrbeti za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- varovati javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdrževati javni red in mir,
- voditi prekrškovni postopek v skladu z zakonom,
- voditi predpisane evidence o izrečenih ukrepih in v zvezi s prekrškovnim postopkom,
- opravljati nadzor nad izvajanjem predpisov OŠL in drugih aktov, s katerimi OŠL ureja zadeve iz svoje pristojnosti.

Predlaga se, da se v skladu z Okrožnico Službe Vlade Republike Slovenije, s katero opozarja po potrebi sprememb odloka o ustanovitvi organov skupnih občinskih uprav, spremenita Odlok o ustanovitvi organa skupne občinske uprave »Medobčinski inšpektorat Občin Škofja Loka, Gorenja vas-Poljane in Žiri« ter Odlok o organizaciji in delovnem področju Občinske uprave Občine Škofja s tem, da se Medobčinsko redarstvo določi kot samostojno organizacijsko enoto, katero vodi vodja Medobčinskega redarstva.

Ta predlog je tudi v skladu s 5. členom Zakona o občinskem redarstvu, ki določa, da vodja redarstva odloča o zadevah iz pristojnosti redarstva, organizira in koordinira delo pooblaščenih uradnih oseb ter v okviru svojih pristojnosti odgovarja za zakonitost in strokovnost dela redarstva.

Trenutno je v Medobčinskem redarstvu, ki deluje v okviru Medobčinskega inšpektorata Občin Škofja Loka, Gorenja vas-Poljane in Žiri (v nadaljevanju: MOR), zaposlen en (1) redar, v MOR pa so sistemizirana štiri (4) delovna mesta.

Predlaga se, da se dodatno sistemizira še delovno mesto vodja MOR v skladu z 20. členom Zakona o občinskem redarstvu in da se čim prej zasede vsa sistemizirana delovna mesta.

Vodja medobčinskega redarstva je odgovoren za vodenje MOR in nadzorstvo nad delom redarjev. Tako vodi medobčinsko redarstvo, načrtuje, organizira, usklajuje in nadzoruje delo redarjev ter opravlja druge naloge. Naloge MOR kot pooblaščen uradne osebe opravljajo vodja MOR in redarji (1. odstavek 5. člena ZORed).

5.1 MESTO IN VLOGA VODJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Vodjo MOR imenujejo in razrešujejo župani ustanovitelji Medobčinskega inšpektorata Škofja Loka soglasno. Vodja MOR odloča o zadevah iz pristojnosti MOR, organizira in koordinira delo PUO ter v okviru svojih pooblastil odgovarja za zakonitost in strokovnost dela MOR.

Vodja MOR neposredno koordinira delo MOR. S tem je zagotovljena konsistentnost in enotno oblikovanje vodenja MOR. Kot vodja službe prenaša usmeritve za delo neposredno do svojih podrejenih in na ta način operacionalizira delo, tako na terenu, kot tudi v prekrškovnem sistemu dela.

Vodja MOR sprejema dohodne dokumente in pošto ter razporeja naloge. Odrejene naloge izvršujejo posamezni delavci glede na problematiko. Po opravljenih nalogah poročajo vodji MOR, ki tudi verificira izhodne dokumente in pošto. Ob odsotnosti vodje MOR ga nadomešča občinski redar, ki ga pooblasti vodja MOR.

5.2 DELO IN EVIDENTIRANJE DELA REDARJEV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Delo MOR se načrtuje s trimesečnimi plani dela za posamezno občino ustanoviteljico, kjer se konkretizira posamezne naloge redarjev in območja njihovega delovanja. Delavnik se prilagaja skladno z varnostno problematiko in naloženimi nalogami ter usmeritvami vodstva občin.

Redarji MOR imajo pred nastopom službe odpravo na delo, kjer se določi oziroma konkretizira naloge, ki jih mora posamezni redar opraviti določenega dne. Prav tako se za vsakega posameznega redarja določijo območja nadzora in se jih seznanijo s posebnostmi na njih. Območja nadzora so razdeljena na rajone, ki zajemajo posamezne sklope ulic ali zaokrožena območja.

6. ZAKLJUČEK

Občinski program varnosti OŠL ima glede na določbe Zakona o občinskem redarstvu značaj dokumenta trajne narave. To pomeni, da upošteva potrebo po trajnosti, zato ga je treba dosledno izvajati od dneva njegovega sprejema. Organi OŠL najmanj enkrat letno ocenijo izvajanje OPV OŠL, zato je tudi omogočeno obdobjno ocenjevanje njegovega izvajanja oziroma merjenje rezultatov. Ocenjevanje izvajanja OPV OŠL omogoča ovrednotenje vsebinskih, operativnih, organizacijskih, finančnih in drugih ukrepov za zagotavljanje javne varnosti in javnega reda v OŠL.

Ocenjevanje OPV OŠL poteka tako, da se dosledno preverja izpolnjevanje ukrepov, ki so opredeljeni za doseg konkretnega cilja, ki je opredeljen v OPV OŠL. Takšen način ocenjevanja pa se zagotovi z izdelavo mesečnih in drugih obdobjnih poročil o delu MOR.

OPV OŠL se glede na novo nastale varnostne razmere v Občini Škofja Loka sprotno dopolnjuje in spreminja. To pomeni, da odgovorna oseba v primeru spremenjenih varnostnih razmer v OŠL, ustrezno spremeni in dopolni oceno varnostnih razmer, nato pa še OPV OŠL, če je to potrebno. Ustrezna in temeljita ocena varnostnih razmer je podlaga za opredelitev obsega in vrste nalog MOR.

Številka:

Datum:

OBČINA ŠKOFJA LOKA
Župan Igor DRAKSLER

PRILOGE:

- priloga 1: splošno o pristojnostih, nalogah in pogojih za delovanje medobčinskega redarstva,
- priloga 2: ocena varnostnih razmer na območju Občine Škofja Loka ter identificiranje in obvladovanje varnostnih tveganj

**SPLOŠNO O PRISTOJNOSTIH, NALOGAH IN POGOJIH
ZA DELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA**

1. PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

1.1 PRAVNA PODLAGA ZA DELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN REDARJEV

Pravna podlaga za delovanje občinskega, mestnega in medobčinskega redarstva predstavljajo pravice in dolžnosti redarstev oziroma redarjev, ki so določene v Zakonu o občinskem redarstvu (ZORed), Zakonu o varstvu javnega reda in miru (ZJRM), Zakonu o varnosti cestnega prometa (ZVCP), Zakonu o prekrških (ZP-1), Zakonu o lokalni samoupravi (ZLS) in v občinskih odlokih.

Pravna podlaga za delovanje MOR pa sta Odlok o ustanovitvi organa skupne občinske uprave »Medobčinski Inšpektorat Občin Škofja Loka, Gorenja vas-Poljane in Žiri« in Odlok o organizaciji in delovnem področju Občinske uprave občine Škofja Loka. S prvim odlokom je, v skladu z 2. členom ZORed, ustanovljeno Medobčinsko redarstvo Občin Škofja Loka, Gorenja vas-Poljane in Žiri, z drugim odlokom pa je določena sistemizacija delovnih mest v OŠL.

Ob tem je potrebno poudariti, da so temeljne pristojnosti redarstva določena v ZORed, ki ureja uresničevanje pristojnosti občine za ustanovitev in organizacijo ter določitev delovnega področja in nalog redarstva. Navedeni zakon tudi določa pogoje za opravljanje nalog PUO redarstva (tudi MOR), pooblastila, uniformo, označbe in opremo redarjev ter vsebino in način vodenja evidenc.

ZORed v svoji osnovi neprestano uporablja terminologijo, s katero vse navezuje na občinsko redarstvo in občinskega redarja. Le 2. člen ZORed določa, da se lahko ustanovi tudi mestno in medobčinsko redarstvo, v katerih pa opravljajo naloge občinski redarji oziroma »redarji«. Tako se praviloma uradno ne uporablja pojma mestni redar in medobčinski redar. Tudi ko zakon v 10. členu določa pooblastila redarjev, uporablja le pojem občinski redar.

1.2 PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN REDARJEV GLEDE NA ZAKON O OBČINSKEM REDARSTVU

Kot je bilo že zapisano, je Zakon o občinskem redarstvu temeljni zakon za ustanovitev, organizacijo ter delovno področje in naloge redarstva oziroma redarstva na sploh. Tako je v 2. odstavku 3. člena zakona določeno, da občinsko redarstvo na podlagi posameznih zakonov in občinskih predpisov, izdanimi na njihovi podlagi ter na podlagi OPV, skrbi za javno varnost in javni red na območju občine.

Glede na navedeno je MOR pristojno:

- nadzorovati varen in neoviran cestni promet v naseljih,
- varovati ceste in okolje v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij,
- skrbeti za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- varovati javno premoženje, naravno in kulturno dediščino in
- vzdrževati javni red in mir.

ZORed je torej temeljni sistemski in organizacijski predpis, ki ureja uresničevanje pristojnosti občin za ustanovitev in organizacijo ter določitev delovnega področja in nalog redarstva. Na tem mestu je treba poudariti, da naloge redarjev niso določene po principu *numerus clausus* (točno določeno število nalog), saj je v 1. odstavku 3. člena ZORed eksplicitno določeno, da delovno področje in naloge redarstva določa zakon ali na podlagi zakona izdan občinski predpis.

1.3 PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN REDARJEV GLEDE NA ZAKON O VARSTVU JAVNEGA REDA IN MIRU

V Zakonu o varstvu javnega reda in miru (Uradni list RS, številka 70/2006, ZJRM-1) je v določbi 1. odstavka 27. člena generalno opredeljena pristojnost občinskega redarstva za nadzor nad izvajanjem določenih določb tega zakona oziroma pristojnost za odločanje o posameznih prekrških, ki so opredeljeni v ZJRM-1.

Tako lahko MOR v skladu z določbami ZJRM-1 v prekrškovnem postopku odloča o naslednjih kršitvah:

- nedostojno vedenje (7. člen),
- beračenje na javnem kraju (9. člen),
- uporaba nevarnih predmetov (prvi odstavek 11. člena),
- poškodovanje uradnega napisa, oznake ali odločbe (12. člen),
- pisanje po objektih (13. člen),
- vandalizem (16. člen),
- kampiranje (18. člen),
- uporaba živali (19. člen) in
- neupoštevanje zakonitega ukrepa uradnih oseb (prvi in tretji odstavek 22. člena).

1.4 PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN REDARJEV GLEDE NA ZAKON O VARNOSTI CESTNEGA PROMETA

V Zakonu o varnosti cestnega prometa ZVCP-1-UPB5 (Uradni list RS, številka 56/2008) so opredeljena pooblastila redarstva na področju cestnega prometa v občini. Skladno z določbo 14. člena ZVCP lahko redarji MOR, zaradi zagotavljanja varnega in neoviranega cestnega prometa:

- urejajo in nadzirajo promet na cestah subjektov lokalnih skupnosti in državnih cestah v naselju,
- izvajajo nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju,
- izvajajo nadzor nad ravnanjem udeležencev cestnega prometa v območju umirjenega prometa in območju za pešce,
- ugotavljajo kršitve določb 113. člena ZVCP¹ o varstvu cest in okolja v naselju in na občinskih cestah zunaj naselja in
- opravljajo nadzor prometa s samodejnimi merilnimi napravami za nadzor prometa, v katerih se prekrški slikovito dokumentirajo.

Pri opravljanju navedenih nalog redarji MOR izrekajo globe in opozorila ter izvajajo pooblastila in ukrepe, ki so preneseni nanje s tem in drugimi zakoni, ter ukrepe, določene z občinskimi predpisi.

¹ 113. člen ZVCP: (1) Z uporabo vozila se ne sme povzročati čezmernega hrupa oziroma ropota ali kako drugače onesnažiti okolja. (2) Ko voznik na cesti vozilo ustavi za več kot tri minute ali ga parkira, mora takoj ugasniti motor. Ta določba se ne uporablja za vozila, pri katerih motor poganja naprave za opravljanje določenih del (vozilo za zbiranje in odvoz odpadkov, vozilo za čiščenje kanalov, avtomobilsko dvigalo ipd.). Prepovedano je sunkovito speljevanje, zaviranje ali ustavljanje. (3) Na cesti ali ob njej je prepovedano izpuščati, puščati, odlagati, odmetavati ali postavljati karkoli, kar bi oviralo potek prometa, ogrozilo njegovo varnost, škodovalo ljudem, živalim, rastlinam ali onesnažilo okolje. Zlasti je prepovedano vozišče močiti ali ovirati odtekanje vode z njega, odlagati nanj sneg ali led, postavljati stebričke, verige ali druge naprave za ograjevanje parkirnih prostorov oziroma preprečevanje parkiranja, puščati na njem zabojnike za smeti ali druge predmete, razsipati po njem sipek material, ga pomazati z mazili ali drugače pomastiti ali kako drugače onesnažiti. (4) Preden se vključi v promet na cesti s kolovozne poti ali druge zemljiške površine, mora voznik odstraniti z vozila zemljo ali blato, ki bi lahko onesnažilo vozišče. (5) Izvajalec gradbenih ali drugih del mora pri izvozu z gradbišča ali druge zemljiške površine, na kateri se izvajajo dela, očistiti zemljo ali blato z vozil, ki se s te površine vključujejo v cestni promet. (6) Zemljo ali blato, ki v primeru iz četrtega ali petega odstavka tega člena onesnaži vozišče, mora voznik oziroma izvajalec del takoj odstraniti z vozišča. Če tega ne stori, očisti vozišče na njegove stroške pristojni izvajalec rednega vzdrževanja cest.

Redarji MOR lahko pri opravljanju zgoraj navedenih nalog zahtevajo od voznika motornega vozila vozniško dovoljenje in prometno dovoljenje, od drugega udeleženca cestnega prometa pa listino, s katero ugotovi njegovo istovetnost. Udeleženec cestnega prometa mora izročiti redarju zahtevano listino na vpogled.

1.5 PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN REDARJEV GLEDE NA ZAKON O PREKRŠKIH IN ZAKON O LOKALNI SAMOUPRAVI

Redar je oseba, ki ima poseben status, ki mu ga določa ZORed in ostali zakoni ter podzakonski akti, v katerem so opredeljena njegova pooblastila. Iz vsebine pooblastil, ki so določena v ZORed, ZJRM, ZVCP, ZP-1 in občinskih odlokih lahko neposredno ugotovimo, da ima redar poseben status. Redar je skladno z določbo 126. člena Kazenskega zakonika² in zgoraj navedenimi predpisi, pooblaščen uradna oseba oziroma ima status pooblaščen uradne osebe in hkrati vse pravice in dolžnosti, ki izhajajo iz tega statusa. Tudi redarji, ki delajo v MOR imajo ob statusu PUO tudi status prekrškovnega organa.

Prekrškovni organi oziroma organi za odločanje o prekrških so določeni v 45. členu Zakona o prekrških.³ Z vidika redarstva je pomemben tudi Zakon o lokalni samoupravi⁴, ki v prvem odstavku 21. člena opredeljuje določene naloge občine na področju zagotavljanja nadzorstva nad krajevnimi prireditvami (javni shodi in javne prireditve) ter v zvezi z organiziranjem komunalno-redarske službe, ki skrbi za red v občini.

² 126. člen KZ: (2) Uradna oseba po tem zakoniku je lahko: 1) poslanec državnega zbora, član državnega sveta in član lokalnega ali regionalnega predstavnškega telesa; 2) oseba, ki pri državnem organu opravlja uradne dolžnosti ali ima uradno funkcijo; 3) druga oseba, ki opravlja določene uradne dolžnosti na podlagi pooblastil, katera ji daje zakon ali na podlagi zakona izdani predpisi ali na podlagi zakona sklenjena pogodba o arbitraži; 4) vojaška oseba, ki je kot takšna določena s posebnimi predpisi, kadar gre za posebna kazniva dejanja, pri katerih je navedena uradna oseba, pa niso določena kot kazniva dejanja zoper vojaško dolžnost; 5) oseba, ki v tuji državi na katerikoli ravni opravlja zakonodajno, izvršilno ali sodno funkcijo, oziroma drugo uradno dolžnost in ki po vsebini izpolnjuje pogoje iz 1., 2. ali 3. točke tega odstavka; 6) oseba, ki ji mednarodna javna organizacija daje položaj uradne osebe in ki po vsebini izpolnjuje pogoje iz 1., 2. ali 3. točke tega odstavka; 7) oseba, ki pri mednarodnem sodišču opravlja sodniško, tožilsko ali drugo uradno dolžnost ali funkcijo.

³ 45. člen ZP-1: (1) O prekrških odločajo prekrškovni organi in sodišča. (2) Prekrškovni organi so upravni in drugi državni organi in nosilci javnih pooblastil, ki izvajajo nadzorstvo nad izvrševanjem zakonov in uredb, s katerimi so določeni prekrški, in organi samoupravnih lokalnih skupnosti, ki so s posebnimi predpisi pooblaščen za odločanje o prekrških.

⁴ 21. člen ZLS: Občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena (izvirne naloge), ki jih določi s splošnim aktom občine ali so določene z zakonom. Občina za zadovoljevanje potreb svojih prebivalcev opravlja zlasti naslednje naloge: – upravlja občinsko premoženje; – omogoča pogoje za gospodarski razvoj občine in v skladu z zakonom opravlja naloge s področja gostinstva, turizma in kmetijstva; – načrtuje prostorski razvoj, v skladu z zakonom opravlja naloge na področju posegov v prostor in graditve objektov ter zagotavlja javno službo gospodarjenja s stavbnimi zemljišči; – ustvarja pogoje za gradnjo stanovanj in skrbi za povečanje najemnega socialnega sklada stanovanj; – v okviru svojih pristojnosti ureja, upravlja in skrbi za lokalne javne službe; – pospešuje službe socialnega skrbstva, za predšolsko varstvo, osnovno varstvo otroka in družine, za socialno ogrožene, invalide in ostarele; – skrbi za varstvo zraka, tal, vodnih virov, za varstvo pred hrupom, za zbiranje in odlaganje odpadkov in opravlja druge dejavnosti varstva okolja; – ureja in vzdržuje vodovodne in energetske komunalne objekte; – ustvarja pogoje za izobraževanje odraslih, ki je pomembno za razvoj občine in za kvaliteto življenja njenih prebivalcev; – pospešuje vzgojno izobraževalno, informacijsko dokumentacijsko, društveno in drugo dejavnost na svojem območju; – pospešuje razvoj športa in rekreacije; – pospešuje kulturnoumetniško ustvarjalnost, omogoča dostopnost do kulturnih programov, zagotavlja splošnoizobraževalno knjižnično dejavnost ter v skladu z zakonom skrbi za kulturno dediščino na svojem območju; – gradi, vzdržuje in ureja lokalne javne ceste, javne poti, rekreacijske in druge javne površine v skladu z zakonom ureja promet v občini ter opravlja naloge občinskega redarstva; – opravlja nadzorstvo nad krajevnimi prireditvami; – organizira komunalno-redarstveno službo in skrbi za red v občini; – skrbi za požarno varnost in organizira reševalno pomoč; – organizira pomoč in reševanje za primere elementarnih in drugih nesreč; – organizira opravljanje pokopališke in pogrebne službe; – določa prekrške in denarne kazni za prekrške, s katerimi se kršijo predpisi občine in opravlja inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi ureja zadeve iz svoje pristojnosti, če ni z zakonom drugače določeno; – sprejema statut občine in druge splošne akte; – organizira občinsko upravo; – ureja druge lokalne zadeve javnega pomena.

1.6 PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN REDARJEV GLEDE NA SPREJETE OBČINSKE ODLOKE V OBČINI ŠKOFJA LOKA

Zakon o prekrških (Uradni list RS, šte. 3/2007, ZP-1-UPB4) v 1. odstavku 3. člena določa, da se lahko prekrški določijo tudi z odlokom lokalne skupnosti. V občini Škofja Loka določajo pristojnosti MOR predvsem naslednji pravni akti:

- **Odlok o ureditvi cestnega prometa v naseljih Občine Škofja Loka** (Uradni list RS, šte. 2/1997)
- **Odlok o občinskih cestah v Občini Škofja Loka** (Uradni list RS, šte. 78/1998)
- **Odlok o kategorizaciji občinskih cest v Občini Škofja Loka** (Uradni list RS, šte. 77/1998),
- **Odlok o spremembah in dopolnitvi odloka o kategorizaciji občinskih cest v Občini Škofja Loka** (Uradni list RS, šte. 22/2002, šte. 73/2006),
- **Odlok o ureditvi cestnega prometa** (Ur.l. RS 40/2009),
- **Odlok o občinskih taksah** (Ur.l. RS 40/2009).

Nekateri prekrški določeni v navedenih odlokih in pravilniku ter določene pravice in dolžnosti, ki izhajajo iz njih ter se nanašajo na redarje, so zajete v drugih delih OPV OŠL.

2. POGOJI ZA DELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Med materialne in druge pogoje za delovanje MOR in redarjev lahko uvrščamo prostore MOR, opremo, ki jo uporabljajo redarji MOR, uniformo, simbole in oznake redarstva ter službeno izkaznico redarjev. Opremo redarjev določa Pravilnik o opremi in načinu uporabe opreme občinskih redarjev (Uradni list RS, šte. 78/2007), uniformo, simbole in oznake ter službeno izkaznico pa določa Pravilnik o enotni uniformi, označbah in službeni izkaznici občinskih redarjev (Uradni list RS, šte. 103/2007), ki ju je izdal minister za notranje zadeve ter Pravilnik o uporabi službene uniforme, označbah in opremi občinskih redarjev, ki ga je izdal župan.

2.1 PROSTORI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Prostori Medobčinskega redarstva so v stavbi na naslovu Poljanska cesta 2, Škofja Loka.

2.2 OPREMA MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN REDARJEV

Med opremo redarjev se uvršča:

- službena vozila,
- tehnična oprema in
- osebna oprema.

2.2.1 Službena vozila

MOR lahko uporablja službena vozila z napisom »MEDOBČINSKO REDARSTVO ŠKOFJA LOKA« in simbol medobčinskega redarstva. Izvedbe napisov in simbolov so odvisne od

velikosti in tipov službenih avtomobilov (isti tipi službenih avtomobilov morajo biti enako označeni).

MOR lahko uporablja tudi motorna kolesa s tem, da se napis in simbol določi na način, kot je določeno za službena vozila.

MOR lahko uporablja tudi kolesa z motorjem in kolesa, ki so lahko različne barve, brez nalepk, napisov in simbolov.

2.2.2 Tehnična oprema redarja

Tehnična oprema redarjev MOR po navedenem pravilniku o opremi je:

- oprema za komunikacijo z zbirkami osebnih podatkov,
- fotoaparati,
- oprema za izvajanje redarskih pooblastil,
- oprema za urejanje cestnega prometa in nadzor nad njim,
- posebna tehnična sredstva in posebni tehnični pripomočki,
- informacijska in telekomunikacijska oprema,
- oprema in pripomočki za usposabljanje in
- prenosna naprava za brezžično radijsko zvezo,

2.2.3 Osebna oprema redarja

Med osebno opremo redarja se štejejo kovinske lisice, plastična zatega, plinski razpršilec, delovni pas s torbico za lisice in torbico za plinski razpršilec, službena torbica, odsevni brezrokavnik, piščalka z vrvico, STOP loparček in žepna svetilka.

Tipizacija oziroma tehnična specifikacija zgoraj navedene osebne opreme za redarja je določena v prilogi, ki je sestavni del Pravilnika o opremi in načinu uporabe opreme občinskih redarjev.

Redarji morajo opremo uporabljati in nositi tako, kot je predpisano v posebnih aktih in navodilih proizvajalca.

2.2.4 Uniforma redarja

Redar MOR mora med opravljanjem nalog nositi službeno uniformo. Uniforma redarjev je v vseh občinah enotna. Uniformo redarjev in njene sestavne dele lahko redar nosi le v skladu z njihovim namenom.

Uniforma redarja je zimska in poletna ter je po sestavi glede posameznih delov različna za redarje in redarke. Sestavni deli uniforme redarja so tudi dopolnilni deli uniforme (dežni plašč s kapuco, dežne hlače, delovni pas, prevleka za kapo s ščitnikom in položajne oznake redarjev), kolesarski komplet in komplet redarja motorista.

2.2.5 Simboli in oznake redarjev

Kot simbol MOR se uporablja grb in ime občine Škofja Loka. Simbol MOR se nosi na levem rokavu in je izvezen grb Občine Škofja Loka s pripisom »MEDOBČINSKO REDARSTVO ŠKOFJA LOKA«.

Nad levim žepom delov uniforme redarja je dodatni našitek v rumeni barvi z napisom »MEDOBČINSKO REDARSTVO ŠKOFJA LOKA«, nad desnim žepom pa našitek v rumeni barvi s priimkom in začetno črko imena redarja. Velikost našitka in črk je odvisna od vrste oblačila.

Označbe nazivov v obliki položajnih oznak uradnih oseb redarstva se nosijo na epoletah in kot obesek na desnem žepu uniforme. Označbe nazivov so na modri podlagi iz tkanine z izvezenimi znaki zlato rumene barve, velikosti 20 mm. Določene so položajne oznake za vodjo redarstva, položajne oznake za redarja I, redarja II, redarja III in položajna oznaka za redarja pripravnika.

2.2.6 Službena izkaznica redarjev

Pooblaščen uradna oseba redarstva, torej tudi MOR, mora imeti službeno izkaznico, ki jo mora imeti pri sebi med opravljanjem svojega dela na terenu in jo mora pokazati na zahtevo posameznika, zoper katerega vodi postopek za prekršek. Službeno izkaznico PUO MOR izda župan Občine Škofja Loka ob imenovanju v naziv. PUO mora službeno izkaznico vrniti županu OŠL, če ji preneha delovno razmerje v MOR.

Službena izkaznica vsebuje naziv PUO MOR, njene identifikacijske podatke in pooblastila. Službena izkaznica redarja je sestavljena iz identifikacijske kartice in usnjenega ovitka iz črnega usnja.

3. VRSTE IN OBSEG NALOG MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

3.1 SPLOŠNO O VRSTAH IN OBSEGU NALOG MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Redarstvo ni tipična služba občinske, mestne oziroma medobčinske uprave. Enako velja tudi za redarja, ki prav tako ni tipično delovno mesto uradnika občinske oziroma mestne uprave. Redar je PUO (primerjava s policijo), katerega delo je v večini represivnega značaja. Ker redar opravlja delo na podlagi diskrecijske pravice odločanja iz področja svojega dela, je podvržen najrazličnejšim pritiskom, konfliktom in celo fizičnim obračunavanjem, verbalne grožnje, vlečenje za rokav, odrivanje, preprečitev uradnega dejanja ipd.) ter drugim neugodnim delovnim razmeram. Te posledice se odražajo tako v službenem kot privatnem času. Redar opravlja svoje naloge z zelo podobnimi metodami in način kot sorodne službe (policija, inšpektorji, carina) s to razliko, da pri svojem delu nima takšne količine ustreznih mehanizmov zaščite kot navedeni, kar se odraža na pritiskih in drugih oblikah nasilja nad redarjem.

Z Zakonom o občinskem redarstvu, Zakonom o varstvu javnega reda in miru, Zakonom o varnosti v cestnem prometu in spremembami in dopolnitvami tega zakona, Pravilnikom o enotni uniformi, označbah in opremi pooblaščenih delavcev občinskega redarstva ter sprejetimi odloki in odredbami OŠL, se je vrsta in obseg nalog temeljito spremenil tudi za MOR.

3.2 KONKRETNE NALOGE GLEDE NA VRSTE IN OBSEG NALOG MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

MOR izvaja preventivne in represivne naloge, glede na vrsto in obseg nalog pa predvsem naslednje:

- naloge na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa v naseljih,
- naloge na področju zagotavljanja varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- naloge zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine,
- naloge vzdrževanja javnega reda in miru,
- naloge na področju preprečevanja kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj in
- naloge na področju varstva okolja.

3.2.1 Naloge na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa v naseljih

Naloge na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa oziroma zagotavljanja varnega in neoviranega cestnega prometa MOR opravlja predvsem na ta način, da:

- ureja in nadzira promet na cestah v občini Škofja Loka in državnih cestah v naselju,
- dosledno izvaja nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju s tem, da v primeru zaznanih kršitev ustrezno in zakonito ukrepa,
- dosledno izvaja nadzor nad ravnanjem udeležencev cestnega prometa v naselju, še zlasti pa v območju umirjenega prometa in območju za pešce,
- ugotavlja kršitve določb zakona o varstvu cest in okolja v naselju in na občinskih cestah zunaj naselja,
- opravlja nadzor prometa s samodejnimi merilnimi napravami za nadzor prometa, v katerih se prekrški slikovno dokumentirajo,
- sodeluje v akcijskih oblikah dela, ki so nacionalnega pomena,
- sodeluje v akcijah sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ter
- zagotavlja prometno ureditev ob varnostno zahtevnejših prireditvah in praznikih ter skupnih akcijah s policijo oziroma PP ŠL.

3.2.2 Naloge na področju zagotavljanja varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah

Naloge na področju zagotavljanja varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah MOR zagotavlja predvsem:

- s preventivnimi obhodi na javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah ter ugotavljanjem vseh tistih ravnanj udeležencev, ki se kažejo predvsem kot kršitve javnega reda in miru, motenje rekreativnih dejavnosti ali kažejo znake kaznivih dejanj oziroma drugih kaznivih ravnanj,
- z ustnim opozarjanjem in opozarjanjem preko sredstev javnega obveščanja o morebitnih nevarnostih in ogrožanjih, če se pojavijo na javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah in območjih,
- s stalnim sodelovanjem s policisti in organiziranjem skupnih akcij s policijsko postajo, katerih namen je preventivno delovanje in opozarjanje na kršitve in druge nepravilnosti udeležencev in
- drugimi oblikami delovanja (obveščanjem pristojnih o poškodbah na javnih poteh, o nezakonitih odstranitvah signalizacije ...).

3.2.3 Naloge zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine

Naloge zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter naravne in kulturne dediščine MOR zagotavlja na ta način, da:

- v okviru svojih pristojnosti skrbi za preprečevanje ogroženosti in napadov na javno premoženje ter zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine,
- poskrbi za zaščito sledov in zavarovanje kraja kaznivega dejanja ali drugega kaznivega ravnanja, ter da na ustrezen način o tem ali poškodovanju teh objektov obvesti policijo,
- sodeluje z zasebno varnostnimi službami (lastnimi ali pogodbeno najetimi), ki varujejo zgradbe in druge objekte naravne in kulturne dediščine, saj je njihovo varovanje obvezno glede na 59. člen Zakona o zasebnem varovanju (2007) in Uredbe o obveznem organiziranju službe varovanja (2008),
- da opravlja druge naloge, s katerimi lahko prispeva k večji varnosti javnega premoženja ter zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine ter
- sodeluje s policijo oziroma PP ŠL pri akcijskem in rednem delu varovanja zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine.

3.2.4 Naloge vzdrževanja javnega reda in miru

Naloge vzdrževanja javnega reda in miru je poleg zagotavljanja varnosti cestnega prometa ena izmed osrednjih in pomembnejših nalog vseh redarstev v Republiki Sloveniji. Ne nazadnje imajo redarstva in občinski redarji pristojnosti, pooblastila in naloge, da se morajo aktivno in dejavno vključiti v vse procese in aktivnosti kontinuiranega zagotavljanja javnega reda in miru.

Glede na navedeno mora MOR na področju izvajanja nalog vzdrževanja javnega reda in miru zlasti:

- s preventivnimi in drugimi ukrepi preprečevati izvrševanje prekrškov s področja varstva javnega reda in miru in drugih prekrškov, s katerimi se posega v kakovost življenja in dela meščanov Škofje Loke in njihovih obiskovalcev,
- s preventivnimi in drugimi ukrepi preprečevati tudi druge kršitve javnega reda, s katerimi se znižuje stopnja varnosti javnega prostora oziroma območij Škofje Loke,
- ustrezno ukrepati po ZJRM v primeru zaznave primerov nedostojnega vedenja (7. člen), beračenja na javnem kraju (9. člen), uporabe nevarnih predmetov (prvi odstavek 11. člena ZJRM), zaznave poškodovanj uradnih napisov, oznak ali odločb (12. člen), zaznave pisanj po objektih (13. člen), zaznav vandalizma (16. člen), zaznav nedovoljenega kampiranja (18. člen), v primeru nedovoljene uporabe živali (19. člen),
- ustrezno ukrepati v primeru neupoštevanja zakonitega ukrepa uradnih oseb (1. in 3. odstavek 22. člena ZJRM),
- zagotoviti fizično prisotnost redarjev na tistih mestih in krajih, ki so varnostno problematični glede na varnostno oceno ter varnostna tveganja in
- sodelovati s policijo oziroma PP ŠL pri preprečevanju kršitev javnega reda in miru in njihovih akcijah na območju Škofje Loke.

MOR oziroma redar mora na kraju dogodka zadržati storilca prekrška, če ga je zalotil pri storitvi prekrška. Takšno pridržanje lahko traja do prihoda policije, vendar največ 1 uro.

3.2.5 Naloge na področju preprečevanja kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj

Naloge na področju preprečevanja kriminalnih pojavov so naloge, s katerimi se preprečuje izvrševanje kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj, kamor med drugim sodijo tudi prekrški ter kršitve finančnih, davčnih in drugih predpisov.

MOR mora na področju preprečevanja kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj ter kriminalnih pojavov v okviru svojih pristojnosti zlasti:

- s preventivnimi in drugimi ukrepi preprečevati kazniva dejanja in druga kazniva ravnanja ter s tem prispevati k večji varnosti in kakovosti življenja in dela v Škofji Loki,
- zagotoviti fizično prisotnost redarjev na tistih mestih in krajih, ki so varnostno problematični z vidika izvrševanja kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj in glede na varnostno oceno na področju preprečevanja kaznivih dejanj v OŠL in
- sodelovati s policijo oziroma PP ŠL in drugimi organi pri akcijah in drugih organiziranih oblikah preprečevanja kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj, kakor tudi sodelovati z navedenimi organi in službami pri rednem opravljanju redarskih nalog.

Poleg navedenega pa imajo redarji MOR na področju preprečevanja in odkrivanja kaznivih dejanj še naslednji dve obveznosti:

- redar sme oziroma »mora« na kraju kaznivega dejanja zadržati storilca kaznivega dejanja, ki ga je zalotil pri storitvi kaznivega dejanja in sicer do prihoda policije, vendar največ eno uro;
- redar je dolžan v skladu z določbami zakona, ki ureja kazenski postopek, obvestiti policijo (lahko tudi državno tožilstvo), če pri opravljanju svojih nalog ugotovi, da se

pripravlja, izvršuje ali je že izvršeno kaznivo dejanje, za katerega se storilec preganja po uradni dolžnosti ali na predlog.

3.2.6 Naloge na področju varstva okolja

Varstvo okolja je zelo široko področje, v katerega je mogoče posegati z bagatelnimi dejanji in ravnanji, ki so varnostno manj problematična, lahko pa tudi s hujšimi oblikami takšnih ravnanj (množična naklepna poškodovanja, vandalizem, požigi ...), največkrat pa se v okolje posega zaradi nastalih izrednih dogodkov kot so naravne nesreče (potresi, poplave, požari ...), prometne nesreče z »ekološkimi posledicami«, onesnaževanje okolja, poškodovanje zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine ter drugo.

Glede na navedeno mora MOR na področju varstva okolja zlasti:

- s preventivnimi in drugimi ukrepi preprečevati vse možne oblike poseganja v okolje ter s tem prispevati k večji varnosti in kakovosti življenja in dela v OŠL,
- zagotoviti fizično prisotnost redarjev na tistih mestih in krajih, ki so varnostno problematični z vidika varstva okolja in tistih mestih, kjer pogosteje prihaja do nezakonitega in nedopustnega poseganja v okolje,
- storiti vse potrebno v okviru svojih pristojnosti za zmanjševanje posledic (škod, poškodb in izgub) nastalih zaradi naravnih in drugih nesreč ter izrednih dogodkov,
- sodelovati s policijo oziroma posameznimi policijskimi postajami in drugimi organi pristojnimi za varstvo okolja pri akcijah in drugih organiziranih oblikah zagotavljanja varstva okolja, kakor tudi sodelovati z navedenimi organi in službami pri rednem opravljanju redarskih nalog in
- opravljati druge naloge na področju varstva okolja, s katerimi se dviguje stopnja varnosti na javnih prostorih in območjih Škofje Loke.

3.3 DRUGE NALOGE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Med druge naloge MOR lahko štejemo predvsem:

- naloge, določene v odlokih OŠL.
- izvajanje nadzora nad nepravilno ustavljenimi in parkiranimi vozili na določenih mestih in krajih v OŠL,
- naloge na področju dinamičnega prometa,
- prostorski obseg izvajanja nalog,
- naloge povezane z drugimi področji dela in
- logistične in druge naloge MOR.

3.3.1 Naloge Medobčinskega redarstva po odlokih Občine Škofja Loka

Naloge redarjev MOR so določene predvsem v naslednjih aktih in sicer:

- **Odlok o ustanovitvi organa skupne občinske uprave »Medobčinski inšpektorat občin Škofja Loka, Gorenja vas - Poljane in Žiri** (Uradni list RS, št. 64/2007),
- **Odlok o organizaciji in delovnem področju Občinske uprave Občine Škofja Loka** (Uradni list RS, št. 8/2007),
- **Odlok o občinskih cestah v Občini Škofja Loka**, (Uradni list RS, št. 78/1998),
- **Odlok o ureditvi cestnega prometa v Občini Škofja Loka**, (Uradni list RS, št. 2/1997),
- **Odlok o ureditvi cestnega prometa** (Ur.l. RS 40/2009),

- **Odlok o občinskih taksah** (Ur.l. RS 40/2009).

Med druge občinske predpise bi lahko uvrstili tudi sledeče: Odlok o ravnanju s komunalnimi odpadki v občini Škofja Loka, Odlok o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode ter izvajanju posebnih storitev in drugi.

3.3.2 Izvajanje nadzora nad nepravilno ustavljenimi in parkiranimi vozili na določenih mestih in krajih v Občini Škofja Loka

MOR opravlja nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili in izvaja ukrepe, za katere je z zakonom o varnosti cestnega prometa in drugimi zakoni pooblaščen, ter ukrepe, ki so določeni z občinskimi odloki in drugimi občinskimi predpisi.

Občinski redarji so pooblaščene uradne osebe, ki sistematično opravljajo nadzor nad izvajanjem predpisov, navedenih v prejšnjem odstavku in drugih predpisov, s katerimi občina ureja zadeve iz svoje pristojnosti.

Pri izvajanju navedenih nalog redarji MOR po potrebi sodelujejo s Policijsko postajo Škofja Loka in drugimi organi in službami OŠL.

Zakon o varnosti cestnega prometa v 15. členu daje neposredno pooblastilo za izvajanje nadzora mirujočega prometa lokalni skupnosti. Glede na navedeno MOR izvaja nadzor nad nepravilno ustavljenimi in parkiranimi vozili in izreka mandatne kazni v primeru kadar je vozilo ustavljeno ali parkirano v nasprotju z določili 52. člena Zakona o varnosti cestnega prometa :

- na prehodu za pešce in v razdalji, manjši od 5 m pred prehodom,
- na kolesarski stezi, kolesarski poti, pločniku, pešpoti ali kolesarskem pasu,
- na železniškem prehodu ali manj kot 15 m od prehoda oziroma proge,
- v križišču in v razdalji manjši od 5 m od najbližjega prečnega roba vozišča,
- v predoru, podvozu, galeriji, na mostu in nadvozu,
- na označenem avtobusnem postajališču na vozišču ali manj kot 15 m od njega, je pa dovoljena ustavitev na postajališču izven vozišča, če s tem ni oviran avtobusni promet,
- na ozkem in nepreglednem odseku ceste (ovinku, pod klancem), če drugo vozilo ne bi moglo varno voziti mimo,
- na delu ceste, kjer bi bil prost prehod med ustavljenim oziroma parkiranim vozilom in nepretrgano vzdolžno črto na vozišču ali nasprotnim robom vozišča ali kakšno drugo oviro na cesti širok manj kot 3 m,
- na pospeševalnem, zaviralnem, prehitevalnem in odstavnem pasu,
- na mestu, na katerem bi vozilo zakrivalo postavljeni prometni znak ali napravo, ki daje svetlobne ali zvočne signale,
- na vozišču ceste izven naselja,
- na vseh prometnih površinah, ki niso namenjene prometu vozil,
- na mestu, na katerem bi parkirano vozilo onemogočilo vključitev v promet že parkiranemu vozilu,
- na cestah v naselju z dvema ali več prometnimi pasovi za vožnjo v isto smer,
- na označenem parkirnem prostoru za invalide, razen invalidov iz 49. člena tega zakona,
- na označenih poteh, namenjenih intervencijskim vozilom,
- nad priključkom za vodovodno omrežje (hidrant). Prepoved iz te točke mora biti označena s predpisano prometno signalizacijo in
- v območju umirjenega prometa, razen kjer je izrecno dovoljeno s predpisano signalizacijo in v območju za pešce.

3.3.3 Naloge Medobčinskega redarstva na področju dinamičnega prometa

V letu 2008 so bile sprejete Spremembe in dopolnitve zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 37/2008), kjer se je na področju dinamičnega oziroma gibajočega prometa vneslo korenite spremembe glede pristojnosti redarjev.

Pri tem sta najpomembnejši dve pristojnosti redarjev, torej tudi redarjev MOR in sicer:

- da lahko urejajo in nadzirajo promet na cestah OŠL in državnih cestah v naselju ter
- da lahko opravljajo nadzor prometa s samodejnimi merilnimi napravami za nadzor prometa, v katerih se prekrški slikovno dokumentirajo.

Pri izvajanju navedenih nalog redarji MOR po potrebi sodelujejo s posameznimi policijskimi postajami in drugimi organi in službami OŠL.

3.3.4 Prostorski obseg izvajanja nalog Medobčinskega redarstva

Z realnim pogledom na prostorsko zaokroženost OŠL in s predpostavko, da je intenziteta nadzora, v povezavi s frekvenco dogodkov na posameznih območjih, z odredbo o določitvi območij za pešce in odredbo o določitvi javnih parkirnih površin, namenjenih parkiranju vozil stanovalcem s stalnim bivališčem na območju za pešce, so za izhodišče določevanja prostorskega obsega dela v prvi fazi določena le območja v centru mesta in šele na podlagi ugotavljanja, sporočanja ter zbiranja obvestil, bo prostorski obseg dela vezan tudi na okolico OŠL.

Takšno odločitev utemeljujejo tudi uradni podatki o obsegu dela na nekaterih področjih Škofje Loke, kar je razvidno iz Ocene varnostnih razmer na območju OŠL.

3.3.5 Naloge Medobčinskega redarstva povezane z drugimi področji dela

Pri nalogah MOR, ki so povezane z drugimi področji dela, gre za preprečevanje kršitev predpisov, za katere izvajanje in nadzorovanje ni pristojno MOR. Ne glede na to pa gre za kršitve predpisov, ko lahko MOR s preventivnimi in drugimi oblikami izvajanja nalog, v okviru svojih pristojnosti, ukrepa tako, da kršilce opozarja na kršitve in o tem obvešča pristojne lokalne in državne organe ter službe.

V to kategorijo predpisov sodijo tisti zakonski in podzakonski predpisi, za katere izvrševanje so pristojni drugi organi in službe, MOR pa lahko ob kršitvah teh predpisov izreka opozorila in podatke o kršitvah in kršilcih sporoča pristojnim organom in službam, ki lahko kasneje ustrezno ukrepajo v skladu s svojimi pristojnostmi ter vplivajo na preprečevanje oziroma odpravljanje takšnih kršitev.

3.3.6 Logistične in druge naloge Medobčinskega redarstva

V okviru vrste in obsega nalog MOR so bile do sedaj predstavljene predvsem operativne naloge MOR in naloge redarjev oziroma PUO MOR.

Ob učinkovitem in uspešnem delu redarjev na terenu se zaradi načina in metodologije dela in izvajanja nalog hote ali nehote zbira množica podatkov (podatki o kršitvah, operativne informacije, zaznave kaznivih dejanj ...), ki brez nadaljnje obdelave ne predstavljajo nikakršne vrednosti ali pomena. Navedeni podatki so zelo pomembni za pripravo ustrezne strategije delovanja MOR ter pripravo konkretnih načrtov za odzivanje na kršitve in preventivno delovanje tam, kjer so gostitve negativnih pojavov in tam kjer se posega v kakovost življenja in dela v Občini Škofja Loka.

Prav zaradi tega je v MOR v organizacijskem in vsebinskem smislu vzpostavljena ustrežna logistična (oprema, vozila, osebna oprema ...) in informacijska podpora operativnemu delu in delu prekrškovnega organa.

Najbolj obsežna logistična podpora je namenjena obdelavi podatkov v zvezi z vodenjem prekrškovnih postopkov. Glede na to, da je prekrškovni postopek kompleksen in sestavljen iz različnih vej obdelave, MOR pri posodabljanju dela izhajalo iz nekaterih temeljnih izhodišč in usmeritev Občine Škofja Loka in sicer:

- povečati strokovnost dela,
- zagotoviti takšno tehnologijo, ki bo ne glede na količino podatkov, časovno sposobna njihove obdelave (pri tem se je upoštevalo predvsem zakonite roke),
- zmanjšati število administrativnih delavcev za obdelavo podatkov in zmanjšati čas administrativnega dela redarja,
- zmanjšati število napak v procesu dela in
- znižati stroške pri obdelavi podatkov, zlasti pa pri vodenju prekrškovnih postopkov.

Za izvedbo zastavljenih temeljnih izhodišč in usmeritev OŠL je potrebno nenehno spremljati, razvijati in posodabljati informacijske in druge programe za kakovostno in učinkovito delo MOR, seveda v skladu z razvojem informacijskih in drugih tehnologij v svetu.

4. NAČIN IZVAJANJA ZAKONSKIH POOBLASTIL REDARJA MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

4.1 SPLOŠNO O IZVAJANJU ZAKONSKIH POOBLASTIL REDARJEV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Pooblastila lahko opredelimo kot mandat, ki ga redarji potrebujejo za uspešno opravljanje nalog, ki so določene z zakonom in občinskimi predpisi. Takšna upravičenja oziroma posebne pravice niso zgolj pravice, temveč največkrat istočasno predstavljajo tudi dolžnosti, saj zakonodajalec od tistega, ki ima pooblastila zahteva, da jih mora tudi uporabiti ob pogojih, ki jih določa zakon in na način, ki je določen v zakonu in podzakonskih aktih.

Pooblastila v najširšem pomenu pomenijo pravico, največkrat tudi dolžnost določenih oseb, da lahko ali morajo opraviti uradno dejanje oziroma izvršiti določene ukrepe ali opravila. Pooblastilo je pravica in dolžnost določenih oseb, da v primerih določenih z zakonom in na način, ki je določen z zakonom, izvajajo proti osebam določene ukrepe in opravila oziroma je pravica, da kdo uradno veljavno opravi oziroma opravlja kako pravno dejanje.

V Zakonu o občinskem redarstvu (ZORed) so določena tista pooblastila, s katerimi je redarjem zagotovljeno izvajanje nalog javne varnosti in javnega reda na območju občine. Glede na predpise lahko redarji uporabljajo naslednja pooblastila:

- opozorilo,
- ustno odredbo,
- ugotavljajo istovetnost,
- varnostni pregled osebe,
- zaseg predmetov,
- zadržanje storilca prekrška in kaznivega dejanja,
- fizično silo ter sredstva za vklepanje in vezanje ter
- plinski razpršilec.

V ZP-1 so določena pooblastila redarjev, ki jih izvajajo v postopkih o prekrških, posamezna pooblastila pa jim dajejo tudi drugi (specialni) zakoni. Tako lahko med pooblastila redarjev na določen način štejemo tudi predvsem naslednje ukrepe:

- izvajajo nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju,

- izvajajo nadzor nad ravnanjem udeležencev cestnega prometa v območju umirjenega prometa in območju za pešce,
- ugotavljajo kršitve določb 113. člena zakona o varstvu cest in okolja v naselju in na občinskih cestah zunaj naselja,
- zahtevajo od voznika motornega vozila vozniško dovoljenje in prometno dovoljenje, od drugega udeleženca cestnega prometa pa listino, s katero ugotovijo njegovo istovetnost,
- uporabljajo znake, ki jih uporabljajo policisti z zakonom in podzakonskimi akti.

4.2 OPOZORILO

ZORed v 10. členu določa, da ima redar pri opravljanju nalog pooblastilo izrekanja opozorila. Drugi odstavek istega člena določa, da se za izvajanje pooblastila opozorila uporabljajo tudi določbe Zakona o policiji in podzakonski predpisi, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov.

Zakon o policiji določa v 34. členu, da policisti z opozorilom opozarjajo osebe, državne organe, gospodarske družbe, samostojne podjetnike, posameznike, organe, organizacije in samoupravne lokalne skupnosti na okoliščine ali ravnanja, ki ogrožajo življenje, osebno varnost ali premoženje ljudi, kot tudi na splošno nevarnost.

Opozorila so lahko ustna, pisna oziroma dana z drugimi primernimi sredstvi. Vselej morajo biti jasna, kratka, korektna in nedvoumna ter morajo vsebovati razlog in namen opozarjanja. Pri tem je bistveno, da je potrebno pooblastilo opozorilo ločiti od pooblastila ukaz, ki ga je dovoljeno dajati le za ukrepe in dejavnosti, od katerih je neposredno odvisno uspešno opravljanje nalog policije, in za toliko časa, kolikor je potrebno, da se lahko te naloge opravijo. Ob upoštevanju navedenega je potrebno upoštevati, da gre pri uporabi opozorila kot pooblastila redarja za pooblastilo, ki ga ima redar na podlagi ZORed. Tako lahko redar pooblastilo opozorilo uporabi v primerih, ko osebo v postopku seznanja (opozarja) na nevarnosti. Za neupoštevanje opozorila, ki ga izreče redar na podlagi določil ZORed, niso določene nobene posledice.

Poudariti je treba, da imajo redarji možnost izreka opozorila tudi po ZP-1, ki določa, da lahko pooblaščen uradna oseba prekrškovnega organa namesto izreka sankcije, kršitelja opozori, če je storjeni prekršek neznatnega pomena in če pooblaščen uradna oseba oceni, da je glede na pomen dejanja opozorilo zadosten ukrep. O izrečenih ukrepih se lahko vodi evidenca, vendar obdelava osebnih podatkov pri tem ni dovoljena.

4.3 USTNA ODREDBA

ZORed v 10. členu določa, da ima redar pri opravljanju svojih nalog pooblastilo, da lahko izreka ustne odredbe. Podrobneje je pooblastilo za izrek ustne odredbe opredeljeno v 11. členu ZORed, ki določa, da z ustno odredbo redar daje obvezna navodila in prepovedi, odreja ukrepe in dejavnosti, od katerih je neposredno odvisno uspešno opravljanje nalog iz pristojnosti redarstva. Z odredbo se zahteva, da mora kdo kaj storiti ali opustiti zaradi zagotovitve teh nalog.

Delno je mogoče pooblastilo izrekanja ustne odredbe primerjati s pooblastilom „ukazovanja“, ki ga imajo policisti na podlagi določb 34. člena Zakona o policiji (ZPol), ki določa, da z ukazom policisti dajejo posameznikom, državnim organom, gospodarskim družbam, samostojnim podjetnikom posameznikom, organom, organizacijam in skupnostim navodila in zahteve za ukrepe in dejavnosti, ki jih mora kdo storiti ali opustiti, da bi se zavarovalo življenje ljudi, varovalo premoženje pred uničenjem, poškodovanjem, tatvino in drugimi oblikami škodljivega ravnanja, zagotovila varnost prometa, preprečili neredi, nemiri in druge

podobne kršitve javnega reda ali odvrnile škodljive posledice naravnih in drugih nesreč, v skladu z odločitvami organov, pristojnih za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Ustno odredbo kot pooblastilo uporabi redar v tistih primerih, ko mora od koga zahtevati, da ta nekaj stori ali opusti in je to nujno potrebno, da lahko redar uspešno opravi nalogo iz svoje pristojnosti in s tem poskrbi za javno varnost in javni red na območju občine.

4.4 UGOTAVLJANJE ISTOVETNOSTI

ZORed v 10. členu določa, da ima redar pri opravljanju nalog pooblastilo ugotavljanja istovetnosti. Ugotavljanje istovetnosti je ukrep, dejanje oziroma opravilo, s katerim se ugotavlja, ali je določena oseba resnično tista, za katero se izkazuje ali za katero se misli, da je. To opravilo je v policiji znano kot legitimiranje, to pa je uradno dejanje, s katerim policisti, smiselno pa tudi redarji, ugotavljajo istovetnost in osebne podatke svojih oseb v postopku.

Podrobneje je pooblastilo za ugotavljanje istovetnosti opredeljeno v 12. členu ZORed, ki določa, da redar ugotavlja istovetnost osebe, ki s svojim obnašanjem in ravnanjem na določenem kraju ali ob določenem času vzbuja sum, da bo ogrozila varnost ljudi ali premoženja, izvršuje ali je izvršila prekršek ali kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti.

Istovetnost oseb se ugotavlja na podlagi vpogleda v osebno izkaznico ali drugo veljavno listino, ki je opremljena s fotografijo in ki jo je izdal državni organ. Istovetnost je mogoče ugotavljati tudi na podlagi tuje potne listine ali druge javne listine, ki je opremljena s fotografijo, na podlagi katere je mogoče ugotoviti istovetnost ali na podlagi drugih dokumentov, ki vsebujejo podatke o osebi, ali ob pomoči drugih, ki osebo poznajo.

Osebo, katere istovetnost ugotavlja, je redar dolžan seznaniti z razlogi za ugotavljanje istovetnosti. Če redar ne more ugotoviti istovetnosti osebe, jo zadrži in obvesti policijo, ki mora prevzeti nadaljevanje identifikacijskega postopka.

Redar lahko pri opravljanju nalog zagotavljanja varnega in neoviranega cestnega prometa zahteva od voznika motornega vozila vozniško dovoljenje in prometno dovoljenje, od drugega udeleženca cestnega prometa pa listino, s katero ugotovi njegovo istovetnost. Udeleženec cestnega prometa mora izročiti redarju zahtevano listino na vpogled.

4.5 VARNOSTNI PREGLED OSEBE

ZORed v 10. členu odloča, da ima redar pri opravljanju nalog pooblastilo izvajanja varnostnega pregleda osebe. Drugi odstavek istega člena določa, da se za izvajanje pooblastil varnostnega pregleda, uporabljajo določbe ZPol in podzakonskih predpisov, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov.

Ob upoštevanju navedenega, morajo redarji pri izvajanju pooblastila „varnostni pregled“ poznati vsebino enakega pooblastila iz ZPol, ki v 38. členu določa, da lahko policisti pri opravljanju nalog, določenih z zakonom, v primeru, ko obstaja verjetnost napada ali samo poškodovanja s strani določene osebe, opravijo varnostni pregled te osebe.

Pod istimi pogoji lahko opravijo varnostni pregled tudi redarji. Iz navedenega torej izhaja, da lahko pooblastilo varnostnega pregleda uporabijo zgolj in samo iz varnostnih razlogov.

Pri tem je potrebno opozoriti, da varnostni pregled po ZPol obsega pregled osebe, njenih stvari in prevoznega sredstva, pri čemer se ugotavlja, ali je ta oseba oborožena in ali ima pri sebi oziroma s seboj druge nevarne predmete.

Podrobneje je način izvedbe pooblastila varnostnega pregleda določen v 22., 23. in 24. členu Pravilnika o policijskih pooblastilih, ki določajo:

- da pri varnostnem pregledu policist z rokami pretipa oblačila osebe, rokavice, pokrivalo in lase ter pregleda obutev. Če pri tem zazna predmet ali snov, ki bi ju oseba lahko uporabila za napad ali samopoškodovanje, predmet ali snov vzame in pregleda. Policist pregleda tudi druge predmete, ki jih ima oseba pri sebi in bi lahko bilo v njih skrito orožje ali drugi nevarni predmeti. Varnostni pregled osebe praviloma opravlja oseba istega spola, razen kadar varnostnega pregleda ni mogoče odložiti (22. člen),
- da lahko policisti opravijo tudi varnostni pregled stvari, prevoznega sredstva, ki so v neposredni bližini in dostopni osebi, ki jo varnostno pregleduje (23. člen) in
- da lahko policist, če pri varnostnem pregledu najde orožje ali drug nevaren predmet, le tega odvzame. Če policist najde predmet, ki mora biti zasežen na podlagi zakona, ki ureja kazenski postopek in zakona, ki ureja postopek o prekrških, ali na podlagi drugega zakona, policist po pregledu nadaljuje postopek po teh predpisih (24. člen).

Tako kot je to določeno v ZPol, se varnostni pregled opravlja vselej, ko obstaja verjetnost (sum), da bo oseba napadla redarja z orodjem, orožjem ali kakim drugim predmetom (šop ključev, prenosni telefon) ali poškodovala samega sebe.

4.6 ZADRŽANJE STORILCA PREKRŠKA IN KAZNIVEGA DEJANJA

ZORed v 10. členu določa, da ima redar pri opravljanju nalog pooblastilo zadržanja storilca na kraju prekrška ali kaznivega dejanja. V 13. členu ZORed pa je določeno, da sme redar na kraju dogodka zadržati storilca prekrška in osebo, zaloteno pri kaznivem dejanju, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti ali na predlog. Zadržanje sme trajati do prihoda policistov, vendar najdalj eno uro.

Ukrep je podoben policijskemu ukrepu omejitve gibanja na določenem prostoru, ki pomeni prepoved zapustitve določenega prostora oziroma območja do prihoda policije. Tudi s tem ukrepom se posega v človekove pravice in temeljne svoboščine kot smo omenili pri drugih ukrepih. Ukrep zadržanja oseb do prihoda policije lahko izvršijo redarji proti storilcu prekrška in proti osebi, ki je bila zalotena pri kaznivem dejanju, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti ali na predlog oškodovanca, do prihoda policije. Takšna dikcija je povzeta po Zakonu o kazenskem postopku, ki določa, da tistemu, ki je zasačen pri kaznivem dejanju, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti, sme vsakdo vzeti prostost s tem, da ga mora takoj izročiti preiskovalnemu sodniku oziroma policiji.

Po ZORed sme redar zadržati do prihoda policije le tistega, ki ga zaloti pri storitvi prekrška ali pri izvrševanju kaznivega dejanja, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti ali na predlog oškodovanca. Takšno zadržanje sme, glede na 13. člen ZORed, trajati najdalj eno uro. S tem zakonodajalec ne zavezuje le redarja, temveč tudi policijo, da le-ta storilca tudi prevzame čim prej. Zalotitev redarja pomeni tudi zasledovanje osebe, če ta ob zalotitvi pobegne s kraja, kjer je bila zalotena, do kraja, na katerem ji redar pobeg onemogoči in jo od tega trenutka dalje zadrži do prihoda policije.

V vseh drugih primerih, ko storilec izvrši kaznivo dejanje oziroma kaznivo ravnanje ali kako drugače ogroža varnost ljudi ali premoženja, sme redar ukrepati v skladu z zakonom in uporabiti druge ukrepe, ki jih ima na voljo, seveda le v skladu z zakonom in če so izpolnjeni vsi pogoji.

Ob zadržanju osebe do prihoda policije mora redar ugotoviti njeno istovetnost in pridobiti podatke o zadržani osebi in sicer:

- osebno ime, rojstne podatke, naslov stalnega ali začasnega prebivališča zadržane osebe,

- razlog zadržanja,
- čas in kraj zadržanja,
- čas obveščanja policije in čas predaje zadržane osebe policiji,
- morebitne telesne poškodbe in uporabo sredstev za vklepanje.

Če so podani razlogi, zaradi katerih redar ne more ugotoviti istovetnosti osebe ali bi bilo nevarno, da na kraju zadržanja ugotavlja istovetnost zadržane osebe, sme redar z ugotavljanjem istovetnosti in pridobivanjem zgoraj navedenih podatkov počakati do prihoda policije.

Pri izvajanju tega pooblastila je potrebno omeniti, da je s pooblastilom zadržanja storilca prekrška in kaznivega dejanja neposredno povezano pooblastilo izrekanja ustne odredbe. Da bi se zagotovila jasna opredelitev med posameznimi dejanji oziroma fazami izvajanja postopka redarja je nujno, da se ga poveže s pooblastilom izdajanja ustne odredbe, s katero se storilcu jasno pove oziroma odredili zadržanje. Od izrečene odredbe dalje pa teče tudi enourni rok, ki ga ima redar na voljo za izvajanje pooblastila zadržanja.

Zakon o kazenskem postopku določa v 160. členu, da sme tistemu, ki je zasačen pri kaznivem dejanju, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, vsakdo vzeti prostost. Osebo, ki ji je bila na tej osnovi vzeta prostost se mora takoj izročiti preiskovalnemu sodniku ali policiji, če tega ni mogoče storiti, pa je potrebno o tem takoj obvestiti nekoga od teh organov.

4.7 ZASEG PREDMETOV IN RAVNANJE Z ZASEŽENIMI PREDMETI

ZORed določa, da imajo redarji pooblastilo za zaseg predmetov, pri tem pa morajo uporabljati določbe ZPol in podzakonske predpise, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnega pooblastila policistov. ZPol v 46. členu določa, da policisti zasežejo predmete na podlagi odredbe pristojnega organa ali iz razlogov, določenih z zakonom.

Policisti pri opravljanju drugih nalog, določenih z zakonom, zasežejo predmete, namenjene za napad ali samopoškodovanje, kakor tudi predmete, s katerimi se lahko huje ogrozi javni red ali splošna varnost ljudi ali premoženja, ali predmete, ki so bili uporabljeni, pridobljeni oziroma so nastali s prekrškom ali kaznivim dejanjem.

Predmete so policisti dolžni izročiti pristojnemu organu. V primeru, da zoper osebo, ki so ji bili predmeti zaseženi, ni bil uveden postopek pred pristojnim organom, je treba predmete osebi vrniti, razen če gre za nevarne predmete. Podrobneje je način izvedbe pooblastila zasega predmetov in ravnanje z zaseženimi predmeti določeno v 58., 59., 60., 61. in 62. členu Pravilnika o policijskih pooblastilih, ki določajo:

- če okoliščine to dopuščajo, policist ukaže osebi, naj sama pokaže ali izroči predmet, ki ga je potrebno zaseči,
- nevaren predmet odvzame policist ali druga strokovno usposobljena oseba, ki lahko poskrbi za nadaljnjo hrambo ali uničenje,
- policist predmet zaseže tako, da prepreči njegovo poškodovanje,
- do izpolnitve zapisnika ali potrdila mora biti predmet pod vidnim nadzorom njegovega upravičenca ali v zapečatenem ovoju,
- v akt o zasegu policist vpiše komu, kje in kdaj je bil predmet zasežen, zakonsko podlago zasega, kdo ga je zasegel in natančen opis predmeta,
- opis mora vsebovati vrsto in značilnosti ter tudi vidne poškodbe predmeta, tako da ga je mogoče razlikovati od drugih podobnih predmetov,
- policist lahko v postopku fotografira ali posname predmet in okolje, v katerem je bil najden,
- o zasegu hitro pokvarljivega blaga mora policist takoj obvestiti pristojnega državnega tožilca ali sodišče za prekrške, ki odloči o nadaljnjem postopku z zaseženim blagom.

Policist zasežen predmet odstopi pristojnemu organu. Če je potrebno na predmetu iskati sledove kaznivega dejanja ali prekrška ali opraviti drugo kriminalistično tehnično opravilo, policist ta postopek izvede pred pošiljanjem predmeta pristojnemu organu.

Nevaren predmet, ki ne bo vrnjen osebi, mora policist komisijsko uničiti oziroma odstopiti pristojni organizaciji, ki je usposobljena za njegovo uničenje ter o tem napisati zapisnik o uničenju in obvestiti osebo, ki ji je bil predmet zasežen. Če predmet ni nevaren ali ni bil predlagan postopek pred pristojnim organom, ga mora policist, takoj ko je mogoče, vrniti osebi, ki ji je bil zasežen, ali drugi upravičeni osebi. O vrnitvi zaseženih predmetov policist obvesti upravičenca in ga pozove, da predmete prevzame na sedežu organa praviloma v kraju njenega prebivališča, hkrati pa ga opozori na njegovo pravico zahtevati, da se mu predmeti dostavijo na dom.

S predmetom, ki je bil zasežen osumljencu kaznivega dejanja in ni njegova last, ali je bil najden na kraju kaznivega dejanja in je njegov lastnik neznan, policist ravna po določitih zakona, ki ureja kazenski postopek.

Policijska enota zasežene predmete do izročitve pristojnemu organu hrani vidno ločeno v posebnem prostoru ter vodi njihov pregled. Na vsakem predmetu morajo biti naslednji podatki:

- šifra v skladu s pravili o pisarniškem poslovanju,
- njegova zaporedna številka v posamezni zadevi ter
- ime in priimek policista, ki je vodil postopek.

V policijski enoti so lahko predmeti v drugem prostoru le, kadar je to upravičeno zaradi preiskovanja zadeve (npr. pregled večje količine dokumentov), neupravičenim osebam pa je dostop onemogočen.

ZP-1 določa, da se smejo odvzeti predmeti, ki so bili uporabljeni ali namenjeni za prekršek, ali pa so nastali s prekrškom, če so storilčeva last, ali če z njimi razpolaga pravna oseba, ki je storilec prekrška. Predmeti se smejo vzeti tudi, če niso storilčeva last, ali z njimi ne razpolaga pravna oseba, ki je storila prekršek, če to terjajo splošna varnost, varovanje življenja in zdravja ljudi, varstvo okolja in ohranjanje narave, gospodarska razmerja ali razlogi morale, kot tudi v drugih primerih, ki jih določa zakon. S tem pa ni prizadeta pravica drugih, terjati odškodnino od storilca.

Tudi z zakonom, ki določa prekršek, se sme določiti odvzem predmetov. Pri odvzemu predmetov po navedenih zakonih morajo biti redarji še posebej pozorni na to, kakšni pogoji so določeni za odvzem. Bistveno je, kaj je določeno. Ali se morajo, ali se lahko odvzamejo oziroma zasežejo.

ZJRM-1 določa, da lahko redar zaseže brez odločbe pristojnega organa acetilen (karbid) ali druge plinske zmesi za pokanje, če je pri njihovi uporabi prišlo do vznemirjenja ali občutka ogroženosti ljudi. ZVCP določa, da lahko redar odvzame neupravičeno uporabljeno parkirno karto.

Opozoriti je potrebno, da tudi občinski predpisi določajo prekrške, za katere je lahko predpisan tudi ukrep oziroma pooblastilo odvzema predmetov.

5. NAČIN UPORABE PRISILNIH SREDSTEV

5.1 SPLOŠNO O NAČINU UPORABE PRISILNIH SREDSTEV

Zakon o občinskem redarstvu v 1. odstavku 10. člena določa, da ima redar pri opravljanju nalog pravico in dolžnost uporabiti tudi prisilna sredstva. Drugi odstavek istega člena pa določa, da se za uporabo prisilnih sredstev uporabljajo določbe Zakona o policiji in podzakonski predpisi, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov, če Zakon o občinskem redarstvu ne določa drugače. V nadaljevanju pa navedeni zakon določa, da sme redar uporabiti sledeča prisilna sredstva:

- fizično silo,
- sredstva za vklepanje in vezanje ter
- plinski razpršilec.

Fizično silo in plinski razpršilec sme redar uporabiti samo v primeru, če drugače ne more od sebe ali koga drugega odvrniti istočasnega protipravnega napada, sredstva za vklepanje in vezanje pa zoper osebo, ki jo sme v skladu z Zakonom o občinskem redarstvu zadržati, če se upira zadržanju ali želi pobegniti.

5.2 UPORABA FIZIČNE SILE

Fizična sila je, glede na Zakon o občinskem redarstvu, skrajni ukrep redarja, ki ga lahko uporabi le, če drugače ne more od sebe ali koga drugega odvrniti istočasnega protipravnega napada. Kot je razvidno, je pogoj za uporabo fizične sile zelo natančno opredeljen, zakon pa ne opredeljuje kaj sodi v okvir uporabe fizične sile. To opredeljuje Pravilnik o policijskih pooblastilih, ki določa, da sme policist uporabiti fizično silo v obliki strokovnih prijemov, udarcev in metov ter drugih posamičnih ali skupinskih prijemov, kot je na primer dvigovanje ali prenos oseb s kraja, na katerem s pasivnim ali aktivnim upiranjem ogrožajo lastno varnost, varnost drugih ljudi ali premoženja, potiskanje in razdvajanje skupine, ki s svojim ravnanjem ogroža varnost ljudi in premoženja.

Glede na navedeno in določilo 10. člena ZORed, da se za uporabo prisilnih sredstev uporabijo določbe Zakona o policiji in podzakonski predpisi, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov, se za uporabo fizične sile štejejo:

- **strokovni prijemi** so prijemi, povzeti iz nekaterih borilnih veščin, predvsem aikida, in se opirajo na tehniko vzvodov. Ti vzvodi se lahko izvajajo na različnih delih človeškega telesa, najpogosteje na zapestju, rokah in komolcu. Med strokovne prijeme uvrščamo tudi različne tehnike davljenja ter druge prijeme;
- **strokovni meti**, so povzeti predvsem iz tehnik metov, ki se uporabljajo pri borilni veščini judo. Vsa tehnika je grajena na principu, da se nasprotnikovo telo spravi iz ravnotežja in se ga nato s pomočjo svojega telesa vrže na tla. Pri tem se uporabljajo različni deli telesa, po tem so praviloma tudi poimenovani posamezni meti, kot so: ročni meti, nožni meti, bočni meti, meti na stran itd. Strokovne mete uvrščamo med najhujšo uporabo fizične sile, saj se pri tem vrže nasprotnika na tla, pri tem pa lahko pride do različnih, tudi zelo hudih poškodb;
- **strokovni udarci** so udarci, ki so prevzeti iz borilne veščine karate. Ločuje se predvsem udarce z roko, udarce z robom dlani, udarce z glavo in udarce z ного. Z udarci se udarja v različne dele telesa, vendar se ne sme udarjati v tiste dele telesa, pri katerih se lahko telo hudo poškoduje (glava, vrat, predel srca, hrbtenica in druge vitalne dele telesa). Strokovni udarec je hujša oblika fizične sile kot strokovni prijemi in lažja oblika od strokovnih metov, saj je mogoče strokovne udarce ustrezno

kontrolirati, kar je pri strokovnih metih težko. Bistvo strokovnosti udarca je kontrola moči, hitrosti in smeri udarca;

- **drugi posamični ali skupinski prijemi** so primeri dvigovanja ali prenosa oseb s kraja, na katerem s pasivnim ali aktivnim upiranjem ogrožajo lastno varnost, varnost drugih ljudi ali premoženja ter potiskanje in razdvajanje skupine, ki s svojim ravnanjem ogroža varnost ljudi in premoženja.

Pri fizični sili je potrebno poudariti, da se sme fizična sila uporabiti samo **strokovno**. To seveda pomeni, da morajo biti redarji za to ustrezno usposobljeni in izurjeni. O uporabi fizične sile zato ni mogoče govoriti pri nestrokovnih udarcih, klofutah, brcah in podobnem. Dejstvo je, da zakonodajalec uvršča redarje med tiste osebe, ki smejo pri opravljanju svojih nalog uporabiti tudi silo, torej fizično silo. To je dopustno le nekaterim, ki jih mora zakon vselej izrecno določiti, kar pomeni, da se tisti, proti kateremu redar uporabi fizično silo, zoper to silo ne sme upreti oziroma upirati. Torej se nima pravice sklicevati na silobran, da se brani, da odvrta protipravni napad, ker fizična sila, ki jo uporabi redar, ni protipravni napad, ni protipravno dejanje, temveč pravno oziroma zakonito dejanje oziroma ravnanje redarja.

Redar ima torej pravico, da uporabi fizično silo z namenom, da zagotovi izvršitev svoje naloge oziroma ukrepa, ki ga je dolžan izvršiti. Pri tem gre v prvi vrsti za uporabo fizične sile, ki jo poznamo kot prisilno sredstvo, ki ga sme uporabiti policist. Ob dosledni uporabi pravil, ki veljajo za policiste, bi to pomenilo, da morajo tudi redarji najprej uporabiti strokovne prijeme, nato strokovne mete in strokovne udarce. To za redarja pomeni, da mora, če je glede na okoliščine dopustno uporabiti različne oblike fizične sile, uporabiti najprej strokovni prijem in šele, ko ugotovi, da s strokovnimi prijemi ne bo dosegel zakonitega namena, lahko uporabi strokovne udarce in mete. To seveda velja samo takrat, ko redar uporabi fizično silo zato, da odvrne od sebe ali koga drugega istočasni protipravni napad.

Pred uporabo fizične sile mora redar skrbno in preudarno oceniti okoliščine in razloge za njeno uporabo ter opozoriti osebo, da se z upoštevanjem njegovih zahtev izogne posledicam. Tako bo v konkretnem primeru redar izrekel opozorilo na primer na naslednji način: zahtevam, da prenehate s kršitvijo javnega reda in miru, ali zahtevam, da prenehate groziti, ali zahtevam, da prenehate z napadom.

Redar je dolžan uporabljati fizično silo tudi tako, da z najmanjšimi posledicami doseže zakoniti namen, z uporabo pa mora prenehati takoj, ko prenehajo razlogi, zaradi katerih je bila fizična sila uporabljena, ali ob ugotovitvi, da zakonitega namena na ta način ni mogoče uresničiti. Če redar pri uporabi fizične sile osebo telesno poškoduje, je dolžan poskrbeti, da takšna oseba čim prej dobi medicinsko pomoč, o tem pa mora obvestiti vodjo MOR OŠL in ravnati v skladu s 16. členom ZORed.

5.3 SREDSTVA ZA VKLEPANJE IN VEZANJE

Sredstva za vklepanje in vezanje lahko redar v skladu z 2. odstavkom 14. člena ZORed uporabiti zoper osebo, ki jo sme v skladu tem zakonom zadržati, če se upira zadržanju ali želi pobegniti. Namen teh sredstev je, da se osebi oziroma kršitelju onemogoči ali omeji gibanje, prepreči beg, upiranje in napad ali samopoškodovanje. Uporaba sredstev za vklepanje in vezanje se uvršča med milejša prisilna sredstva, vendar se z njimi še vedno posega v osebno svobodo, dostojanstvo in integriteto osebe, proti kateri se uporablja tovrstna prisilna sredstva. Slednje redarja zavezuje, da uporablja sredstva za vklepanje in vezanje zakonito ter strokovno. Ta ukrep je časovno omejen do prihoda policije in na omejitve, da ne sme trajati več kot dve uri.

Med sredstva za vklepanje in vezanje lahko pri policistih štejemo lisice, plastično zatego, vrvico in druga primerna sredstva. Uporaba drugih primernih sredstev za vezanje je

načeloma dovoljena samo, če policist nima pri sebi katerega od naštetih sredstev za vklepanje in vezanje. Druga sredstva, primerna za vezanje, so lahko hlačni ali drugi pas, kravata, primerne čvrste in raztegljive nogavice, čvrste in močne vezalke, gumijasti trak ali lepilni trak in druga primerna sredstva. Pri uporabi vseh sredstev za vklepanje in vezanje velja osnovno načelo, da je potrebno, kolikor je le mogoče, spoštovati človekovo dostojanstvo.

Redar mora paziti na to, da osebam, ki jih vklene ali zveže, ne prizadene nepotrebnih poškodb, predvsem pa mora paziti na to, da ne zaustavlja pretoka (cirkulacije) krvi na okončinah, kjer izvaja vklepanje oziroma »vezanje«. Ob uporabi teh sredstev mora redar napisati poročilo o uporabi sredstev za vklepanje ali vezanje in ga predložiti vodji MOR.

5.4 PLINSKI RAZPRŠILEC

Ob upoštevanju določb 10. člena ZORed, ki določa uporabo »plinskega razpršilca« kot uporabo prisilnega sredstva, je potrebno poznati tudi določbe Zakona o policiji, ki v zvezi navedenega prisilnega sredstva določajo, da lahko plinski razpršilec policist uporabi, če ne more drugače obvladati upiranja osebe, ki ne izpolnjuje zakonitih ukazov, moti javni red, ali upiranja osebe, ki jo je treba prijeti, privedi ali ji odvzeti prostost, kot tudi, če mora odvrniti napad na osebe ali objekte, ki jih varuje, ali napad na sebe ali koga drugega.

Za redarja pa ZORed v 14. členu določa, da lahko plinski razpršilec uporabi samo v primeru, če drugače ne more od sebe ali koga drugega odvrniti istočasnega protipravnega napada.

Pravilnik o policijskih pooblastilih določa, da se za uporabo plinskega razpršilca šteje uporaba utekočinjenega plina ali drugega pršila, ki se ga uporabi tako, da se s pritiskom na sprožilec plinsko sredstvo ali pršilo sprosti. Pri tem je potrebno paziti, da je curek ali oblak plina usmerjen neposredno proti osebi zoper katero se ga uporablja. Pred uporabo plinskega razpršilca mora redar osebo na ustrezen način opozoriti, če to okoliščine dopuščajo.

Način uporabe plinskega razpršilca je določen z navodili proizvajalca, ki poleg načina uporabe predpisuje tudi mere varnosti, nudenje prve pomoči in rok trajanja ter način razgradnje plinskega sredstva. Obstaja več vrst plinskih razpršilcev, zato se mora redar pred njihovo uporabo prepričati na kakšni osnovi deluje, saj je delovanje plinskega razpršilca na poprovi osnovi popolnoma drugačno od plinskega razpršilca, ki deluje na osnovi solzilnega plina (npr. CS). V nadaljevanju je predstavljena uporaba plinskega razpršilca, ki deluje na osnovi organske oljnate smole iz kajenske in drugih vrst pekoče paprike (t.i. pepper spray). Plinski razpršilec povzroča vnetje, solzenje, takojšnje otekanje oči in sluznice v dihalnih poteh. Zaradi navedenih učinkov bo kršilec oziroma storilec prisiljen opustiti napad, ki ga je pred tem izvajal. Po uporabi razpršilca oziroma takoj, ko okoliščine to dopuščajo, mora redar osebo odstraniti z nevarnega območja (prostora) in mu nuditi prvo pomoč. Učinke uporabe plinskega razpršilca se najučinkovitejše odpravi s sprejem za dekontaminacijo, če pa tega redar nima, pa je osebi potrebno sprati obraz in oči z hladno vodo. Učinek plinskega razpršilca preneha delovati po približno 30 minutah, v kolikor se oči spirata z vodo. Oči se izpira izključno s čisto vodo.

5.5 OBVEŠČANJE O ZADRŽANJU IN UPORABI PRISILNIH SREDSTEV

O izvedbi pooblastila zadržanja osebe in uporabi prisilnih sredstev mora redar napisati poročilo in ga predložiti v pregled vodji MOR oziroma svojemu nadrejenemu ali osebi, ki jo ta pooblasti. Na podlagi izkušenj, ki jih ima policija pri pisanju tovrstnih poročil je smiselno, da poročilo redarja o zadržanju in uporabi fizične sile vsebuje predvsem sledeče:

- datum, čas in kraj uporabe prisilnega sredstva oziroma odreditve zadržanja,
- vrsto uporabljenega prisilnega sredstva,

- podatke o osebi proti kateri je bilo sredstvo uporabljeno,
- pooblastilo, ki ga je izvajal pred uporabo prisilnega sredstva oziroma zadržanja,
- vzrok in način uporabe prisilnega sredstva oziroma zadržanja,
- posledice uporabe prisilnega sredstva in
- druge okoliščine, ki so pomembne za oceno zakonitosti in strokovnosti uporabe prisilnega sredstva oziroma zadržanja.

V primeru, da je oseba zoper katero je redar uporabil prisilno sredstvo, v postopku telesno poškodovana, ji mora redar nuditi nujno pomoč in ji v najkrajšem možnem času zagotoviti ustrezno medicinsko pomoč. V primeru, da je osebi med postopkom povzročena telesna poškodba ali smrt, je vodja MOR dolžan takoj obvestiti župana Občine Škofja Loka in župana občine, na območju katerega je bilo uporabljeno prisilno sredstvo.

V tem obvestilu mora vodja MOR navesti podatke o osebi, razlogu, času in kraju zadržanja, uporabi prisilnega sredstva, vrste uporabljenega prisilnega sredstva ter podatke o drugih okoliščinah in dejstvih, ki so pomembna za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanja redarja MOR.

5.6 OCENJEVANJE UPORABE PRISILNIH SREDSTEV

Na podlagi poročila ocenjuje zakonitost in strokovnost ravnanja redarja vodja MOR. V primeru ugotovitve kršitve je dolžan sprožiti postopek za ugotavljanje odgovornosti. V primeru da je uporaba prisilnih sredstev imela za posledico telesno poškodbo ali smrt, ali je bilo prisilno sredstvo uporabljeno proti več kot trem osebam, oceno ravnanja redarja opravi komisija, ki jo imenuje župan OŠL oz. župan, na katerem območju je bila uporabljena sila. Župan mora imenovati neodvisno, največ petčlansko, komisijo za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanj MOR. V komisiji morajo biti direktor občinske uprave, predstavnik policije in predstavniki nevladnih organizacij, zainteresiranih za nadzor nad varstvom človekovih pravic in svoboščin.

Navedena komisija obravnava tudi pritožbe zoper delo MOR, lahko pa obravnava tudi druge primere uporabe prisilnih sredstev v postopkih MOR, kadar oceni, da je to potrebno. Komisija lahko k sodelovanju povabi tudi druge strokovnjake, če oceni, da je takšno sodelovanje potrebno in pomembno za odločitve v konkretnem primeru.

5.7 ODLOČANJE O PRITOŽBAH ZOPER POSTOPEK REDARJEV

Posameznik, ki meni, da so mu bile z dejanjem ali opustitvijo dejanja redarja kršene njegove pravice ali svoboščine, se lahko v 30 dneh pritoži županu Občine Škofja Loka. Glede na ZORed mora župan takšno pritožbo proučiti in o ugotovitvah in ukrepih v 30 dneh pisno obvestiti tistega, ki je podal pritožbo.

5.8 DISCIPLINSKA IN DRUGA ODGOVORNOST REDARJEV

Pri svojem delu so redarji dolžni ravnati zakonito, strokovno ter v skladu z ZORed ter drugimi predpisi, ki urejajo njihovo delovno področje ter njihove pravice in dolžnosti oziroma pooblastila. V primeru nezakonitega dela in nestrokovnega dela lahko redarja ob disciplinski odgovornosti doleti tudi odškodninska oziroma materialna odgovornost in kazenska odgovornost, katera se ugotavlja v skladu s predpisi, ki urejajo to področje.

O disciplinskih kršitvah oziroma o disciplinski odgovornosti redarjev pa se odloča v disciplinskem postopku v skladu z zakonom, ki ureja položaj javnih uslužbencev.

6. SISTEM DELA MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

6.1 RAZPORED IN ODPRAVA NA DELO

Delo MOR se načrtuje z mesečnim in tedenskim razporedom dela. V slednjem se konkretizira posamezne naloge redarja in območje njihovega delovanja.

Redar MOR ima pred nastopom službe odpravo na delo in sicer se na odpravi določi oziroma konkretizira naloge, ki jih mora opraviti določenega dne. Prav tako se redarju določijo območja nadzora in se ga seznanijo s posebnostmi na njih. Območja nadzora so lahko razdeljena na cone, ki zajemajo posamezne sklope ulic ali zaokrožena območja.

Način dela redarja je tudi intervencijski, kar pomeni, da reagira na podlagi obvestil občanov in pristojnih organov in služb, kjer gre predvsem za izvajanje konkretnih pooblastil, ki jih ima redar. Seveda pa redar izvajajo svoje naloge na podlagi delovnih nalog in lastne zaznave kršitev za katere so pristojni. Prav slednje pa se največkrat nanaša na izdajanje obvestil o prekršku.

6.2 NALOGE V ZVEZI S PREKRŠKOVNIM POSTOPKOM

Naloge v zvezi s prekrškovnim postopkom so vodenje in odločanje v prekrškovnem postopku (odločbe, sklepi, pozivi, ipd) in vodenje predpisanih evidenc o izrečenih ukrepih v zvezi s prekrškovnim postopkom.

7. SODELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA S POLICIJSKO POSTAJO ŠKOFJA LOKA

MOR že po naravi dela ter glede na svoja pooblastila in obseg nalog sodeluje s Policijsko postajo Škofja Loka, ki deluje na območju občin Škofja Loka, Gorenja vas-Poljane in Žiri. To sodelovanje je nujno potrebno tudi zaradi celovitega zagotavljanja varnosti na območju Občine Škofja Loka.

Prav zaradi tega je skrb za varnost in kakovost življenja ter dela občanov in skrb za dvig stopnje varnosti javnega prostora v mestu tako pomembna, da je na področju zagotavljanja varnosti nujno potrebno usklajeno delovanje vseh varnostnih subjektov, ki v občini Škofja Loka skrbijo za javno varnost in javni red. V ta namen bo s Policijsko postajo Škofja Loka sklenjen pisni dogovor med Občino Škofja Loka in Policijsko postajo Škofja Loka.

Sodelovanje s Policijsko postajo Škofja Loka in sodelovanje s policisti na terenu je opredeljeno v 11. poglavju tega OPV OŠL, v katerem so naloge MOR opredeljene glede na vrsto in obseg nalog. Pri tem je sodelovanje s PP Škofja Loka (policisti) opredeljeno zelo konkretno po posameznih vsebinskih področjih in sicer za:

- naloge na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa v naseljih,
- naloge na področju zagotavljanja varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- naloge zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine,
- naloge vzdrževanja javnega reda in miru,
- naloge na področju preprečevanja kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj,
- naloge na področju varstva okolja in
- za druge naloge MOR.

Pri tem je v navedenem poglavju sodelovanje opredeljeno tudi prostorsko (v naseljih, javnih poteh, zgradbah in objektih naravne in kulturne dediščine ...) in časovno (prazniki, vnaprej planirane velike prireditve, ob planiranih akcijah s policijo ...). Časovno in prostorsko sodelovanje pa se planira tudi sprotno, glede na varnostne potrebe, izhajajoče iz konkretnih varnostnih razmer.

8. SODELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA Z OBČINSKIMI REDARSTVI IN OBČINSKIMI REDARJI SOSEDNIJH OBČIN

ZORed in drugi predpisi, ki redarstvom ter redarjem določajo pravice in dolžnosti oziroma pooblastila ter jim nalagajo določene obveznosti temeljijo na predpostavki, da je zagotavljanje javne varnosti in javnega reda na območju občine, ne le skrb redarstva in drugih organov in služb občine, temveč tudi države s svojimi organi in službami.

Prav zaradi tega je zakon zelo jasen glede razmejevanja pristojnosti med redarstvi in drugimi državnimi in lokalnimi organi ter službami, ki v okviru svojih pristojnosti izvajajo varnostne naloge. Zato so tudi v Občinskem programu varnosti OŠL zajeti določeni dogovori o sodelovanju med navedenimi organi.

Zelo pomembno pa je sodelovanje MOR z občinskimi redarstvi in občinskimi redarji sosednjih občin. To sodelovanje je izredno pomembno pri zagotavljanju javne varnosti in javnega reda, saj ogrožanje varnosti ljudi in premoženja, varnosti cestnega prometa, varnosti javnega reda in miru ter varnosti drugih vrednot, ne pozna državnih meja, kaj šele občinskih meja.

Zato je zelo pomembno, da sosednje občine in OŠL samostojno in preko MOR vzpostavi takšno sodelovanje med občinami in redarstvi, ki zagotavljajo uspešno zoperstavljanje vsem oblikam ogrožanja javne varnosti in javnega reda na tem širšem območju in na mejnih območjih občin. To sodelovanje mora temeljiti predvsem na:

- medsebojnem obveščanju o vseh varnostno zanimivih informacijah, ki so iz varnostnega vidika pomembne za posamezne občine,
- medsebojni izmenjavi podatkov, ki so pomembni za javno varnost in javni red v posamezni občini,
- medsebojnih delovnih srečanjih in sestankih, kjer se lahko oblikuje skupna varnostna politika pri zagotavljanju varnosti na mejnih območjih in področjih, ki so skupnega pomena,
- skupnih varnostnih akcijah, intervencijah in medsebojnem sodelovanju pri obravnavi konkretnih varnostnih problemov in
- drugih oblikah sodelovanja in konkretnem operativnem delu.

Ne glede na navedeno bo MOR sprejelo pisni dogovor o sodelovanju z občinskimi redarstvi sosednjih občin.

9. POVEZANOST MEDOBČINSKEGA REDARSTVA Z OPERATIVNO KOMUNIKACIJSKIM CENTROM, POLICIJSKO POSTAJO ŠKOFJA LOKA IN Z REGIJSKIM CENTROM ZA OBVEŠČANJE

V skladu z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami sta pristojna organa Občine Škofja Loka, na področju zaščite, reševanja in pomoči župan OŠL in poveljnik civilne zaščite OŠL.

Veljavni način obveščanja organov OŠL ob naravnih in drugih nesrečah je tak, da mora tisti, ki obvešča Regijski center za obveščanje, Operativno komunikacijski center in druge, obvestilo predati Službi za zaščito in reševanje OU OŠL. S predajo obvestila osebi na Službi za zaščito in reševanje se šteje, da so obveščeni pristojni organi OŠL (tudi MOR) v skladu z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Službi za zaščito in reševanje v nadaljevanju izvede aktivnosti v skladu svojimi pristojnostmi in po presoji obvešča poveljnika civilne zaščite OŠL in župana OŠL (direktorja OU OŠL in vodjo MOR).

Oddelek za zaščito, reševanje in civilno obrambo OU OŠL je praviloma potrebno obvestiti o vseh požarih in drugih nesrečah, pri katerih:

- je potrebno posredovanje treh ali več enot javnih gasilskih služb,
- je ali bi utegnil biti potreben umik ljudi iz objekta,
- je prišlo do poškodbe pripadnika katerekoli reševalne službe,
- je potrebna evakuacija in namestitev ljudi,
- je potrebno zagotavljati osnovne življenjske pogoje,
- je potrebno alarmiranje ogroženih ljudi ali je to bilo izvedeno,
- je požar v javnih objektih (vzgoja, izobraževanje, zdravstvo, uprava, objekti z velikim številom ljudi) in
- v drugih primerih pa, če tako oceni Republiški center za obveščanje ali Gasilska brigada

V primeru dvoma, ali je Službo za zaščito in reševanje OU OŠL potrebno obvestiti ali ne, se obveščanje izvede. S tem, ko je obvestilo predano tej službi, se šteje, da je obveščen pristojni organ Občine Škofja Loka (župan, direktor OU OŠL, vodja MOR ...).

10. SODELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA V OBČINSKEM SISTEMU ZAŠČITE IN REŠEVANJA

Osnovno načelo sodelovanja vseh oddelkov in služb Občinske uprave OŠL v sistemu zaščite in reševanja je, da le ti opravljajo enake naloge, kot je to določeno z odlokom o organizaciji in delovnem področju Občinske uprave OŠL. Iz tega izhaja, da mora MOR v primeru naravnih in drugih nesreč skrbeti za javno varnost in javni red in sicer:

- vzpostavljati javni red in mir,
- zagotavljati varen in neoviran cestni promet,
- zagotoviti varovanje javnega premoženja in
- sodelovati pri zbiranju informacij o posledicah oziroma vzpostavljanju ocene posledic nesreče, takoj po nesreči.

Posebno navodilo za ukrepanje redarjev MOR ob izrednih dogodkih bo sprejeto. Prav tako bo sprejet tudi Protokol o sodelovanju MOR v občinskem sistemu za zaščito in reševanje.

11. NAČINI SODELOVANJA REDARJEV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN ZASEBNIH VARNOSTNIKOV ZASEBNO VARNOSTNIH SLUŽB

Zasebno varovanje je varovanje ljudi in premoženja, ki ga ne zagotavlja država in ga kot pridobitno gospodarsko dejavnost opravljajo gospodarske družbe in samostojni podjetniki posamezniki oziroma zasebno varnostne službe, ki so registrirane za opravljanje dejavnosti zasebnega varovanja v skladu z Zakonom o zasebnem varovanju in zakonom, ki ureja gospodarske družbe.

Zasebno varovanje kot dejavnost se lahko opravlja v naslednjih oblikah:

- varovanje oseb,
- varovanje ljudi in premoženja,

- prevoz in varovanje gotovine ter drugih vrednostnih pošilk,
- varovanje javnih zbiranj,
- upravljanje z varnostno-nadzornim centrom,
- načrtovanje varnostnih sistemov in
- izvajanje sistemov tehničnega varovanja.

Zgoraj naštetih dejavnosti, ki so določene glede na osnovne storitve v dejavnosti zasebnega varovanja in so primerljive s tujimi zakonodajami, dejansko predstavljajo temeljne oblike zasebnega varovanja v Republiki Sloveniji.

Zaradi narave svojega dela, predvsem interventnih patrulj varnostnikov (prisotnost v okolju, kjer prihaja do deviantnih pojavov v dnevnem in nočnem času ter ob dela prostih dneh, hitra mobilnost, kakovostna in stalna komunikacijska povezanost s svojim varnostno nadzornim centrom, strokovna usposobljenost in sposobnost zaznavanja dogodkov, uporaba sile itd.), lahko varnostniki tudi veliko prispevajo k večji varnosti v občini Škofja Loka. Ne da lahko, varnostniki tudi v resnici s svojo prisotnostjo ob varovanju pomembnih objektov, zgradb, gospodarskih družb in drugih organov in organizacij, pomembno prispevajo k večji varnosti v Občini Škofja Loka. Ne nazadnje pa zasebno varnostne službe varujejo tudi pomembne objekte občine Škofja Loka in objekte, ki so v upravljanju Občine Škofja Loka.

Seveda pa poteka sodelovanje tudi na klasični način tako, da zasebni varnostniki o zaznavah ogrožanj javne varnosti in javnega reda na območju občine Škofja Loka, pravočasno obveščajo MOR, po potrebi pa tudi policijo. Obveščanje o kršitvah oziroma o sumih kršitev pa se bo največkrat nanašalo na kršitve, ki so v pristojnosti redarjev.

Seveda pa lahko zasebni varnostniki ukrepajo tudi samostojno izven njihovega varovanega območja v smislu »državlanske aretacija« - odvzem prostosti pri zalotitvi oseb pri storitvi hujših kaznivih dejanj za katere se storilec preganja po uradni dolžnosti - 160. člen Zakona o kazenskem postopku.

Med MOR in zasebno varnostnimi službami, ki delujejo na območju občine Škofja Loka se sklene pisni dogovor o medsebojnem sodelovanju in neposrednem operativnem sodelovanju med občinskimi redarji in varnostniki zasebnih varnostnih služb.

12. STROKOVNA POMOČ MINISTRSTVA ZA NOTRANJE ZADEVE

Strokovno pomoč pri pripravi in izvajanju občinskega programa varnosti daje v skladu z 8. členom Zakona o občinskem redarstvu Ministrstvo za notranje zadeve.

Strokovno pomoč pri pripravi in izvajanju občinskega programa varnosti, tudi za OPV OŠL, daje Ministrstvo za notranje zadeve na naslednjih segmentih priprave in izvajanja občinskega programa varnosti:

- usmerjanje pri pripravi ocen varnostnih razmer oziroma ocen ogroženosti in varnostnih tveganj ter oblikovanja varnostnih potreb občine Škofja Loka,
- usklajevanje občinskih odlokov z novim zakonom,
- uporaba prisilnih sredstev,
- sodelovanje med občinskimi redarji in policisti,
- sodelovanje med občinskimi redarji in varnostniki,
- strokovna pomoč pri organiziranju usposabljanja občinskih redarjev,
- vključevanje v predavanja in vaje v okviru programa usposabljanja vodij občinskih redarstev in občinskih redarjev,
- opozarjanje na napake in pomanjkljivosti,
- načini nadziranja občinskega redarstva.

Navedena strokovna pomoč se lahko realizira v obliki strokovnih predavanj ter odgovorov na ustna vprašanja in v obliki strokovnih pregledov občinskih programov varnosti.

Ob tem ZORed v 7. členu določa tudi uskladitev občinskih programov s predpisi, programskimi dokumenti Ministrstva za notranje zadeve in policije na področju javne varnosti ter s potrebami varnosti v občini. V 2. odstavku istega člena pa je določeno, da za uskladitev občinskih programov ter za zagotovitev rednega medsebojnega sodelovanja občinskega redarstva in policije, skrbijo župan in vodja organizacijske enote policije, pristojne za območje občine. To pomeni, da sta v občini Škofja Loka za to področje dejavnosti pristojna župan in komandir Policijske postaje Škofja Loka.

V operativnem smislu pa to pomeni, da morata pri zagotavljanju javne varnosti in javnega reda v občini Škofja Loka sodelovati MOR in PP Škofja Loka. Zato mora biti med obema organoma vzpostavljena ustrezna komunikacija. Tako mora komunikacija potekati na:

- **lokalnem nivoju:**
 - komunikacija znotraj MOR,
 - komunikacija med MOR in občinskimi organi in službami,
 - komunikacija med MOR in sosednjimi ter drugimi redarstvi,
 - komunikacija med MOR in Policijsko postajo Škofja Loka,
 - komunikacija med MOR in inšpekcijami,
 - komunikacija med MOR in zasebno varnostnimi službami in
 - komunikacija med MOR in ostalimi službami (zaščita in reševanje, gasilske službe ...) in
- **državnim nivoju:**
 - komunikacija med MOR in ministrstvi (Ministrstvo za notranje zadeve, Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, Ministrstvo za promet).

Sodelovanje in komunikacija pomenita predvsem to, da MOR pri opravljanju svojega dela z naštetimi službami izmenjuje strokovna mnenja, stališča, predlaga izvedbo skupnih akcij na terenu, se odziva na pobude za izvedbo akcij, analizira skupno varnostno problematiko in drugo problematiko ter podobno.

13. INTERNO NADZORSTVO NAD IZVRŠEVANJEM NALOG MEDOČINSKEGA REDARSTVA

Vodja MOR je odgovoren za delo MOR županom Občin Škofja Loka, Gorenja vas-Poljane in Žiri. Hkrati pa vodja MOR opravlja notranji nadzor nad delom redarja.

Notranja revizija lahko po pooblastilu župana izvaja nadzorstvo nad poslovanjem in delom MOR in izdela poročilo o morebitnih nepravilnostih in tveganjih, ki jih mora vodja odpraviti v določenem roku z izdelavo odzivnega poročila. V ZORed so določene tudi neposredne pristojnosti župana pri oceni zakonitosti in strokovnosti ravnanja MOR, kakor tudi pri obravnavanju pritožbe nad delom redarja, ko posameznik meni, da so mu bile z dejanjem ali opustitvijo dejanja redarja kršene njegove pravice ali svoboščine.

14. INŠPEKCIJSKO IN DRUGO UPRAVNO – STROKOVNO NADZORSTVO NAD DELOM MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Inšpekcijsko nadzorstvo nad zakonitostjo dela občinskih organov, občinskih uprav in občinskih redarstev pri izvrševanju Zakona o občinskem redarstvu upravlja Ministrstvo za notranje zadeve (1. odstavek 30. člena). Navedeno nadzorstvo, glede na 2. člen Zakona o občinskem redarstvu, opravlja Ministrstvo za notranje zadeve tudi nad mestnim redarstvom in medobčinskim redarstvom. To pomeni, da pod ta nadzor sodi tudi MOR.

Glede nadzorstva nad zakonitostjo izvrševanja posameznih pooblastil občinskega redarstva oziroma občinskih redarjev (opozorilo, varnostni pregled, zaseg predmetov in za uporabo prisilnih sredstev) je pristojen organ, ki ga določa zakon, s katerim so navedena pooblastila določena. To določa 2. odstavek 30. člena Zakona o občinskem redarstvu. Za navedena pooblastila in uporabo prisilnih sredstev pa Zakon o občinskem redarstvu v 2. odstavku 10. člena določa, da se za uporabo teh sredstev in pooblastil uporabljajo določbe Zakona o policiji in podzakonski predpisi, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov. Tako je za nadzorstvo nad zakonitostjo izvrševanja navedenih pooblastil (opozorilo, varnostni pregled in zaseg predmetov) in za uporabo prisilnih sredstev MOR in njihovih redarjev pristojna policija v okviru svojih pristojnosti.

Nadzorstvo nad zakonitostjo v zvezi s prekrški, ki so določeni v ZORed pa je pristojna inšpekcija za notranje zadeve (Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve).

ZORed v 31. členu določa, da je za nadzorstvo nad izvrševanjem nalog občinskega redarstva, določenih z občinskimi predpisi, pristojen župan. Enako seveda velja za župane ustanovitelje MOR, ki so pristojni za nadzor nad izvrševanjem nalog MOR.

**OCENA VARNOSTNIH RAZMER NA OBMOČJU
OBČINE ŠKOFJA LOKA**

TER

**IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE
VARNOSTNIH TVEGANJ**

V okviru navedene priloge se obravnava:

- II. ocena varnostnih razmer na območju Občine Škofja Loka (ocena ogroženosti in varnostnih tveganj) ter
- III. identificiranje in obvladovanje varnostnih tveganj v Občini Škofja Loka.

I. POSNETEK STANJA

Za posnetek stanja varnostnih razmer na območju Občine Škofja Loka (v nadaljevanju: OŠL) in oceno ogroženosti in varnostnih tveganj so bili zbrani ustrezni podatki od redarstva ter drugih organov in služb OŠL, Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu OŠL ter Policijske postaje Škofja Loka (v nadaljevanju: PP Škofja Loka ali PP ŠL), ki je zagotovila podatke o javnem redu in miru, varnosti cestnega prometa, o prometnih nesrečah ter o kaznivih dejanjih in varovanju državne meje ter drugi problematiki. Določeni podatki pa so bili pridobljeni iz drugih uradnih javnih evidenc, ki so bile dostopne.

Opravljen je bil tudi operativni pregled posameznih območij, cest, trgov, parkirnih mest, javnih poti, rekreacijskih površin in drugih javnih prostorov, kjer je varnostna problematika večja oziroma kjer je bilo za pričakovati, da je večja ogroženost varnosti in varnostnih tveganj. Opravljen pa je bil tudi ogled nekaterih zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine, športnih centrov in drugih prireditvenih prostorov, ki so pomembni iz vidika Zakona o javnih zbiranjih oziroma ogrožanja javnih shodov in javnih prireditev.

V okviru priprave OPV za OŠL je bil opravljen informativni pregled organiziranosti in delovanja organov in služb znotraj OŠL, temeljitejši vpogled v organiziranost in delovanje posameznih organov in služb v OŠL pa je bil opravljen pri tistih organih in službah, ki so delovno povezani z Medobčinskim redarstvom (MOR) in tistih organov in služb, ki so v okviru svojih pristojnosti odgovorni tudi za varnost oziroma posamezna varnostna področja.

Z namenom priprave kvalitetnega, vsebinsko bogatega in z vidika zagotavljanja varnosti v OŠL, so bili za potrebe OPV pregledani zakonski in drugi predpisi ter dokumenti in drugo gradivo, ki se tako ali drugače nanaša na zagotavljanje varnostnih razmer v Občini Škofja Loka in na vzpostavitev MOR.

II. ANALIZA IN OCENA OGROŽENOSTI TER VARNOSTNIH TVEGANJ

Analiza in ocena ogroženosti ter varnostnih tveganj za območje Občine Škofja Loka je bila opravljena na podlagi statističnih podatkov, ki so bili pridobljeni od PP Škofja Loka, MOR, Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu OŠL ter organov in služb OŠL. Analiza je bila opravljena v sklopu petih širših področij in sicer: ogroženost javnega reda in miru, ogroženost varnosti cestnega prometa, ogroženost od kriminalnih pojavov, ogroženost javnih zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine ter za nekatera druga področja, ki so pomembna za oceno ogroženosti in varnostnih tveganj na območju Občine Škofja Loka.

1. OGROŽENOST JAVNEGA REDA IN MIRU

Glede na pristojnosti MOR se je podrobneje **analiziralo kršitve predpisov o varstvu javnega reda in miru, javnih zbiranjih oziroma javnih shodov in prireditev, varstva okolja ter nekatere druge predpise**, ki določajo prekrške in sicer za območje Republike Slovenije ter za območje Občine Škofja Loka.

Tako je bilo v letu 2006 v Republiki Sloveniji 31.519 kršitev javnega reda in miru, v letu 2007 je bilo 31.811 takšnih kršitev, v prvem polletju leta 2008 pa je bilo 15.835 kršitev javnega reda in miru. Pri tem je zanimiv podatek, da je v polletju leta 2008 kar 11.017 kršitev drugih predpisov (ne Zakona o varstvu javnega reda in miru). Gre za bistven porast teh kršitev, saj je bilo v polletju leta 2006 teh kršitev le 6.821 in 7.898 v letu 2007.

1.1 Pregled obravnavanih kršitev po ZJRM in druge kršitve v Občini Škofja Loka

Preglednica 1: Kršitve predpisov o javnem redu in miru v letu 2007 in 2008

	2007	2008	Porast/upad (v %)
SKUPAJ	398	349	- 12,31%
Kršitve zakonov JRM	333	303	- 9,00%
Kršitve drugih predpisov	65	46	- 29,23%

Preglednica 2: Kršitve predpisov o javnem redu in miru in druge kršitve v letu 2007 in 2008

Enota	Kršitve zakonov o JRM			Kršitve drugih predpisov			Skupaj		
	2007	2008	Porast/upad (v %)	2007	2008	Porast/upad (v %)	2007	2008	Porast/upad (v %)
PP Škofja Loka	333	303	- 9,00%	65	46	- 29,23%	398	349	- 12,31%
SKUPAJ	333	303	- 9,00%	65	46	- 29,23%	398	349	- 12,31%

Iz preglednice je razvidno, da so kršitve predpisov o javnem redu in miru v letu 2008 v primerjavi z letom 2007 v upadu.

Preglednica 3: Kršitve JRM glede na spol, starost in državljanstvo v letu 2007 in 2008

		2007	2008	Porast/upad (v %)
Spol	moški			
	ženski			
	neznano			
Starost	14 do 17 let	19	14	- 26,31%
	18 do 24 let	87	95	+ 9,19%
	25 do 34 let	113	89	- 21,23%
	35 do 44 let	57	54	- 5,25%
	45 do 54 let	50	32	- 36,00%
	55 do 64 let	31	42	+ 35,48%
	65 let in več	29	15	- 48,27%
	neznano			
Državljanstvo	slovensko	372	312	- 16,12%
	tuje	14	29	+ 107,14%
	neznano	4	/	

Iz preglednice je razvidno, da je največ kršilcev predpisov o javnem redu in miru starih med 25 do 34 let, sledijo pa jim storilci stari od 18 do 24 let.

Preglednica 4: Kršitve zakonov o javnem redu in miru glede na vrste kršitev v letu 2007 in 2008

Kršitve	2007	2008	Porast/upad (v %)
Vznemirjanje okolja v pijanosti	49	59	+ 20,40%
Izzivanje ali spodbujanje k pretepu	97	79	- 18,55%
Prepiranje, vpitje ali nedostojno vedenje	57	50	- 12,28%
Nedostojno vedenje do uradne osebe	22	26	+ 18,18%
Nasilje v družini	47	44	- 6,38%
Motenje nočnega miru s hrupom	3	5	+ 66,66%
Povzročanje hrupa z akustičnimi aparati	7	9	+ 28,57%
Neupoštevanje odredbe uradne osebe	/	/	/
Prenočevanje na javnih krajih	6	8	+ 33,33%
Druge kršitve	45	23	- 48,88%
Skupaj	333	303	- 9,00%

Največ je kršitev izzivanja ali spodbujanja k pretepu, sledijo pa kršitve vznemirjanja okolja v pijanosti in prepiranje, vpitje ali nedostojno vedenje.

Preglednica 5: Kršitve predpisov o javnem redu in miru glede na kraj kršitve v letu 2007 in 2008

Kraj	2007	2008	Porast/upad (v %)
Cesta, ulica, trg	205	184	- 10,24%
Stanovanje	70	93	+ 32,85%
Gostinski objekt	54	30	- 44,44%
Drugi kraji	65	42	- 35,38%
Skupaj	398	349	- 12,31%

Iz preglednice je razvidno, da je največ kršitev storjenih na cesti, ulici oziroma trgu, sledijo pa kršitve v stanovanjih oziroma zasebnih prostorih.

Preglednica 6: Kršitve drugih predpisov o javnem redu v letu 2007 in 2008

Predpisi	2007	2008	Porast/upad (v %)
Zakon o tujcih	/	7	
Zakon o nadzoru državne meje	/	/	

Zakon o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami	12	14	+ 16,66%
Zakon o osebni izkaznici	16	1	
Zakon o prijavi prebivališča	6	5	- 16,66%
Zakon o zaščiti živali	4	3	- 25,00%
Zakon o orožju	/	1	
Zakon o javnih zbiranjih	9	7	- 22,22%
Zakon o omejevanju porabe alkohola	11	5	- 54,54%
Zakon o osebni imenu	2	2	
Drugi predpisi	5	1	
Skupaj	65	46	- 29,23%

Drugi predpisi so: zakon o eksplozivih, zakon o ohranjanju narave, zakon o gozdovih, zakon o potnih listinah državljanov Republike Slovenije, uredba o prepovedi vožnje z vozili v naravnem okolju idr. Razvidno je, da je največ kršitev po zakonu o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami, sledijo pa kršitve zakona o osebni izkaznici, zakona o javnih zbiranjih, zakona o omejevanju porabe alkohola in zakona o prijavi prebivališča.

1.2 Ukrepi policistov zaradi prekrškov

Preglednica 7: Ukrepi policistov zaradi prekrškov v letu 2007 in 2008

Postopki		Kršitve zakonov o javnem redu in miru	Kršitve zakona o tujcih	Kršitve zakona o nadzoru državne meje	Kršitve drugih predpisov o javnem redu	Skupaj
Opozorilo	2007					
	2008					
	Porast/upad (v %)					
Plačilni nalog	2007					
	2008	126	7	/	18	151
	Porast/upad (v %)					
Posebni plačilni nalog*	2007					
	2008	111	/	/	2	113
	Porast/upad (v %)					
Odločba v hitrem postopku	2007					
	2008	10	/	/	13	23
	Porast/upad					

	(v %)					
Obdolžilni predlog	2007					
	2008	11			3	14
	Porast/upad (v %)					
Predlog drugemu prekrškovnemu organu	2007					
	2008	/	/	/	20	20
	Porast/upad (v %)					

*Posebni plačilni nalog je bil uveden z zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o prekrških (ZP-1D), ki je začel veljati 10. 11. 2006

Iz preglednice je razvidno, da je največ ukrepov izdaje plačilnih nalogov in da so prikazani le podatki za leto 2008.

Preglednica 8: Drugi ukrepi policistov v letu 2007 in 2008

Vrsta ukrepa		2007	2008	Porast/upad (v %)
Pridržane osebe	pridržane do 48 ur (43/2 čl. ZPOL)	/	/	/
	pridržane s privedbo (110/2 čl. ZP-1)	/	/	/
	pridržane do streznitve (109/2 čl. ZP-1)	13	16	+ 23,07%
	pridržane zaradi vožnje pod vplivom alkohola ali odklonitve strokovnega pregleda (238. b čl. ZVCP-1E)			
	privedene na sodišče	/	/	/
Opravljene preiskave	hišne	10	5	- 50,00%
Privedbe z odredbo	Na sodišče	10	38	+ 380,00%
	inšpekcijskim službam	1	3	+ 300,00%
Drugo	intervencije	545	494	- 9,35%
	prepoved približevanja dol. kraju oz. osebi	2	3	+ 50,00%

Med ukrepi je največ intervencij, v porastu pa so privedbe z odredbo na sodišče in pridržanje do streznitve.

1.3 Nesreče in drugi dogodki

Preglednica 9: Nesreče in drugi dogodki v letu 2007 in 2008

	2007	2008	Porast/upad (v %)
Onesnaženje in ogrožanje okolja	/	1	

Samomori	6	1	
Poskusi samomora	4	1	
Požari	31	9	
Delovne nesreče	7	9	

Iz preglednice je razvidno, da je v Občini Škofja Loka med nesrečami in drugimi dogodki največ požarov, sledijo pa jim delovne nesreče.

2. OGROŽENOST VARNOSTI CESTNEGA PROMETA

Zakon o občinskem redarstvu v svojem 3. členu določa, da so naloge na področju zagotavljanja prometne varnosti nadzorovanje varnega in neoviranega cestnega prometa v naseljih ter varovanje cest in okolja v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselja, kakor tudi skrb za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah. **V tem poglavju skupaj obravnavana ogroženost cestnega prometa v naselju in izven naselja ter drugih poteh in javnih površinah.**

Glede na pristojnosti MOR se je podrobneje analiziralo kršitve Zakona o varnosti cestnega prometa in povzročene prometne nesreče in sicer za območje Republike Slovenije ter za območje občine oziroma območje, ki ga pokriva Policijska postaja Škofja Loka.

2.1 Kršitve, ugotovljene pri nadzoru cestnega prometa v Republiki Sloveniji

Policisti so v letu 2006 pri nadzoru cestnega prometa ugotovili 502.090 kršitev predpisov s področja prometne varnosti, v letu 2007 pa 497.551 oziroma izvedli enako število ukrepov po zakonu o prekršku:

- opozorilo je bilo izrečeno 129.894 krat v letu 2006, v letu 2007 pa 107.386 krat,
- plačilni nalog je bil izdan 285.813 krat v letu 2006, v letu 2007 pa 325.900 krat,
- posebni plačilni nalog je bil izdan 828 krat v letu 2006, v letu 2007 pa 1.489 krat,
- izdaja odločbe v hitrem postopku, 27.534 krat v letu 2006, v letu 2007 pa 15.585 krat,
- obdolžilni predlog je bil izdan 57.715 krat v letu 2006, v letu 2007 pa 47.132 krat in
- predlog drugemu prekrškovnemu organu, 306 krat v letu 2006, v letu 2007 pa 59 krat.

Pri tem so bili kršeni naslednji predpisi:

	2006	2007	porast/ upad v %
- Zakon o varnosti cestnega prometa	496.560	492.786	- 0,8
- Zakon o delovnem času in obveznih počitkih ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozih	4.449	4.327	- 2,7
- Zakon o prevozih v cestnem prometu	729	182	- 75,0
- Zakon o prevozu nevarnega blaga	275	159	- 42,2
- Zakon o javnih cestah	23	31	34,8
- Zakon o obveznem zavarovanju v prometu	50	63	26,0
- drugi predpisi	4	3	-
Skupaj	502.090	497.551	- 0,9

2.2 Povzročene prometne nesreče v Republiki Sloveniji in njihove posledice

V letu 2006 je bilo v Republiki Sloveniji povzročeno 31.569 vseh prometnih nesreč in sicer:

- s smrtnim izidom 233, leta 2007 pa 263,
- s telesnimi poškodbami 11.456, leta 2007 pa 11.151 in
- z materialno škodo 29.497, leta 2007 pa 18.986.

V prvih 6 mesecih tega leta (2008) pa je bilo vseh prometnih nesreč 11.660 in sicer: s smrtnim izidom 96, s telesnimi poškodbami 4.016 ter 7.548 z materialno škodo.

2.3 Kršitve pri nadzoru cestnega prometa v Občini Škofja Loka v letu 2007 in 2008

Preglednica 10: Število kršitev pri nadzoru cestnega prometa v letu 2007 in 2008

Predpisi	2007	2008	Porast/upad (v %)
Zakon o varnosti cestnega prometa	2396	2239	-7
Zakon o delov. času in obveznih počitkih ...*	3	3	0
Zakon o prevozih v cestnem prometu	0	0	0
Skupaj	2399	2242	-7

*Zakon o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozih

Preglednica 11: Ukrepi policistov po zakonu o prekrških

Postopki	2007	2008	Porast/upad (v %)
Opozorilo	205	115	-44
Plačilni nalog	1744	1728	-1
Posebni plačilni nalog*	177	181	2
Izdaja odločbe v hitrem postopku	21	29	38
Obdolžilni predlog	238	182	-24

*Posebni plačilni nalog je bil uveden z zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o prekrških (ZP-1D), ki je začel veljati 10. 11. 2006.

Iz preglednice je razvidno, da je največ izdanih plačilnih nalogov in da so porastu posebni plačilni nalogi.

Preglednica 12: Najpogostejši ukrepi policistov pri nadzoru cestnega prometa

Vrsta ukrepa	2007	2008	Porast/upad (v %)
Odrejen alkotest			
- pozitiven			

- negativen			
- odklonjen			
Odrejen strokovni pregled zaradi alkohola			
- pozitiven			
- negativen			
- odklonjen			
Odrejen strokovni pregled zaradi prepovedanih drog	8	2	-75
- pozitiven	5	0	0
- negativen	0	0	-17
- odklonjen	3	2	-33
Pridržanje do streznitve	3	44	
Začasni odvzem voznškega dovoljenja			
Privedba na oddelke za prekrške na okrajnih sodiščih	0	1	100

Iz preglednice je razvidno, da je bilo v letu 2008 izredno veliko pridržanj do streznitve v primerjavi z letom 2007. Policijska postaja pa pri ukrepih ni posredovala podatkov o uporabi alkotestov.

2.4 Prometne nesreče in posledice v letu 2007 in 2008 v Občini Škofja Loka

Preglednica 13: Prometne nesreče in posledice

Leto	Prometne nesreče				Posledice		
	vse nesreče	nesreče s smrtnim izidom	nesreče s telesnimi poškod.	nesreče z mater. škodo	mrtvi	hudo telesno poškod.	lahko telesno poškod.
2007	195	4	64	127	4	10	75
2008	185	2	61	122	2	12	63
Porast/upad (v %)	-5	-50	-5	-4	-50	20	-16

Iz preglednice je razvidno, da je bilo v letu 2008 manj mrtvih pri prometnih nesrečah, hkrati pa dva več hudo poškodovana.

2.5 Prometne nesreče glede na delež alkoholiziranih povzročiteljev prometnih nesreč in povprečna stopnja alkoholiziranosti v letu 2007 in 2008

Preglednica 14: Število prometnih nesreč z alkoholiziranimi povzročitelji in povprečna stopnja alkoholiziranosti

Nesreče	Vsi povzročitelji		Alkoholizirani povzročitelji		Delež v (%)		Povprečna stopnja alkohola (g/kg)	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Smrtne	5	2	0	1	0	50	0	1,30
S telesno poškodbo	59	57	9	6	15,3	10,5	1,64	0,91
Z materialno škodo	126	117	19	12	15,1	10,3	1,62	1,25
Skupaj	190	176	28	19	14,7	10,8	1,61	1,18

Razvidno je, da je v letu 2008 manj alkoholiziranih povzročiteljev prometnih nesreč.

2.6 Prometne nesreče v Občini Škofja Loka v letu 2007 in 2008 glede na vrsto ceste, vzrok povzročitve in glede na udeležence

Preglednica 15: Posledice prometnih nesreč glede na vrsto ceste

Vrsta ceste	Mrtvi			Hudo telesno poškodovani			Lahko telesno poškodovani		
	2007	2008	Porast/upad (v %)	2007	2008	Porast/upad (v %)	2007	2008	Porast/upad (v %)
Glavna cesta	/	/	/	/	/	/	/	/	/
Regionalna cesta	3	1	-200	6	4	-33	46	36	-22
Lokalna cesta	0	1	100	2	5	150	13	16	23
Naselje z uličnim sistemom	1	0	-100	2	2	0	7	7	0
Naselje brez uličnega sistema	0	0	0	0	1	100	9	4	-66
Skupaj	4	2	-50	10	12	20	75	63	-16

Preglednica 16: Posledice prometnih nesreč glede na vzrok

Vzrok	Mrtvi		Hudo telesno poškodovani			Lahko telesno poškodovani		
	2007	2008	2007	2008	Porast/upad (v %)	2007	2008	Porast/upad (v %)
Neprilagojena hitrost	1	1	5	7	40	6	11	83
Nepravilna stran/smer	1	1	4	3	-25	22	19	-14
Neupoštevanje prednosti	2	0	1	1	0	19	10	-47
Nepravilno prehitevanje	0	0	0	0	0	10	4	-60
Neustrezna varnostna razdalja	0	0	0	0	0	10	9	-10
Nepravilno ravnanje pešcev	0	0	0	0	0	2	3	50

Iz preglednice je razvidno, da je najpogostejši vzrok prometnih nesreč s smrtnim izidom in hudimi telesnimi poškodbami neprilagojena hitrost in nepravilna smer, pri prometnih nesrečah z lahkimi telesnimi poškodbami pa kot vzrok izstopa nepravilna stran oziroma smer.

Preglednica 17: Posledice prometnih nesreč glede na vrsto udeležencev

Udeleženci	Mrtvi			Hudo telesno poškodovani			Lahko telesno poškodovani		
	2007	2008	Porast/upad (v %)	2007	2008	Porast/upad (v %)	2007	2008	Porast/upad (v %)
Vozniki osebnih avtomobilov	1	1	0	3	0	/	35	28	-20
Potniki	0	0	0	1	3	200	15	13	-13
Pešci	0	0	0	2	4	100	7	5	-29
Vozniki motornih koles	1	0	-100	2	1	-100	3	3	0
Kolesarji	0	1	100	1	4	300	12	11	-8
Drugi udeleženci	2	0	0	1	0	0	13	3	-77
Skupaj	4	2	-50	10	12	20	75	63	-16

Kot je iz preglednice razvidno so vozniki osebnih avtomobilov in potniki najpogostejši udeleženci pri hujših prometnih nesrečah.

2.7 Prometne nesreče s pobegi v Občini Škofja Loka v letu 2007 in 2008

Preglednica 18: Prometne nesreče s pobegom

	2007	2008	Porast/upad (v %)
Vse prometne nesreče	29	19	-34
Prometne nesreče z mrtvimi in telesno poškodovanimi	2	4	100

Iz preglednice je razvidno, da je bilo v letu 2008 34% manj prometnih nesreč s pobegom.

3. OGROŽENOST OD KRIMINALNIH POJAVOV

3.1 Splošno o kaznivih dejanjih

Ogroženost od kriminalnih pojavov je mogoče ocenjevati na podlagi statističnih in drugih podatkov, ki se nanašajo na število izvršenih kaznivih dejanj, preiskanost kaznivih dejanj in strukturo izvršenih kaznivih dejanj. Zato so v nadaljevanju prikazani podatki o kaznivih dejanjih v Republiki Sloveniji in za območje Občine Škofja Loka.

Tako je bilo v Republiki Sloveniji v letu 2006 izvršenih 90.354 kaznivih dejanj in v letu 2007 88.197 kaznivih dejanj, v prvem polletju leta 2007 pa 46.452 kaznivih dejanj in 44.503 kaznivih dejanj v prvem polletju leta 2008.

Glede na pristojnosti redarstev oziroma MOR se je podrobneje analiziralo le kazniva dejanja zoper življenje in telo ter premoženjska kazniva dejanja in sicer za območje Republike Slovenije ter območje Občine Škofja Loka.

3.2 Kazniva dejanja zoper življenje in telo ter kazniva dejanja zoper premoženje v Republiki Sloveniji

Število kaznivih dejanj zoper življenje in telo je razvidno iz naslednjih preglednic:

Preglednica 19: Podatki o kaznivih dejanjih zoper življenje in telo za območje Republike Slovenije.

Kaznivo dejanje	Območje RS		
	št. kaznivih dejanj		porast/upad (v %)
	2006	2007	
Umor dokončan	12	24	100,0
poskus	64	23	-64,1

Posebno huda telesna poškodba	21	19	-9,5
Huda telesna poškodba	245	260	6,1
Lahka telesna poškodba	2165	2203	1,8
Druga kazniva dejanja	210	247	17,6
Skupaj	2717	2776	2,2

Iz preglednice je razvidno, da so se kazniva dejanja zoper življenje in telo v letu 2007 povečala za 2,2%, »dokončani umori« pa za 100%.

Preglednica 20: Podatke o kaznivih dejanjih zoper premoženje za območje Republike Slovenije

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj		Porast / upad (v %)
	2006 / 2007		
Poškodovanje tuje stvari	6.844 / 6.906		0,9
Tatvina – skupaj*	51.300 / 48.392		-5,7
vlom	18.107 / 17.891		-1,2
drzna tatvina	702 / 657		-6,4
tatvina motornega vozila	852 / 839		-1,5
druge tatvine	31.639 / 29.005		-8,3
Rop	521 / 445		-14,6
Roparska tatvina	107 / 87		-18,7
Zatajitev	1.631 / 1.615		-1,0
Klasična goljufija	3.081 / 3.541		14,9
Požig	76 / 88		15,8
Druga kazniva dejanja	1.718 / 1.532		-10,8
Skupaj	65.278 / 62.606		-4,1

* Kazniva dejanja po 211. in 212. čl. KZ

Iz preglednice je razvidno, da so kazniva dejanja zoper premoženja v upadanju (4,1%), v porastu pa so le kazniva dejanja poškodovanja tuje stvari.

Preglednica 21: Kazniva dejanja zoper premoženje v prvih polletjih leta 2007 in 2008 na območju Republike Slovenije

Vrsta kaznivega dejanja	Št. kaznivih dejanj		Porast / upad (v %)
	2007	2008	
Poškodovanje tuje stvari	3.714	3.211	-13,5
Tatvina – skupaj	25.409	22.868	-10,0

vlom	9.227	7.864	-14,8
drzna tatvina	338	346	2,4
tatvina motornega vozila	488	331	-32,2
druge tatvine	15.356	14.327	-6,7
Rop	294	195	-33,7
Roparska tatvina	46	48	4,3
Zatajitev	877	816	-7,0
Klasična goljufija	1.983	1.824	-8,0
Požig	50	38	-24,0
Druga kazniva dejanja	866	886	2,3
Skupaj	33.239	29.886	-10,1

Iz preglednice je razvidno, da je v prvem polletju leta 2008 za 10,1% manj kaznivih dejanj zoper premoženje in da so v malem porastu roparske tatvine (4,3%) in drzne tatvine (2,4%).

3.3 Kazniva dejanja v Občini Škofja Loka od leta 2003 do 2007

Preglednica 22: Kazniva dejanja, za katera je policija vložila kazensko ovadbo ali poročilo v dopolnitev kazenske ovadbe

	2004	2005	2006	2007	2008
Kazniva dejanja	/	/	316	406	412
Preiskana k. d.	/	/	117	173	197
Delež preiskanih k. d. (v %)			37,03%	42,61%	47,82%
K. d., ki jih je odkrila policija					
Delež odkritih k. d. (v %)					

Iz preglednice je razvidno, da so v Občini Škofja Loka kazniva dejanja v porastu in da se povečuje tudi delež preiskanih kaznivih dejanj.

Preglednica 23: Vrste kriminalitete

Vrsta kriminalitete	2004	2005	2006	2007	2008
Celotna	/	/	316	406	412
Splošna	/	/	302	394	333
Gospodarska	/	/	14	12	79
Mladoletniška	/	/	9	24	20

Kot je razvidno in tudi razumljivo je največ kaznivih dejanj splošne kriminalitete, v letu 2008 pa so v velikem porastu kazniva dejanja, ki jih uvrščamo v gospodarsko kriminaliteto.

3.4 Kazniva dejanja zoper življenje in telo, spolno nedotakljivost ter kazniva dejanja zoper premoženje v Občini Škofja Loka za leto 2007 in 2008

Preglednica 24: Kazniva dejanja zoper življenje in telo v letu 2007 in 2008

Vrsta kaznivega dejanja	Število k. d.			Št. preiskanih k. d.		Delež preiskanih k. d. (v %)	
	2007	2008	porast/upad (v %)	2007	2008	2007	2008
Huda telesna poškodba	1	2	+ 200,00%	1	2	100%	100%
Lahka telesna poškodba	12	16	+ 33,33%	12	14	100%	87,50%
Druga k. d. zoper življenje in telo	2	3	+ 50,00%	2	3	100%	100%
Skupaj	15	21	+ 40,00%	15	19	100%	90,48%

Iz preglednice je razvidno, da je največ kaznivih dejanj lahke telesne poškodbe.

Preglednica 25: Kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost

Vrsta kaznivega dejanja	Število k. d.			Št. preiskanih k. d.		Delež preiskanih k. d. (v %)	
	2007	2008	porast/upad (v %)	2007	2008	2007	2008
Posilstvo - skupaj	1	1		1	1	100%	100%
- dokončano	1	1		1	1	100%	100%
Spolno nasilje	2	2		2	2	100%	100%
Skupaj	3	3		3	3	100%	100%

Preglednica 26: Kazniva dejanja zoper premoženje v letu 2007 in 2008

Vrsta kaznivega dejanja	Število k. d.			Št. preiskanih k. d.		Delež preiskanih k. d. (v %)	
	2007	2008	porast/upad (v %)	2007	2008	2007	2008
Poškodovanje tuje stvari	28	15	- 46,42%	12	3	42,86%	20,00%
Tatvina - skupaj	141	135	- 4,25%	31	25	21,99%	18,52%

- vlom	125	84	- 32,80%	34	9	27,70%	10,71%
- druge tatvine	/	/		/	/		
Zatajitev	7	12	+ 71,42%	6	9	85,71%	75,00%
Klasična goljufija	16	2	- 87,50%	13	1	81,25%	50,00%
Požig	1	/		/	/		
Druga k. d. zoper premoženje	15	73	+ 486,66%	10	71	66,66%	97,26%
Skupaj	333	321	- 3,60%	106	118	31,83%	36,76%

Iz preglednice je razvidno, da je med kaznivimi dejanji tatvin največ tatvin izvršenih z vlomom, je pa kar precej tudi kaznivih dejanj poškodovanja tuje stvari.

3.5 Kazniva dejanja mladoletnikov, druge oblike kriminalitete in zasežene prepovedane droge v Občini Škofja Loka za leto 2007 in 2008

Preglednica 27: Kazniva dejanja mladoletnikov v letu 2007 in 2008

Vrsta kaznivega dejanja	2007	2008
Lahka telesna poškodba	/	1
Tatvina	9	3
Velika tatvina	/	1
Druga k. d. mladoletnikov	15	15
Skupaj	24	20

Razvidno je, da so mladoletniki v letu 2007 storili 24 kaznivih dejanj, v letu 2008 pa 4 manj oziroma 20 kaznivih dejanj.

Preglednica 28: Kazniva dejanja gospodarske kriminalitete v letu 2007 in 2008

Vrsta kaznivega dejanja	Število k. d.			Škoda (v 1000 EUR)		
	2007	2008	porast/upad (v %)	2007	2008	porast/upad (v %)
Goljufija	1	1		/	/	/
Poslovna goljufija	4	17	+ 425,00%	15.988	20.990	+ 31,28%
Zloraba položaja ali pravic	1	/		/	/	/
Poneverba	/	53		/	1.331	
Izdaja nekritega čeka, zloraba kartice	/	1		/	6.416	
Druga k. d.	6	7	+ 16,66%	1.597	518.098	

gospodarske kriminalitete						
Skupaj	12	79	+ 658,33%	17.585	546.835	+ 3109,66%

Med kaznivimi dejanji gospodarske kriminalitete izstopajo kazniva dejanja poneverbe in poslovne goljufije.

Preglednica 29: Druge oblike kriminalitete v letu 2007 in 2008

Vrsta kaznivega dejanja		Število k. d.			Št. ovadenih osuml.		
		2007	2008	porast/upad (v %)	2007	2008	porast/upad (v %)
Računalniška kriminaliteta	Neupravičena uporaba avtorskega dela						
	Skupaj						
Zloraba prepovedanih drog	Neupravičena proizvodnja in promet z mamili	1	3	+ 300,00%	1	1	
	Omogočanje uživanja mamil	1	/		1	/	
	Skupaj	2	3	+ 50,00%	2	1	
Prepovedano prehanjanje meje ali ozemlja države							
Ponarejanje denarja		3	6	+ 200,00%	1	1	
Druge oblike ogrožanja varnosti	Izsiljevanje	/	4	+ 400,00%	/	4	+ 400,00%
	Ogrožanje varnosti	19	29	+ 36,84%	19	24	+ 26,31%
	Povzročitev splošne nevarnosti	3	2	- 33,33%	1	2	+ 200,00%
	Protipravni odvzem prostosti	/	1		/	1	
	Skupaj	22	33	+ 50,00%	20	31	+ 55,00%

3.5 Preiskanost kaznivih dejanj v Občini Škofja Loka v letu 2007 in 2008

Preglednica 30: Preiskanost kaznivih dejanj

Enota	Kazniva dejanja			Preiskana k. d.		Delež preiskanih k. d. (v %)		K. d., ki jih je odkrila policija		Delež odkritih k. d. (v %)	
	2007	2008	porast/upad (v %)	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
SKUPAJ	406	412	+ 1,47%	73	197	42,61%	47,82%				

Iz preglednice je razvidno, da se je delež preiskanosti povečal za dobrih 5%, kar je pohvalno za Policijsko postajo Škofja Loka.

Preglednica 31: Preiskovalna dejanja in drugi ukrepi pri preiskovanju kaznivih dejanj

	2007	2008	Porast/upad (v %)
Ogled kraja kaznivega dejanja	122	79	- 35,24%
Hišna preiskava	10	5	- 50,00%
Zaseg predmetov	69	49	- 28,98%

Iz preglednice je razvidno, da so policisti v letu 2008 izvedli bistveno manj preiskovalnih dejanj kot v letu 2007, hkrati pa so bili bolj uspešni pri preiskovanosti kaznivih dejanj.

Preglednica 32: Zaključni dokumenti obravnavanih kaznivih dejanj

Vrsta zaključnega dokumenta	2007	2008	Porast/upad (v %)
Kazenske ovadbe	418	422	+ 0,95%
Poročila o dopolnitvi kazenske ovadbe	178	100	- 43,82%
Poročila o dejanjih brez pravne podlage za pregon	126	144	+ 18,03%

Preglednica 33: Struktura ovadenih oseb

		2007		2008		Porast/upad (v %)
		št. osumljencev	delež (v %)	št. osumljencev	delež (v %)	
Spol	skupaj	234	100,0	225	100,0	- 3,84%
	moški	208	88,8	213	94,6	+ 2,40%
	ženske	26	11,2	12	5,4	- 53,84%
Starost	skupaj	234	100,0	225	100,0	
	14 do 17 let	33	14,1	20	8,8	- 39,39%
	18 do 20 let	117	50,0	59	26,2	- 49,57%
	21 do 30 let	48	20,5	88	39,1	+ 83,33%
	31 do 40 let	14	5,9	33	14,6	+ 235,71%
	41 do 50 let	15	6,4	15	6,6	
	51 let in več	7	2,9	10	4,4	+ 42,85%
	neznano	/	/	/	/	
Državljanstvo	skupaj	234	100,0	225	100,0	
	ČRNA GORA	/		/		/
	BOSNA IN HERCEGOVINA	3	1,2	2	0,8	- 33,33%

	HRVAŠKA	2	0,8	1	0,4	- 50,00%
	SLOVENIJA	227	97,0	221	98,2	- 2,64%
	SRBIJA	/		/		/
	druge države	2	0,8	1	0,4	- 50,00%
Pravne osebe	skupaj	1	0,4	4	1,7	+ 400,00%

4. OGROŽENOST JAVNIH ZGRADB IN OBJEKTOV NARAVNE IN KULTURNE DEDIŠČINE

4.1 Ogroženosti javnih zgradb in objektov na območju Občine Škofja Loka

Na območju Občine Škofja Loka so javne stavbe in zgradbe ter drugi pomembni objekti in zgradbe, avtobusna postaja, sledi zgradba občine in upravne enote, policijske postaje ter druge zgradbe javnega sektorja oziroma ustanove posebnega pomena, med katere sodijo tudi banke, pošta in druge ustanove.

Varovanje nekaterih zgoraj navedenih javnih zgradb in objektov je urejeno s posebnimi predpisi na podlagi ustrezne varnostne ocene, nekateri objekti se obvezno varujejo na podlagi Zakona o zasebnem varovanju in Uredbe o obveznem organiziranju službe varovanja, določeni objekti pa se varujejo z najetimi zasebno varnostnimi službami oziroma lastnimi službami za varovanje, glede na varnostno oceno in varnostna tveganja, na podlagi varnostnega načrta.

V zvezi s tem ni bilo mogoče dobiti konkretnih podatkov na podlagi katerih bi bilo mogoče ugotoviti stopnjo ogroženosti in varnostna tveganja, dejstvo pa je, da so ti objekti in zgradbe varovane na podlagi bolj ali manj dobre ocene ogroženosti in temu primernega načrta varovanja. Mogoče je potrebno omeniti predvsem denarne ustanove, za katere so v sodelovanju z odgovornimi v policiji oziroma z zasebno varnostnimi službami izdelani načrti varovanja in predvideni izvedbeni ukrepi v primeru kaznivih dejanj in drugih primerih ogrožanja njihove varnosti.

4.2 Splošno o naravni in kulturni dediščini

Kulturna dediščina so viri in dokazi človeške zgodovine in kulture, ne glede na njihov izvor, razvoj in ohranjenost (snovna, materialna dediščina) ter s tem povezane kulturne dobrine (nesnovna, nematerialna dediščina). Zaradi njihove kulture, znanstvene in splošno človeške vrednosti sta varstvo in ohranjanje kulturne dediščine v državnem interesu. Bistvena razlika med tradicionalnim in sodobnim varstvom dediščine je v razumevanju, komu varstvo služi.

Naravna dediščina je vse tisto bogastvo, žive in nežive narave, v katero je bil rojen otrok. Prejel jo je kot dediščino dedov in predal jo bo kot svojo zapuščino vsem tistim rodovom, ki bodo lahko živeli samo toliko časa, dokler jim bo življenje s svojim obstojem omogočala narava. Narava je Sloveniji zagotovila celo pahljačo naravnih posebnosti v obliki narodnih, regijskih in krajinskih parkov, naravnih rezervatov in naravnih spomenikov, ki izpolnjujejo prvobitnosti, avtohtonosti, enkratnosti, redkosti, starosti, pestrosti, raznovrstnosti, pričevalnosti ali prepoznavnosti. Vse to je namreč tisti okvir, ki naravi pripenja znak neprecenljive vrednote in plemenite dediščine.

Tradicionalno varstvo naravne in kulturne dediščine temelji predvsem na prepričanju, da je njihov cilj fizična zaščita posameznih kulturnih spomenikov pred propadanjem in pred spremembami, iz varnostnega vidika pa pred poškodovanjem in pred drugimi poskusi ogrožanja.

4.3 Konkretna ogroženost zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine v Občini Škofja Loka

V Občini Škofja Loka je veliko zgradb, objektov, spomenikov, arheoloških spomenikov, parkov, poti, trgov in drugih območij ter prostorov, ki imajo status naravne in kulturne dediščine. V Občini Škofja Loka ureja status naravne in kulturne dediščine veliko različnih odlokov, sklepov in drugih aktov. Seznam vseh zgradb, objektov, spomenikov, poti in drugih prostorov in območij, ki imajo status naravne in kulturne dediščine vodi ustrezen organ občine.

Pri pregledovanju problematike v zvezi z varstvom in varovanjem naravne in kulturne dediščine je bilo ugotovljeno, da v zadnjih letih to področje z varnostnega vidika ni bilo posebej ogroženo.

4.4 Ogroženost hrambe arhivskega gradiva in premetov, ki predstavljajo kulturno dediščino

Ogroženost hrambe arhivskega gradiva in predmetov, ki predstavljajo kulturno dediščino, se v bistvu predpostavlja, saj Zakon o zasebnem varovanju v 59. členu določa, da morajo gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki, zavodi, državni organi in organizacije, ki hranijo arhivsko gradivo in predmete, ki predstavljajo kulturno dediščino, **obvezno organizirati službo varovanja**, v skladu z navedenim zakonom.

To varovanje lahko navedeni subjekti zagotovijo na ta način, da organizirajo lastno službo za varovanje ali pa lahko varovanje s pogodbo prenesejo na zasebno varnostno službo, ki ima ustrezno licenco.

5 VPLIV VARNOSTNIH RAZMER V SOSEDNJIH OBČINAH

Vpliv varnostnih razmer v sosednjih občinah se ugotavlja na prvem delovnem oziroma strokovnem srečanju po podpisu »**Pisnega protokola o sodelovanju** redarjev MOR s sosednjimi redarstvi«.

6. KLJUČNE UGOTOVITVE

Glede na zgoraj prikazano oceno varnostnih razmer in identificiranje varnostnih potreb, je potreba po obvladovanju te problematike zelo velika. Razreševanje problematike na področju kriminalitete, javnega reda in miru in varnosti v cestnem prometu ter drugih obravnavanih področjih terja vrsto oblik skupnega dela policije, redarske službe in drugih dejavnikov v Občini Škofja Loka, ki lahko dajo na področju varnosti svoj prispevek. V tej zvezi je potrebno tesno sodelovanje s policijo, zasebno varnostnimi službami, inšpekcijskimi službami ter Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Škofja Loka.

Zato mora Medobčinsko redarstvo na območju Občine Škofja Loka delovati okrepljeno, čas dela pa je potrebno prilagajati potrebam varnosti. Podatki kažejo, da bi bilo dobro povečati obseg dela redarjev s povečano sistemizacijo delovnih mest redarjev in s tem zagotoviti njihovo prisotnost in delovanje v skladu z veljavno zakonodajo ter pričakovani občanov in delodajalcev.

Ne glede na navedeno pa je potrebno za učinkovito zagotavljanje javne varnosti in javnega reda na območju Občine Škofja Loka:

- zasesti vsa 4 sistemizirana delovna mesta redarjev ter sistemizirati delovno mesto vodja redarjev in
- s tem zagotoviti večjo prisotnost redarjev na območju Občine Škofja Loka in posredno tudi v drugih občinah, ki jih pokriva MOR.

Takšno ravnanje bi moralo biti v interesu prebivalcev vseh občin, njenih obiskovalcev, turistov ter zaposlenih na območju vseh občin, saj bi se lahko MOR s povečanim številom redarjev učinkovito spopadalo s kršilci zakonov in drugih predpisov. Na ta način bi lahko MOR bistveno več delovalo preventivno in tako lažje delovalo v smeri community policing-a (v skupnost usmerjenega "policijskega" - varnostnega delovanja) ter s tem dejansko prispevalo k izboljšanju varnosti in tudi k povečanju občutka varnosti, ki je še kako pomemben za uresničitev strateškega cilja OPV Občine Škofja Loka in drugih občin, to je dviga kakovosti življenja in dela občanov ter dvig stopnje varnosti na območju vseh občin, ki jih pokriva MOR.

Ugotovitve operativne narave in identificiranje kritične infrastrukture v Občini Škofja Loka, ki mora biti deležna stalne varnostne pozornosti policistov in redarjev pa je zajeta v naslednjem poglavju ocene varnostnih razmer – identificiranje in obvladovanje varnostnih tveganj in v poglavju 11. poglavju OPV Občine Škofja Loka, kjer so določene vrste in obseg nalog MOR.

III. IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ V OBČINI ŠKOFJA LOKA

Za identificiranje in obvladovanje varnostnih tveganj so bila obravnavana varnostna tveganja na področju varnosti cestnega prometa, varnosti občinskih javnih poti ter rekreacijskih in drugih površin, na področju zagotavljanja javnega reda in miru, na področju preprečevanja kriminalnih dejanj, na področju zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter naravne in kulturne dediščine, na področju javnih shodov in prireditev ter na področju varstva okolja.

1. IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI CESTNEGA PROMETA

V okviru varnostnih tveganj pri zagotavljanju varnosti cestnega prometa se obravnava nadzorovanje varnega in neoviranega cestnega prometa v naseljih ter varovanje cest in okolja v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselja, kakor tudi skrb za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah. V tem poglavju se skupaj obravnava ogroženost cestnega prometa v naselju in izven naselja ter drugih poteh in javnih površinah.

1.1 IDENTIFICIRANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU PROMETNE VARNOSTI V NASELJIH IN IZVEN NASELIJ TER DRUGIH POTEH IN JAVNIH POVRŠINAH

Občino Škofja Loka povezujejo glavne cestne relacije in sicer regionalna cesta I. reda št. 210, Kranj – Škofja Loka, Jeprca – Škofja Loka in Škofja Loka – Žiri, ter regionalna cesta II. reda Škofja Loka – Železniki. Večina cest, tako državne ceste, kot tudi lokalne ceste, potekajo v naseljih. Zaradi le-tega se je v letu 2008 največ prometnih nesreč zgodilo v naseljih in sicer 116 (133) prometnih nesreč, kjer ni (2) umrla nobena oseba, 8 (5) oseb je bilo hudo, 28 (40) oseb pa lahko telesno poškodovanih. Izven naselja se je v letu 2008 zgodilo 69 (62) prometnih nesreč, v katerih sta 2 (2) osebi izgubili življenje, 4 (5) oseb je bilo hudo, 35 (35) oseb pa lahko telesno poškodovane.

Najhujše posledice v prometnih nesrečah policija beleži prav na regionalni cesti I. reda in II. reda. Tako so leta 2008 na regionalni cesti I. reda obravnavali 61 (70) prometnih nesreč, kjer ni (3) nobena oseba umrla, 2 (2) osebi sta bili hudo, 23 (36) oseb pa je bilo lahko telesno poškodovanih. Na regionalni cesti II. reda se je zgodilo 19 (25) prometnih nesreč, kjer je 1 (0) oseba izgubila življenje, 2 (4) osebi sta bili hudo, 13 (10) oseb pa lahko telesno poškodovanih. Občuten porast prometnih nesreč v letu 2008, so beležili na lokalnih cestah,

saj se je zgodilo za 69% več prometnih nesreč in sicer 44 (26), kjer je 1(0) oseba izgubila življenje, 5(2) osebi sta bili hudo in 16 (13) oseb lahko telesno poškodovanih. V naselju brez uličnega sistema se je zgodilo 19(20) prometnih nesreč, kjer je 1(0) oseba utrpela hude, 4(9) osebe pa lahke telesne poškodbe. V naselju z uličnim sistemom se je zgodilo 42(54) prometnih nesreč, kjer ni (1) nobena oseba zgubila življenja, 2 (2) osebe sta bili hudo in 7(7) oseb pa lahko telesno poškodovanih.

Ko je bilo že v uvodoma omenjeno, se največ prometnih nesreč zgodi na regionalnih cestah, saj so to glavne povezave od oddaljenih krajev, prav tako pa le-ta služi za povezavo s primorsko. V zadnjih letih se je promet v samem centru Škofje Loke in njeni okolici povečal, predvsem v času jutranje in popoldanske konice, ko prebivalci prihajajo in odhajajo iz službe. Ker v prometnih konicah prihaja do krajših zastojev, vozniki zaradi le-tega uporabljajo lokalne ceste in mestne ulice, da se izognejo zastoju, zaradi česar beležijo tudi povečanje prometnih nesreč, zlasti na lokalnih cestah. Tukaj bi predvsem izpostavili lokalno cesto Groharjevo naselje – Papirnica – Sv. Duh in lokalno cesto Sora – Puštal.

Najpogostejši vzrok najhujših prometnih nesreč sta nepravilna stran in smer vožnje, ter neprilagojena hitrost. Tako so v letu 2008 zaradi neprilagojene hitrosti obravnavali 23 (22) prometnih nesreč, kjer je 1(1) oseba izgubila življenje, 7(5) oseb je bilo hudo in 11 (6) oseb lahko telesno poškodovanih. Zaradi nepravilne strani in smeri vožnje so obravnavali 56 (59) prometnih nesreč, kjer je 1 (1) oseba izgubila življenje, 3(4) osebe so bile hudo in 12(22) oseb lahko telesno poškodovanih.

V teh nesrečah je bilo največ udeleženih voznikov osebnih avtomobilov, saj so bili udeleženi v 236(254) prometnih nesrečah, kjer 1(1) oseba izgubila življenje, 0(3) oseb ni bilo hudo in 28(35) oseb je bilo lahko telesno poškodovanih. Najhujše posledice v nesrečah beležijo pri kategoriji najšibkejših udeležencev v prometu, to so pešci, kolesarji in vozniki enoslednih vozil, katera udeležba v cestnem prometu se poveča v času lepega vremena oziroma v času otoplitve od aprila do konca septembra.

Kot specifičen problem posredne nevarnosti v Škofji Loki se pojavlja problem parkiranja v naseljih zaradi pomanjkanja parkirnih mest na Poljanski cesti, Spodnjem, Kapucinskem trgu, Šolski ulici, Partizanski cesti, Podlubniku, Frankovem naselju, Kidričevi cesti, v manjši meri pa tudi na ostalih mestnih predelih. Predvsem se ta problem izraža v zaparkiranih intervencijskih in peš poteh, ter pločnikih, ki so praviloma tudi šolske poti, zaradi česar pešci in otroci hodijo po cesti. Problem parkiranja in tovrstne kršitve se dogajajo tudi KS Godešič, KS Reteče-Gorenja vas, KS Sv. Duh, KS Trata, KS Škofja Loka-Mesto, KS Kamnitnik, KS Stara Loka Podlubnik, KS Zminec in KS Sv. Lenart-Luša.

Pogoste kršitve v zvezi z nepravilnim parkiranjem se pojavljajo tudi v bližini določenih gostinskih lokalov in sicer: Frankovo naselje (Sirena Pub, Pizzeria Palermo, Bar Sara), Kapucinski trg, Cesta v Vincarje (Lunca), Spodnji trg (Kašča Pivnica, Vinoteka) in Poljanska cesta (Krčma pri Miholu).

Poseben problem predstavljajo tudi vozniki, ki parkirajo pod nadstreški brez od občine izdane dovolilnice (na novozgrajenem parkirišču nad blokom Frankovo naselje 65, na parkirišču z nadstreški pri telefonski centrali, na parkirišču pod garažno hišo in na parkirišču z nadstreški pod Pošto), nepravilno parkiranje na območju modre cone, neupoštevanje prepovedi vožnje na Mestnem in Cankarjevem trgu ter Klobovsovi in Blaževi ulici.

Prevladujoč dejavnik tveganja na občinskih javnih poteh in rekreacijskih površinah je izključno v neupoštevanju signalizacije oziroma vožnje z motornimi vozili na poteh, ki so namenjene pešcem.

1.2 OBVLADOVANJE PROMETNE VARNOSTI V NASELJIH IN IZVEN NASELIJ TER DRUGIH POTEH IN JAVNIH POVRŠINAH

1.2.1 Obvladovanje splošne prometno – varnostne problematike

Glede na dejstvo, da se največ najhujših prometnih nesreč zgodi zaradi neprilagojene hitrosti in nepravilne strani in smeri vožnje, posledično pri tem pa je tudi kot sekundarni vzrok alkohol, je potrebno usmeriti nadzor cestnega prometa v omenjene dejavnike. V letu 2008 je bilo na področju hitrosti izvedenih 947 ukrepov, kar je 4% več kot v letu 2007. Zoper voznike, kateri so vozili pod vplivom alkohola so policisti izvedli 172 (163) ukrepov.

Na področju varnosti cestnega prometa bodo naloge policije v prvi vrsti usmerjene na izvajanje ukrepov povezanih s kršitvami v zvezi z alkoholom, hitrostjo in uporabo varnostnega pasu, kjer so policisti na področju uporabe varnostnih pasov v letu 2008 izvedli 214 ukrepov.

Na področju alkohola so policisti izvedli 172 ukrepov. Tudi na temu področju lahko rečemo (glede na pretekla leta in izkušnje), da je stanje dobro, saj je bilo v 185 (195) prometnih nesrečah 19 (28) povzročiteljev pod vplivom alkohola, kar zneso 10,8 %, delež v letu 2007 je znašal 14,7 %.

Povprečna stopnja alkoholiziranosti pri 19 (28) od 176 povzročiteljih v 185 prometnih nesrečah je bila 1,18 (1,61) g/kg alkohola v krvi, kar je za 27% manj in sicer pri prometnih nesrečah s smrtnim izidom 1,30 (0) g/kg alkohola v krvi, s telesno poškodbo 0,91 (1,64) g/kg alkohola v krvi in pri nesrečah z materialno škodo 1,25 (1,62) g/kg alkohola v krvi.

Na področju hitrosti se bodo opravljale meritve v deležu 70%, kjer se prometne nesreče pogosto dogajajo, 20% kjer se beležijo prekoračitve hitrosti in 10%, kjer želijo občani. V letu 2008 so policisti izvajali radarske meritve hitrosti, brez asistencije policije. Lastniki vozil, kateri so prekoračili največjo dovoljeno hitrost so bili naknadno seznanjeni s kršitvijo, kjer so po pošti prejeli plačilni nalog in fotografijo. Omenjeni način dela bodo policisti nadaljevali tudi v prihodnosti, saj vozniki ne bodo pričakovali, na katerem odseku ceste se bo nahajal radar, sočasno s tem pa bo policija pridobila podatke o hitrostih na cestah oziroma podatke o cestah, katere so z vidika policije problematične.

Z uveljavitvijo nove novele zakona o varnosti cestnega prometa, kjer so opredeljeni tudi večkratni kršitelji cestnoprometnih predpisov so v letu 2008 zoper le-te policisti izvedli 2 zasega vozil, ter en zaseg vozila po Zakonu o prekrških (neizpravnosti vozila).

V poletnih mesecih so policisti največ dela usmerili v nadzor voznikov enoslednih vozil, predvsem na relaciji Škofja Loka – Poljane in Škofja Loka – Železniki, ter na center mesta Škofje Loke. Na problematiko omenjene kategorije udeležencev so policiste obvestili tudi občani, kjer so z njihovo pomočjo identificirali tudi nekaj kršiteljev cestnoprometnih predpisov.

V času šolskega leta so policisti nadzorovali varne poti v in iz šole, ter opravljali kontrolo voznikov organiziranih prevozov otrok, kot tudi nadzor nad uporabo varnostnega pasu in zadrževalnih sistemov.

Ob tem bi morale MOR zagotoviti tudi ustrezno prisotnost redarjev na šolskih poteh v času prvih šolskih dni in tudi med letom, ko ni poostrenih nadzorov s strani policistov.

1.2.2 Obvladovanje mirujočega prometa, parkiranja in s tem povezano problematiko

Na področju mirujočega prometa in parkiranja so policisti največkrat ukrepali na območju stanovanjskega naselja Frankovo naselje, Podlubnik, OŠ Škofja Loka mesto, v okolici Železniške postaje Škofja Loka, okolici bivšega hotela Transturist, Mestnega trga in uvozu v podjetje Alpetour na Trati. V zvezi nepravilnih parkiranj vozil so policisti izvedli represivne ukrepe, v nekaterih primerih pa so bila podjetja tudi pisno opozorjena na nepravilno parkirana vozila. Na navedenih mestih in tudi drugje pa je ukrepalo tudi medobčinsko redarstvo.

Na problematiko mirujočega prometa so policiste opozarjali občani, v večini primerov pa delavci OŠ, predvsem v času prihoda/odhoda otrok v/iz šole. Policisti so opravljali tudi kontrolo postavljene prometne signalizacije, ter o morebitnih ugotovljenih nepravilnostih obveščala pristojne službe.

Glede na identificirane nepravilnosti in prekrške, ki se dogajajo v zvezi z nepravilnim parkiranjem in s tem povezanim režimom bi morala policija in MOR pogosteje, ob preventivnem delu, posegati tudi po drugih ukrepih zoper voznike, ki:

- ne spoštujejo pravil parkiranja, predvsem tam, kjer je s prekrški promet onemogočen, ogrožen, oviran ali pa so zaparkirane intervencijske poti,
- parkirajo po pločnikih, križiščih in drugih površinah, kjer je prepovedano parkiranje,
- ne upoštevajo prometnega režima v starem mestnem jedru in na območju modre cone,
- ne upoštevajo parkirnega reda pod nastreški in na plačljivih parkiriščih in
- ne upoštevajo drugih pravil v prometu (hitrost, dostava tovora in drugo).

1.2.3 Obvladovanje varnostnih tveganj na področju varnosti občinskih javnih poti ter rekreacijskih in drugih površin

Policisti so opravljali nadzor in kontrolo cestnega prometa na državnih cestah, kot tudi na občinskih cestah. Pri nadzoru prometa na občinskih cestah so policisti v večini primerov ukrepali zaradi prekoračitve hitrosti oziroma so na le-teh merili hitrost, opravljali preizkuse alkoholiziranosti, opravljali nadzore nad vozniki enoslednih vozil in ukrepali zoper lastnike nepravilno parkiranih vozil. Pri rednem delu so opravljali tudi kontrolo nad vozili oziroma nad spoštovanjem Uredbe o vožnji v naravnem okolju predvsem voznikov štirikolesnikov. Na posamezne kršitve, katere so se dogajale na občinskih javnih poteh, na rekreacijskih in drugih površinah so policiste o le-teh obveščali stanovalci in občani.

Na podlagi obvestil občanov so policisti periodično spremljali situacijo, ter na določenih delih tudi poostri nadzor nad kršitelji. Na podlagi obvestil občanov so ukrepali zoper voznike enoslednih vozil na območju Podlubnika, Frankovega naselja in na območju bivše vojašnice v Škofji Loki.

Tudi MOR mora posvečati posebno skrb občinskim javnim poteh ter rekreacijskim in drugim površinam z občasnimi obhodi in ukrepanjem v primeru neupoštevanja signalizacije oziroma vožnje z motornimi vozili na poteh, ki so namenjene pešcem in ob drugih kršitvah.

Redarji MOR se morajo aktivno vključevati tudi v vse akcije, ki jih v skladu s programi organizirata Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu OŠL ter Policijska postaja Škofja Loka.

Poostri je potrebno nadzor nad mirujočim prometom na šolskih poteh, predvsem v času prihoda/odhoda otrok v/iz šole ter pravilnosti parkiranja v skladu z obvestilnimi tablamami v okolici šol. Nužen je tudi poostren nadzor nad varnostjo prometa na šolskih poteh.

2. IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU ZAGOTAVLJANJA JAVNEGA REDA IN MIRU

Glede na pristojnosti MOR se v okviru identificiranja in obvladovanja varnostnih tveganj na področju zagotavljanja javnega reda in miru obravnava varnostna tveganja v zvezi **kršitev predpisov o varstvu javnega reda in miru, javnih zbiranjih, varstva okolja ter nekatere druge predpise**, ki določajo prekrške.

2.1 IDENTIFICIRANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU ZAGOTAVLJANJA JAVNEGA REDA IN MIRU

Na področju javnega reda in splošne varnosti ljudi je stanje v letu 2008 ugodno in stabilno. Glede na podatke iz leta poprej so policisti PP Škofja Loka kljub povečanim aktivnostim na drugih področjih ugotovili primerljivo število kršitev 349 (2007: 398). To je predvsem posledica aktivnejšega ter kvalitetnejšega dela policistov oziroma ugotavljanja kršitev z lastno dejavnostjo ter opravljanjem nalog na krajih in v času, ko so s sprotnimi analizami zabeležili gostitev določenih kršitev.

Posebno pozornost so namenili obravnavanju kršitev, ki so bile zajete v letnem načrtu dela. V okviru tega so v letu 2008 beležili največ kršitev Zakona o varstvu javnega reda in miru in sicer 303, drugih kršitev pa je bilo 46. Največ je bilo kršitev izzivanja ali spodbujanja k pretepu, sledijo pa kršitve vznemirjanja okolja v pijanosti in prepiranje, vpitje ter nedostojno vedenje. Glede na kraj storitve pa je največ kršitev storjenih na cesti, ulici oziroma trgu, sledijo pa kršitve v stanovanjih oziroma zasebnih prostorih.

V Občini Škofja Loka lahko kot problematično področje v zvezi z javnim redom in mirom opredeljuje gostinske lokale, zasebne prostore in javne prostore na območju mesta, Frankovega naselja in Podlubnika. Večina kršitev s področja javnega reda in miru z elementi nasilja je koncentrirano na lokal (Rdeča Ostriga), ki ima obratovalni čas do 5. ure zjutraj, kjer se tudi predvaja glasba.

Posebno pozornost je treba posvetiti nadzoru poti in površin v okolici šol, zlasti v večernih urah ter ob vikendih, v času prihodov in odhodov učencev v šolo pa tudi v širši okolici šole zaradi nadlegovanja šolskih otrok s strani starejših - mladoletnikov.

2.2. OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU ZAGOTAVLJANJA JAVNEGA REDA IN MIRU

V smislu pravočasnega ugotavljanja, ter s tem tudi nadaljnega preprečevanja kršitev JRM je potrebno na kritičnih mestih zagotoviti prisotnost policije, kakor tudi občinskih redarjev. Navedeni namreč s svojo prisotnostjo lahko preprečujejo vandalska ravnanja, ali pa zoper kršitelje represivno ukrepajo. Prav tako s permanentno kontrolo na določenem območju dosežemo, da se protipravna ravnanja zmanjšajo, ter po določenem času tudi prenehajo izvajati. S celovitim izvajanjem vseh nalog so policisti PP Škofja Loka zagotovili ustrezno stopnjo varnosti na področju javnega reda in miru ter zmanjšanje števila hujših kršitev. Prav tako so načrtovali in tudi izvajali poostrene nadzore. Te so izvajali tako sami, kot tudi v sodelovanju s pristojnimi nadzornimi institucijami, tudi MOR. Vse te naloge so bile izvedene v smislu izboljšanja stanja, kar jim je tudi uspelo.

Glede na identificiranje varnostnih tveganj na področju javnega reda in miru je potrebno zagotoviti na spodaj določenih mestih preventivno in represivno opravljanje vseh policijskih nalog in nalog redarstva, s poudarkom na ugotavljanju negativnih pojavov na področju javnega reda (vandalizem, klatenje, pretepi na javnem kraju) in sicer:

- v centru mesta (gostinski lokali, zasebni prostori, javni prostori v mestu),
- Frankovo naselje in
- Podlubnik.

Navedena spalno – bivalna naselja so namreč tista, kjer so kršitve varstva javnega reda in miru najpogostejše.

Posebno pozornost je potrebno nameniti predvsem kršitvam, ki so v porastu, to pa so prepiranje, vpitje, nedostojno vedenje na javnem kraju in motenje nočnega miru. Te kršitve, je mogoče zmanjšati predvsem s preventivno dejavnostjo v obliki pogostejšega nadzora in prisotnosti organov pristojnih za nadzor.

Zaradi uresničevanja le-tega pa je nujno potrebno sodelovanje MOR oziroma redarjev s Policijsko postajo Škofja Loka oziroma policisti, s katero se sklene protokol o sodelovanju, ki mora zagotavljati redno komunikacijo in prenos informacij.

3. IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU PREPREČEVANJA KRIMINALNIH DEJANJ

3.1 IDENTIFICIRANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU PREPREČEVANJA KRIMINALNIH DEJANJ

V Občini Škofja Loka so kazniva dejanja v porastu in sicer leta 2006 – 316 kaznivih dejanj, 2007 – 406 in 2008 – 412 kaznivih dejanj ter da se povečuje tudi delež preiskanih kaznivih dejanj in sicer: 117 oziroma 37,03%, 173 oziroma 42,61% in leta 2008 kar 197 oziroma 47,82%.

Največ kaznih dejanj v letu 2008 je splošne kriminalitete (333), v letu 2008 pa so v velikem porastu kazniva dejanja, ki jih uvrščamo v gospodarsko kriminaliteto in sicer 79 (leta 2007 – le 12). Največ je kaznivih dejanj poneverb in poslovnih goljufij. Mladoletniki so v letu 2007 storili 24 kaznivih dejanj, v letu 2008 pa 4 manj oziroma 20 kaznivih dejanj.

Z vidika preprečevanja in odkrivanja kaznivih dejanj so v Občini Škofja Loka varnostno obremenjena predvsem spalna naselja (center mesta, Podlubnik, Frankovo naselje), kjer je izvrševanje kaznivih dejanj najbolj pogosto.

Varnostna tveganja v zvezi uličnih ropov, roparskih in drznih tatvin so predvsem Kapucinski trg, okolica in notranjost trgovine Name, avtobusna postaja ter center mesta v bližini bančnih ustanov in bankomatov.

Varnostna tveganja v zvezi nasilja med otroki in mladostniki pa so prisotna v okolici osnovnih in srednjih šol, kjer se konstantno zadržuje večje število mladostnikov in otrok in so takšna dejanja najpogostejša.

3.2 OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU PREPREČEVANJA KRIMINALNIH DEJANJ

S ciljem pravočasnega zaznavanja, evidentiranja in preprečevanja kaznivih dejanj, kakor tudi vseh drugih protipravnih ravnanj je potrebno sprotno (mesečno) analiziranje nastalih razmer in na podlagi ugotovitve analiz ustrezno ukrepati s povečano prisotnostjo policistov in občinskih redarjev predvsem na tistih krajih, za katere je ugotovljeno, da izstopajo zaradi nastale varnostne problematike.

V zvezi uličnih ropov in drznih tatvin je potrebno zagotoviti, da se v kritičnih obdobjih na kritičnih mestih zadržujejo tako uniformirani policisti, policisti v civilni obleki, prav tako pa tudi

občinski redarji, kateri lahko s svojo prisotnostjo na določenem kraju odvrnejo storilca od izvršitve protipravnega ravnanja.

Pri preprečevanju kaznivih dejanj s področja prepovedanih drog je potrebno sočasno sodelovati s pristojnimi službami (zdravstveni domovi, lokalne skupnosti, nevladne organizacije), pri kaznivih dejanjih povezanih z nasiljem v družini pa je potrebno sodelovanje s Centrom za socialno delo in drugimi organizacijami.

Preprečevanje kaznivih dejanj so policisti izvajali tudi s preventivnimi dejavnostmi, kjer so s svetovanjem gospodarskim družbam, podjetjem in posameznikom konkretno svetovali samozaščitna ravnanja s poudarkom na varovanje objektov z mehansko - tehničnim varovanjem.

Posebno skrb pa je potrebno posvečati tudi nasilju v družinah in kaznivim dejanjem in prekrškov v zvezi s področjem prepovedanih drog.

Glede na identificiranje varnostnih tveganj na področju preprečevanja kaznivih dejanj je potrebno zagotoviti na spodaj določenih mestih preventivno in represivno opravljanje vseh policijskih nalog, s poudarkom na ugotavljanju negativnih pojavov pri odkrivanju in preprečevanju t.i. ulične kriminalitete (ropi, roparske tatvine, preprodaja droge, nasilništvo, drzne tatvine, izsiljevanja...), in sicer:

- centru mesta, Podlubniku in Frankovem naselju,
- okolici osnovnih in srednjih šol,
- Kapucinskem trgu, okolici in notranjosti trgovine Name, avtobusni postaji ter centru mesta v bližini bančnih ustanov in bankomatov.

Na teh mestih in krajih morajo storiti vse potrebno tudi redarji MOR glede na obveznosti, ki jih imajo v skladu z Zakonom o občinskem redarstvu in OPV Občine Škofja Loka.

4. IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU VAROVANJA DRŽAVNE MEJE

Naloga Policijske postaje Škofja Loka se navezujejo predvsem na aktivnosti ugotavljanja prijave prebivališča državljanov tretjih držav, ki pridejo na območje PP Škofja Loka na podlagi pridobitve dovoljenja za začasno prebivanje z namenom zaposlitve. To so predvsem sezonski delavci, ki izvajajo zidarska dela in podobno.

Občasno se na območju pojavijo tudi državljani evropske unije in sicer Romuni in Bolgari in sicer z namenom izvrševanja kaznivih dejanj, predvsem tatvine, drzne tatvine in vlomi.

5. IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI JAVNEGA PREMOŽENJA TER NARAVNE IN KULTURNE DEDIŠČINE

5.1 IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI JAVNEGA PREMOŽENJA

Glede na oceno stanja in analizo ogroženosti na področju zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter naravne in kulturne dediščine je potrebno upoštevati celovito analizo in oceno ogroženosti in varnostna tveganja. Tak pristop je nujen, saj se lahko ogroža varnost javnega premoženja (tudi naravne in kulturne dediščine) s kaznivimi dejanji, prometnimi nesrečami, prekrški in drugimi kaznivimi ravnanji, kakor tudi z nenaklepni ravnanji, s katerimi se lahko poškoduje oziroma uniči javno premoženje.

Tudi prometna signalizacija in komunalna infrastruktura sta pogosta tarča vandalov, kjer gre za odstranitev, predrugačenja ali prevračanja. Do teh dejanj prihaja predvsem ob koncu tedna in ob večjih prireditvah (metanje prometnih znakov, svečnikov in stojnic v reko Soro).

Prav zaradi tega morajo redarji Medobčinskega redarstva skrbeti za varnost javnega premoženja pri opravljanju vseh nalog za katere so pristojni in v skladu z 11. poglavjem tega Občinskega programa varnosti, kjer so določene vrste in obseg nalog MOR.

Posebno pozornost je potrebno namenjati vsem varnostno pomembnim objektom in objektom, kjer obstajajo varnostna tveganja, da lahko pride do poškodovanj, uničenj in drugih škodnih primerov.

5.2 IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI NARAVNE IN KULTURNE DEDIŠČINE

Enako velja tudi pri izvajanju nalog zagotavljanja varnosti objektov in zgradb naravne in kulturne dediščine. Pri tem pa velja posebnost, da morajo gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki, zavodi, državni organi in organizacije, ki hranijo arhivsko gradivo in predmete, ki predstavljajo kulturno dediščino, obvezno organizirati službo varovanja in v skladu z Uredbo o obveznem organiziranju službe varovanja (ur. list RS, št.: 43/2008), varovanje uskladiti z navedeno uredbo, ki je bila sprejeta 5. 5. 2008 in Uredbo o spremembi Uredbe o obveznem organiziranju varovanja (Uradni list RS, št.: 16/2009).

Takšnih objektov na območju Občine Škofja Loka ni, to pa še ne pomeni, da temu področju ni potrebno posvečati večjo pozornost.

Glede na to, da je varovanje naravne in kulturne dediščine ena izmed nalog redarjev Medobčinskega redarstva je potrebno, da objektom naravne in kulturne dediščine redarji posvečajo še večjo skrb in da pri izvajanju te naloge sodelujejo s policijo in zasebno varnostnimi službami, ki varujejo navedene zgradbe oziroma objekte.

6. IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU JAVNIH SHODOV IN PRIREDITEV

Javna zbiranja in javne prireditve v smislu varnosti ne predstavljajo kakšnih posebnih problemov na območju Občine Škofja Loka. Na tem področju ne beležimo problematike. Večje shode oziroma prireditve varuje PP s posebej pripravljenimi načrti. Športne prireditve v športni dvorani Poden se občasno nadzira. Sodelovanje z Upravno enoto predvsem na obravnavah za izdajo dovoljenj je zelo dobro.

Ob navedenih javnih prireditvah pa se pogosto ugotavlja:

- da organizatorji emitirajo glasbo, ki ima preveliko jakost glede na dopusten nivo hrupa v bivalnem okolju ter glede na izdano dovoljenje in
- da obiskovalci prireditev po odhodu iz prireditve povzročajo motenje nočnega miru in izvajajo dejanja, ki imajo znake vandalizma.

Glede na navedeno mora MOR in PP Škofja Loka tem vprašanjem posvečati več pozornosti in v primeru kršitev tudi ustrezno represivno ukrepati.

7. IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU OGROŽENOSTI OKOLJA

Tudi varnostna tveganja na področju ogroženosti okolja iz vidika varnosti ne predstavljajo kakšnih posebnih težav na območju Občine Škofja Loka. Glede na obravnavanje varnostne problematike na območju Občine Škofja Loka ni bilo ugotovljeno, da bi Policijska postaja Škofja Loka obravnavala prekrške s področja javnega reda in miru in sicer zaradi onesnaženja in ogrožanja okolja.

V razgovorih s pristojnimi in v poročilu o delu Medobčinskega inšpektorata Občin Škofja Loka, Gorenja vas – Polane in Žiri za leto 2008 je bil izpostavljen tudi problem varstva okolja v smislu nepravilnega in nedovoljenega odlaganja odpadkov na nekaterih območjih občine. Ob vseh teh kršitvah je Medobčinski inšpektorat ustrezno ukrepal.

Pri navedenih kršitvah sodeluje tudi PP Škofja Loka, ki poskuša identificirati storilca, zbrati dovolj obvestil in ukrepati po večini tako, da z njim opravi razgovor. Rezultat tega razgovora je, da storilec v večini primerov odpadke tudi odstrani.

Ukrepati pa bi bilo potrebno tudi zoper voznike zapuščenih vozil, zagotoviti 24-urno hrambo in varovanje prevzetih vozil in zagotoviti izvajalca rednega vzdrževanja cest, ki mora odstraniti zapuščeno vozilo najpozneje v roku treh dni po preteku roka določenega lastniku vozila z odredbo.